

eul_wid: sos-aa

Εὐνάπιος ὁ Σαρδιανός · Eunapius of Sardis

Historical Fragments

Ἱστορικὰ Ἀποσπάσματα

Period: Ὀψιμαρχία Late Antique

Dialect: Κοινή Koine

Domain: Ἱστορία History

Format: Πεζός Prose

1 205 Ἀνεγνώσθη Εὐναπίου Χρονικῆς ἱστορίας τῆς μετὰ Δέξιππον νέας ἐκδόσεως ἐν βιβλίοις τεσσαρεσκαίδεκα. ἄρχεται μὲν τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς Κλαυδίου βασιλείας, ἐς ὃν Δεξίπῳ ἡ ἱστορία καταλήγει, ἀποτελευτᾷ δὲ εἰς τὴν Ὀνωρίου καὶ Ἀρκαδίου τῶν Θεοδοσίου παίδων βασιλείαν, ἐκείνον τὸν χρόνον τέλος τῆς ἱστορίας ποιησάμενος, ὃν Ἀρσάκιος μὲν τοῦ χρυσοῦ τῆς ἐκκλησίας στόματος Ἰωάννου ἀπελαθέντος εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον ἀνηγμένος ἱεράτευεν, ἡ δὲ τοῦ βασιλεύοντος Ἀρκαδίου γυνὴ κατὰ γαστρὸς ἔχουσα καὶ ἀμβλώσασα τὸν βίον ἀπέλιπεν. οὗτος ὁ Εὐνάπιος Σαρδιανὸς μὲν γένος ἐστί· τὰς γὰρ ἐν Λυδίᾳ Σάρδεις ἔσχε πατρίδα· δυσσεβῆς δὲ τὴν θρησκείαν ὦν, τὰ Ἑλλήνων γὰρ ἐτίμα, τοὺς μὲν εὐσεβεῖα τὴν βασιλείαν κοσμήσαντας παντὶ τρόπῳ καὶ ἀνέδην κακίζων διασύρει, καὶ μάλιστα γε τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον, ἐξαίρει δὲ τοὺς δυσσεβεῖς, καὶ τῶν ἄλλων πλεόν· Ἰουλιανὸν τὸν παραβάτην, καὶ σχεδόν τι τὸ τῆς ἱστορίας αὐτῷ εἰς τὸ ἐκείνου ἐγκώμιον συντεθὲν ἐξεπονήθη. ἔστι δὲ καλλιπεῖς τὴν φράσιν, εἰ περιέλοι τις αὐτῷ τῶν λόγων τὸ ἀλεκτρυονῶδες καὶ ἐλαφωδέστερον καὶ συωδέστερον, καὶ δὴ καὶ τοὺς ἱερακώδεις καὶ κορακώδεις καὶ πιθηκώδεις καὶ τὸ ποταμῶδες δάκρυον καὶ τὰ ὅμοια· τούτοις γὰρ καὶ τὴν ἄλλην τῶν ὀνομάτων περιλυμαίνεται καὶ διανοθεύει εὐγένειαν. ^[20]

1 206 καὶ τροπαῖς μὲν κέχρηται παραβόλως, ὅπερ ὁ τῆς ἱστορίας οὐκ ἐθέλει νόμος, ἀφαιρεῖται δὲ τὸ λυποῦν ἢ τῆς λέξεως ἔμφασιν τὰ πολλὰ καὶ ἀστειότης. τῇ συνθήκῃ δὲ καὶ τῷ σαφεῖ πρὸς ἱστορίαν καὶ ταῖς περιόδοις συμμέτρως καὶ οἰκείως ἔχει· πλὴν ἐνιαχοῦ δικανικώτερον μᾶλλον ἢ ἱστορικώτερον μεστοῖ καὶ περιβάλλει τὸν λόγον. νεωτερίζει δ' οὐκ ὀλίγα καὶ περὶ τὰς συντάξεις, πλὴν οὐκ εἰς τὸ ἄχαρι οὐδ' εἰς τὸ ταῖς μεθόδοις λαβὴν ἐπιδοῦναι. Δύο δὲ πραγματείας τὴν αὐτὴν περιεχούσας ἱστορίαν συνεγράψατο, πρῶτην καὶ δευτέραν. καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ πολλὴν κατὰ τῆς καθαρᾶς ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν πίστεως κατασπείρει βλασφημίαν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἀποσεμνύνει δεισιδαιμονίαν, πολλὰ τῶν εὐσεβῶν βασιλέων καθαπτόμενος· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ἣν καὶ νέαν ἔκδοσιν ἐπιγράφει, τὴν μὲν πολλὴν ὕβριν καὶ ἀσέλγειαν, ἣν κατὰ τῆς εὐσεβείας ἐσκέδαζεν, ὑποτέμνεται, τὸ δὲ λοιπὸν τῆς συγγραφῆς σῶμα συνείρας νέαν ἔκδοσιν, ὡς ἔφημεν, ἐπιγράφει, ἔτι πολλὰ τῆς ἐκεῖσε λύσεως ὑποφαίνουσιν. ἀμφοῖν δὲ ταῖς ἐκδόσεσιν ἐν παλαιοῖς ἐνετύχονεν βιβλίοις, ἰδίως ἐκατέρᾳ ἐν ἐτέρῳ τεύχει καὶ ἐτέρῳ συντεταγμένη· ἐξ ὧν αὐτῶν καὶ τὴν διαφορὰν ἀναλεξάμενοι ἔγνωμεν. συμβαίνει οὖν ἐν τῇ νέᾳ ἐκδόσει πολλὰ τῶν χωρίων διὰ τὰς γεγεννημένας τῶν ῥητῶν περικοπὰς ἀσαφῶς

ἐκκεῖσθαι, καίτοι φροντιστής ἐστὶ τοῦ σαφοῦς· ἀλλ' ὅτῳ τρόπῳ λέγειν οὐκ ἔχω, μὴ καλῶς κατὰ τὰς περικοπὰς ἀρμόσας τοὺς λόγους ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει τὸν νοῦν λυμαίνεται τῶν ἀναγινωσκομένων. ^[30]

1 207 ἐν οἷς καὶ τὸ τέλος. [Photius Bibl. cod. 77.] Εἴποι δ' ἂν τις οὐ γράψαι αὐτὸν ἱστορίαν, ἀλλὰ μεταγράψαι τὴν Εὐναπίου, τῷ συντόμῳ μόνον διαφέρουσιν, καὶ ὅτι οὐχ, ὥσπερ ἐκεῖνος, οὕτω καὶ οὗτος Στελίχωνα διασύρει. τὰ δ' ἄλλα κατὰ τὴν ἱστορίαν σχεδόν τι ὁ αὐτὸς καὶ μάλιστα ἐν ταῖς τῶν εὐσεβῶν βασιλέων διαβολαῖς. δοκεῖ δέ μοι καὶ οὗτος δύο ἐκδόσεις, ὥσπερ κάκεῖνος, πεποιηκέναι· ἀλλὰ τούτου μὲν τὴν προτέραν οὐκ εἶδον· ἐξ ὧν δὲ ἦν ἀνέγνωμεν ἐπέγραψε Νέας ἐκδόσεως συμβαλεῖν ἦν καὶ ἑτέραν αὐτῷ, ὥσπερ καὶ τῷ Εὐναπίῳ, ἐκδεδόσθαι. σαφὴς δὲ μᾶλλον οὗτος καὶ συντομώτερος, ὥσπερ ἔφημεν, Εὐναπίου· καὶ ταῖς τροπαῖς, εἰ μὴ σπάνιον, οὐ κεχηρμένος. [Idem cod. 98, de Zosimo.] ΙΣΤΟΡΙΑ Η ΜΕΤΑ ΔΕΞΙΠΠΟΝ. ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΙΣ. ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ. Δεξίππῳ τῷ Ἀθηναίῳ κατὰ τοὺς Ἀθήνησιν ἄρχοντας, ἀφ' οὗ παρὰ Ἀθηναίοις ἄρχοντες, ἱστορία συγγέγραπται, προσαριθμουμένων καὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὑπάτων, καὶ πρό γε αὐτῶν τῶν ὑπάτων τε καὶ ἀρχόντων ἀρξαμένης τῆς γραφῆς. τὸ δὲ ἐν κεφάλαιον τῆς ἱστορίας τὰ μὲν ἀνωτέρω καὶ ὅσα τὸ ποιητικὸν νέμεται γένος ἀφεῖναι καὶ ἐπιτρέψαι τῷ πιθανῷ καὶ μᾶλλον ἀναπεῖθοντι τὸν ἐντυγχάνοντα, τὰ δὲ προϊόντα καὶ ἐπὶ πλεόν μαρτυρούμενα συνενεγκεῖν καὶ κατακλεῖσαι πρὸς ἱστορικὴν ἀκρίβειαν καὶ κρίσιν ἀληθεστέραν. βιάζεται γοῦν καὶ συναριθμεῖται τὸν χρόνον ἕς τε τὰς Ὀλυμπιάδας περιγράφων καὶ τοὺς ἐντὸς ἐκάστης Ὀλυμπιάδος ἄρχοντας. ^[25]

1 208 πρόθυρα δὲ κάλλους ἀνάμεστα προθεῖς τῆς συγγραφῆς καὶ προΐων τά τε ἔνδον ἐπιδείξας σεμνότερα, τὸ μὲν μυθῶδες καὶ λίαν ἀρχαῖον ἀφαιρεῖ καὶ ἀφήσιν ὥσπερ φάρμακον παλαιὸν καὶ ἀδόκιμον ἐς τοὺς συντεθεικότας· Αἰγυπτίους δὲ χρόνους ἀναλεγόμενος καὶ συνωθούμενος ἐπὶ τὰ πρῶτα καὶ παλαιότερα τῶν παρ' ἐκάστοις ἀρχῶν, τοὺς ἡγεμόνας καὶ πατέρας τῆς ἱστορίας ἐκτίθησιν, ἔνδηλος ὧν καὶ σχεδόν τι μαρτυρούμενος ὅτι τῶν ἀπιστουμένων ἕκαστον ἕτερος προλαβὼν εἴρηκεν. καὶ περιφέρει γε τὴν ἱστορίαν ἐκ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν τῶν ταῦτα εἰρηκότων ὥσπερ ῥῶπόν τινα καὶ ποικίλον καὶ χρήσιμον ἐς ἐν μυροπώλιον τὴν ἰδίαν ἐξήγησιν κατακεκλειμένην καὶ συνηγμένην. πάντα δέ, ὅσα πρὸς τε τὸ κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων ἀξιόλογα καὶ κατ' ἄνδρα δι' ἀρετὴν περιττοῦ τινος ὀνόματος τετυχηκότα, λάβρως ἐπιδραμὼν καὶ διαθέμενος τῷ λόγῳ, τελευτῶν ἐς Κλαύδιον καταλύει τὴν συγγραφὴν, καὶ Κλαυδίου τῆς βασιλείας ἔτος τὸ πρῶτον, ἐς ὃ δὴ καὶ τῆς βασιλείας ἤρχετο καὶ ἐτελεύτα, ἐνιαυτὸν ἄρξας Ῥωμαίοις ἕνα· οἱ δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ χαρίζονται. εἶτα Ὀλυμπιάδας καταλογίζεται τόσας καὶ τόσας καὶ ὑπάτους καὶ ἄρχοντας ἐπὶ ταύταις, τὴν χιλιάδα τῶν ἐτῶν ὑποβαλὼν, ὥσπερ ἀγωνίων, εἰ μὴ πολλῶν λίαν ἐτῶν ἀποδοίῃ λόγον τοῖς ἐντυγχάνουσιν. ἐγὼ δὲ ὁ τοῦτο τὸ ἔργον ἐς νοῦν βαλόμενος, ὑπ' αὐτοῦ Δεξίππου ταῦτα ἔχων ἐκδιδάσκεσθαι καὶ συλλαμβάνειν ὅσος καὶ ἡλικὸς ὁ κίνδυνος κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἕκαστον ἱστορίαν γράφειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας ὁμολογεῖν ὅτι ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀληθὴ κατὰ τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τῷ μὲν οὕτως, τῷ δὲ ἑτέρως ἔδοξε, καὶ περιφανῶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖν, ὥσπερ ἐκεῖνος, ὅτι χρονικὴν ἱστορίαν γράφων πλανωμένην τινὰ καὶ μεστὴν τῶν ἀντιλεγόντων, ὥσπερ ἀπρόεδρον ἐκκλησίαν, ἐκτίθησιν τὴν γραφὴν, ὁξέως δὲ καὶ τῆς Βοιωτίας ἀκούων παροιμίας, ὅτι οὕτως αὐλεῖν οὐ πρέπει, κάκεῖνα προσελογιζόμεν ὅτι τέλος ἱστορίας καὶ σκοπὸς ἄριστος τὰ πραχθέντα ὅτι μάλιστα δίχα τινὸς πάθους ἐς τὸ ἀληθὲς ἀναφέροντα γράφειν, οἱ δὲ ἀκριβεῖς λογισμοὶ τῶν χρόνων, ὥσπερ ἄκκλητοι μάρτυρες, αὐτομάτως ἐπεσιόντες ἐς ταῦτα ὠφελοῦσιν οὐδέν. ^[10]

1 209 τί γὰρ Σωκράτει πρὸς σοφίαν καὶ Θεμιστοκλεῖ πρὸς δεινότητα συντελεῖται παρὰ τῶν χρόνων; ποῦ δὲ ἐκεῖνοι καλοὶ κάγαθοι διὰ θέρος ἦσαν; ποῦ δὲ τὰς ἀρετὰς ἐφ' ἑαυτῶν, καθάπερ τὰ

φύλλα, πρὸς τὴν ὥραν τοῦ ἔτους αὐξανόμενας καὶ ἀπορρεούσας παρείχοντο; ἀλλ' ἴσως ἕκαστος αὐτῶν τὸ γοῦν ἐς φύσιν καὶ δύναμιν ἀγαθὸν διαρκῶς καὶ συνεχῶς ἐν ταῖς ἐνεργείαις ἀπεδίδου καὶ διέσωζεν. τίς οὖν λόγος πρὸς ἱστορίας τέλος εἰδέναι καὶ γινώσκειν ὅτι τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐνίκων οἱ Ἕλληνες κυνὸς ἐπιτέλλοντος; τί δ' ὄφελος ἦν τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐς ὠφέλειαν ἱστορικῆς χρείας, εἰ κατὰ ταύτην ἐτέχθη τὴν ἡμέραν ὃ δεῖνα καὶ μελοποιὸς ἀνέσχευεν ἢ τραγωδὸς ἄριστος; εἰ γὰρ ἔσχατος ὅρος τῶν περὶ τὴν ἱστορίαν καλῶν τὸ πολλῶν καὶ ἀπείρων πραγμάτων ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ καὶ διὰ βραχείας ἀναγνώσεως πεῖραν λαβεῖν καὶ γενέσθαι γέροντας ἔτι νέους ὄντας δι' ἐπιστήμην τῶν προγεγονότων, ὥστε τίνα μὲν φευκτέον, τίνα δὲ αἰρετέον, εἰδέναι, τοῦναντίον ἔμοιγε δοκοῦσι ποιεῖν οἱ περιττοῖς καὶ ἀπληρτημένοις ἐπεσοδοῖς ὥσπερ ξενικοῖς ἡδύσμασι τὸ τῆς ἱστορίας ἐδώδιμον καὶ χρήσιμον ἀνατρέποντες καὶ διαφθείροντες ἀλμυρῷ λόγῳ πότιμον ἀκοήν. ^[30]

1 210 κωλύει μὲν γὰρ ἴσως οὐδὲν καὶ περιττόν τι μαθεῖν, ἄλλως τε, ὥς φησιν αὐτὸς Δέξιππος, τῶν μὲν χρονικῶν ἢ πάντων ἢ τῶν πλείστων διαπεφωνημένων, τῶν δὲ ὑπερώρων καὶ φανερῶν πράξεων συμπεφωνημένων. τίς γὰρ οὕτω περιβόητος ἅπασιν ὅσοι λόγων ἤψαντο καὶ κατέλιπον λόγους ὡς Λυκοῦργος Λακεδαιμόνιος; ἐς δὲ καὶ ἡ τοῦ θεοῦ μαρτυρία διὰ στόματος ἅπασι θεὸν ἄντικρυς ἀνακαλοῦντος ἐπὶ τῷ θεῖναι τοὺς νόμους. τίς δὲ τῶν ταῦτα εἰρηκότων ἐτέρῳ συμφέρεται περὶ τῶν ἡνίκα ἐτίθει τοὺς νόμους χρόνων; ἀλλὰ πάντες, ὥσπερ οἰκίαν ἢ στῦλον δοκιμάζοντες ἢ τι τῶν ὁμοίων, ὅτι μὲν ἔστι καὶ γέγονε συντίθενται καὶ κατανεύουσι, περὶ δὲ τοῦ πότε [ἀπορία addit Nieb.] παντοδαπῇ ἐμπεπλήκασιν τὰ βιβλία. ὁπότε καὶ Θουκυδίδης ὁ πάντων ἀκριβέστατος τὸν μέγαν καὶ πολυύμνητον ἐκεῖνον πόλεμον ἀρχὴν τινα καὶ προφάσεις φησὶ λαβεῖν πρὸς δευτέραν κίνησιν ἐκ διαφορᾶς ἡμερῶν, ἢ περὶ πόλεων ἀλώσεως αὐτοῖς ἐγένετο, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἔχει διαιτᾶν σαφῶς καὶ ἀκριβῶς τίνες ἐπεκάλουν δικαιοτέρον, ἀλλ' ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐλθὼν ὑποδηλοῖ καὶ παραδείκνυσιν ὅτι κενὴ τίς που καὶ ἀχρεῖος ἡ περὶ τοὺς χρόνους διατριβὴ καὶ σχολή. Τοιαῦτά τινα καὶ πλείω ἕτερα πρὸς ἑμαυτὸν ἐκκλησιάσας καὶ βουλευσάμενος, καὶ τοῖς ἐς τὰ χρονικὰ σπεύδουσιν καὶ ἀνεστηκόσιν ὁμοιά τινα παρεγγυῶν, ὡς ἡ περὶ τὰς ὥρας καὶ ἡμέρας ἀκρίβεια πλουσιῶν οἰκονόμοις τισὶ καὶ λογισταῖς πρέπει, καὶ νῆ Δία γε τοῖς ἐς τὰ οὐράνια κεχηνόσι, καὶ ὅσοι πρὸς ἀριθμῷ φανερώς κάθηνται, αὐτὸς δὲ προαγορεύων πόρρωθεν τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὅτι πιστεύσας ἑμαυτῷ δύνασθαι γράφειν γεγονότα τε καὶ γινόμενα πρὸς τόδε τὸ ἔργον ὥρμησα, τὸ μὲν κατ' ἐνιαυτὸν καὶ καθ' ἡμέραν ὥσπερ ἀπροσδιόνυσόν τινα ῥῆσιν παραιτησάμενος, τὸ δὲ κατὰ χρόνους, οἱ τοῖς βασιλεῦσι περιγράφονται, κρίνας ἀληθέστερον. ^[5]

1 211 ἀναγνώσεται γοῦν τις ὅτι ταῦτα ἐπὶ τοῦδε τοῦ βασιλέως ἢ τοῦδ' ἐπράττετο· καθ' ὃν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ ἡμέραν, ἕτερος ἐς τὴν ἀπάτην χορεύεται τις· ἐγὼ δὲ καὶ τὸ πιστεύειν ἑμαυτῷ γράφω, ἀνδράσιν ἐπόμενος, οἱ τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου μακρῷ προεῖχον· κατὰ παιδείαν καὶ διατεταμένως ἐνῆγον μὴ σιωπᾶν τὰ κοινὰ τῶν ἔργων καὶ ὅσα ὁ καθ' ἡμᾶς ἔφερε χρόνος καὶ τὰ πρὸ ἡμῶν μετὰ τὴν Δεξιππου γραφὴν οὕτω λόγου τε καὶ ἱστορίας ἐμφανοῦς τετυχηκότα. ἐγίγνετο δὲ ἐκείνοις τε κάμοι κοινὸν τὸ ἔργον τόδε, καὶ πάντα γε ἐς τὸν Ἰουλιανὸν ἀναφέρειν ἐδόκει, ὃς ἐβασίλευσε μὲν ἐφ' ἡμῶν, τὸ δὲ ἀνθρώπινον αὐτὸν ὥσπερ τινὰ θεὸν προσεκύνουν ἅπαντες. λόγου δὲ ἦν ἄξιον καὶ καλῶς ἔχειν ἐδόκει, καθάπερ τοῖς ἔνεκεν ἐρωμένης νοῦσι ποιηταῖς οἱ γενομένοις ἀρίστοις, οὕτω καὶ ἡμῖν ἀρχὴν τινα καὶ γένεσιν προθεμένοις τὴν ... παρόντα καὶ ... τῶν προ ... ἐδόκει φῆν ... κόντων χρόνων ... μένον καὶ ... ψυχῆς ἀναφέρουσι ... τὸ εἶδωλον ... δεῖν ... ἐν ἀλλοτρίοις. Ὅτι ἐξουσία ἐστὶ ... πονηρᾶς ... ὑπὸ λόγου ... παρακινεῖ καὶ ... χρόνον ... χρηματίζει ... ἀρχὰς ... γὰρ μήποτε ... οὕτω δὲ τι ... [Exc. de sentent. (cod. p. 263, 264, 313, 314) p. 248—253 Mai., 56—61 Niebuhr.] ΑΥΡΗΛΙΑΝΟΣ. [Σελευκίς ὄρνεν ἔστιν εὐπεπτον καὶ ἀκόρεστον καὶ πανοῦργον [καὶ τὰς ἀκρίδας χανδὸν λαφύσσον addunt libri praeter A. ^[30]

1 212 et Photium] Photius s. Suidas. „Haec verba credo Suidam hausisse ex Eunapio, quod Zosimus I, 57, 6, in ea parte Historiae quam e Nostro sumpsit, Σελευκιάδας memoret, αἱ ταῖς ἀκρίσι συμπερίπτανται καὶ τοῖς στόμασι ταύτας δέχονται.“ BOISS. Sed quum gl. sit Photii Eunapium non excerpentis, vix haec sunt illius. ΠΡΟΒΟΣ. Κατακαίνειν, ἀναιρεῖν, φονεύειν. “ὁ δὲ τοξότης ἠφίει βέλος, εὖστοχος ὦν τοσοῦτους κατακαίνειν, ὅσα ἠφίει βέλη,” Εὐναπίος φησιν. [Suidas.] ΚΑΡΙΝΟΣ. Καρίνος, Κάρου τοῦ βασιλέως υἱός, γενόμενος ἐν ἐξουσίᾳ καὶ βουλήσεως κύριος, ἀνέδραμε τηλικούτον κακὸν ἐς τυραννίδα ὥστε ἀπέδειξε χρυσὸν τὴν τραγωδουμένην τυραννίδα· οὕτω καὶ τοῦνομα τοῖς ἔργοις μακρῶ παρῆλθε. παίδων μὲν γὰρ εὖ γεγονότων ὕβρεις διὰ τὸ σύνηθες οὐδὲ ὕβρεις ἐνομίσθησαν, ἀλλ’ ἦν ἐγκύκλιον αὐτῶ καὶ πρόχειρον τοιαῦτα ἀμαρτάνειν· ὁ δὲ ἐγκλήματά τε ἀνέπлатτε καὶ ἐδίκαζε τοῖς ἀδικουμένοις καὶ τῶν δικαζομένων οὐδεὶς ἐσώζετο, ὅπου γε πολλῆς οὕσης καὶ ἀδιηγήτου τῆς φθορᾶς παρανηλίσκοντό τινες τῶν εὐδαιμόνων, ὥσπερ ἐν κοινοῖς δείπνοις ἀλεκτορίδες, ἐς τὴν Καρίνου τρυφήν. [20]

1 213 μεμνησθαι δὲ τῶν κατακοπτομένων ἔφασκε, τῶν μὲν ὡς οὐκ ἐπήνεσαν αὐτοῦ τὸ κάλλος, τῶν δὲ ὅτι λέγοντα, ὅτε ἦν μεράκιον, οὐκ ἐθαύμασαν, ὡς ἐβούλετο· ἀπώλλυντο δὲ τινες καὶ γελάσαντες ἐναντίον αὐτοῦ ποτε. καὶ πάντα ἦν αὐτοῦ βαρύτερα διοσημίας, καὶ ἐλύττα ἐν μέσοις τοῖς ὑπηκόοις. [Suidas.] ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ. [Suidas v. ἐσχατιά· “ὁ Διοκλητιανὸς λόγον ποιούμενος τῶν πραγμάτων ὤηθη δεῖν καὶ δυνάμεσιν ἀρκούσαις ἐκάστην ἐσχατιὰν ὀχυρῶσαι καὶ φρουρία ποιῆσαι”. Eunapio haec vindicanda probabiliter censet Reitemeier. ad Zosimum II, 34, 2: Τῆς γὰρ Ῥωμαίων ἐπικρατείας ἀπανταχοῦ τῶν ἐσχατιῶν τῇ Διοκλητιανοῦ προνοίᾳ κατὰ τὸν εἰρημένον ἤδη μοι (sc. in libri I parte nunc deperdita) τρόπον πόλεσι καὶ φρουρίοις καὶ πύργοις διελημμένης, κτλ. Ex ipso Zosimo Suidiana fluxisse putavit Valesius ad Ammian. Marcell. XXIII, 5, 2, p. 256. MÜLLERUS.] [Idem: Ἰόβειοι καὶ Ἐρκούλειοι, ὀνόματα τάξεων. τάγματα γὰρ τινα δαίμονος ἐπώνυμα. Ἰόβης γὰρ παρὰ Ἱταλοῖς ὁ Ζεὺς, Ἐρκούλιος δὲ ὁ Ἡρακλῆς. Eunapium de his narrasse ex eoque haec hausisse lexicographum suspicatur Boissonadus, collato Zosimo III, 30, 4: Ἐτετάχατο δὲ ἐν τούτῳ Ἰοβιανοὶ καὶ Ἐρκουλιανοί. [20]

1 214 ταγμάτων δὲ ταῦτα ὀνόματα, παρὰ Διοκλητιανοῦ καὶ Μαξιμιανοῦ καταστάντα, φερόντων τὰς τούτων ἐπωνυμίας· ὁ μὲν γὰρ Διός, ὁ δὲ Ἡρακλέους ἐπώνυμον εἶχε. Et II, 42, 3: Ἰοβιανῶν καὶ Ἐρκουλιανῶν· τάγματα δὲ ταῦτα (δαίμοσιν supplendum censet Boiss.) ἐπώνυμα. Ceterum conf. Valesius in Ammian. XXV. 6, 2, et Schwarzius in Mamertini Paneg. p. 93. MÜLLERUS.] ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. Κωνσταντῖνος μὲν οὖν καὶ Ἀβλάβιον τιμῶν ἐκολάζετο, καὶ ὅπως γε ἐτελεύτα ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γέγραπται. Ἀβλαβίῳ δὲ τὸν παῖδα κατέλιπε Κωνσταντῖνον, συμβασιλεύσαντα μὲν αὐτῷ, διαδεξάμενον δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς σὺν Κωνσταντίνῳ καὶ Κώνσταντι τοῖς ἀδελφοῖς. ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὸν θειότατον Ἰουλιανὸν ἀκριβέστερον ταῦτα εἴρηται. [Eunapius Vit. Aedesii p. 25 Boiss.]. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ. ἀλλ’ ἡ μὲν παροιμία φησὶ τὸ θέρος ἐπὶ τῇ καλᾷ φαινέσθαι· τότε δὲ ὁ Κωνσταντῖος ἐδείκνυ τοῦ πατρὸς ὦν. “Ὅτι κατὰ τὸν Ἰουλιανὸν τὸν Καίσαρα δοκοῦν τῷ αὐτῷ Κωνσταντίῳ βεβουλεῦσθαι καλῶς ὁ χρόνος τὴν πείραν ἐς τὸ ἐναντίον ἔστρεφε, ταῖς τοῦ Καίσαρος ἀρεταῖς συνενθουσιώσης ἤδη τῆς τύχης, καὶ σχεδὸν ἐκάστης ἡμέρας ξένα καὶ ποικίλα φερούσης τῷ βασιλεῖ διηγήματα· ἐφ’ οἷς ὁ Κωνσταντῖος δακνόμενος ἤδη καὶ δυσφορῶν ὑπὸ φθόνου, τοὺς ἡγουμένους τῶν φύσει πολεμίων ἐπετείχιζε τῷ Καίσαρι, καὶ τὴν ἑαυτοῦ προσετίθει τοῖς ἐχθροῖς δύναμιν, μόνον ὁρῶν τὰ ἡδέα, καὶ τὸ οἰκεῖον ξένον ὑπολαμβάνων, εἰ σὺν τῷ Καίσαρι σῶζοιτο, καὶ τὸ ξένον οἰκεῖον, εἰ καταλύοι μεθ’ ἑαυτοῦ τὸν Καίσαρα· ὥστε ὁ πόλεμος ἐς τὸ ὑπουλον μεταβαλὼν καὶ τὸ φύσει πολέμιον ἐποίει σύμμαχον. [10]

1 215

[Exc. de sentent. (cod. p. 121) p. 253 Mai., 61—62 Niebuhr.] ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΛΟΓΟΥ. Τὰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Δεξιππου συγγραφῆς ἐς τοὺς Ἰουλιανοῦ καθήκοντα [καιροὺς] ὡς ἐνῆν μάλιστα διὰ τῶν ἀναγκαίων ἐπιτρέχουσιν ἱκανῶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν δεδήλωται· φέρεται δὲ ἐντεῦθεν ὁ λόγος ἐφ’ ὅνπερ ἐφέρετο ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἀναγκάζει γε τοῖς ἔργοις ἐνδιατρίβειν ὥσπερ τι πρὸς αὐτὸν ἐρωτικὸν πεπονθότας, οὐτὶ μὰ Δία τεθεαμένους ἢ πεπειραμένους· κομιδῇ γὰρ ἦν ὁ γράφων τάδε παῖς, ἡνίκα ἐβασίλευσεν· ἀλλὰ δεινὸν τι χρῆμα καὶ ἀπαραίτητον ἐς ἔρωτα τὸ κοινὸν ἀνθρώπων ἀπάντων πάθος καὶ τὸ τῆς περὶ αὐτοῦ δόξης ἀστασίαστον. πῶς γὰρ ἦν σιωπᾶν ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς ἔφερε σιωπᾶν (σιωπὴν Nieb.); πῶς δὲ μὴ λέγειν ὅσα καὶ οἱ μὴ δυνάμενοι λέγειν ἀπὸ στόματος ἔφραζον, ἐς γλυκεῖάν τινα καὶ χρυσὴν διατριβὴν τὴν ἐκείνου ἀναφέροντες (μνήμην addit Nieb., ἀρχὴν Herwerden. ^[30])

1 216); καὶ ὁ μὲν πολὺς ἄνθρωπος ταῦτα πάσχοντες ὅμως ἔλαττον ἐς τὸ γράφειν ἐξεβιάζοντο· τὸ δὲ ἐξαίρετον καὶ ὅ,τιπερ ἦν ἐν παιδείᾳ γνωριμώτατον, οὐδὲ ἀφιέντα ἠφίεσαν, ἀλλ’ ἐνέκειντο παραθαρσύνοντες ὡς ἐπιληψόμενοι (συνεπιλ. Bekk.) τοῦ πόνου. ὁ δὲ ἐς τὰ μάλιστα γεγωνὺς αὐτῷ γνώριμος, ὁ Περγαμηνὸς ἀνὴρ Ὀρειβάσιος, ἐκ φυσικῆς φιλοσοφίας ἱατρικὴν ἐπιτάττειν ἄριστος καὶ δρᾶν ἔτι θειότερος, καὶ ἀσεβήσιν ἐβόα περιφανῶς, εἰ μὴ συγγράφοιμι· καὶ τῶν γε πράξεων, πάσας δὲ ἠπίστατο παρῶν ἀπάσαις, μάλα ἀκριβῶς ὑπόμνημα συνετέλει πρὸς τὴν γραφὴν· ὥστε οὐκ ἦν ἀναβολὴ καὶ βουλομένῳ ῥαθυμεῖν. Τοῦτο ἐγένετο τὸ εὐτύχημα, καὶ πάντα ὥσπερ ὀστράκου μεταπεσόντος ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐχώρησε Ῥωμαίοις. [Exc. de sentent. (cod. p. 121, 122) p. 254—255 Mai., 62—63 Niebuhr. Postrema ex Eunapio affert Suidas v. ὀστράκου περιστροφή.] ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ. Ἐξιστάμενος, ἀντὶ τοῦ παραχωρῶν. “ὁ οὖν Μάρκελλος κύριος ἦν τῶν πραγμάτων, ὀνόματος μόνου καὶ σχήματος τῷ Ἰουλιανῷ ἐξιστάμενος, τὴν δὲ ἀληθεστέραν αὐτὸς ἀρχὴν μεταχειριζόμενος”. [Suidas. Eunapii haec esse animadvertit Valesius ad Ammian. Marcell. XVI, 4, 3.] [Ὅτι φησὶν Εὐνάπιος περὶ τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ·] Τῆς δὲ στρατείας ταύτης σφοδροτάτης τε ἅμα καὶ κλεινοτάτης τῶν πρὸ αὐτῆς γενομένων τὴν διήγησιν ἐς τήνδε τὴν γραφὴν ἐντείνοντες οὐ πεισόμεθα ταῦτον τοῖς ἐν ἡμέρᾳ δᾶδας ἀνασχοῦσιν, ἵνα τι κρυπτόμενον ἀνεύρωσιν, οὐδὲ ὑπὲρ ὧν ἱκανῶς ἅμα καὶ συνενθουσιῶν τοῖς ἑαυτοῦ καλοῖς βιβλίδιον ὅλον τῇδε ἀναθῆις τῇ μάχῃ διήλθεν ὁ βασιλικώτατος καὶ ἐν λόγοις Ἰουλιανός, αὐτοὶ παραβαλούμεθα καὶ συνεκθήσομεν ἐτέραν γραφὴν τὰ αὐτὰ σημαίνουσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν βουλομένοις τὸ μέγεθος τῶν ἐκείνου λόγων τε καὶ ἔργων ἀνασκοπεῖν τὸ περὶ τούτων βιβλίον [ἀναγιγνώσκειν] ἐπιτάξομεν, καὶ πρὸς ἐκείνην φέρεσθαι τὴν ἀκτῖνα τῆς συγγραφῆς, ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν τότε ὑπ’ αὐτοῦ πραχθέντων ἐπὶ τὴν τοῦ λόγου δύναμιν ἀπορρυεῖσαν καὶ διαλάμψασαν· αὐτοὶ δὲ ὅσον οὐ πρὸς ἄμιλλαν μειρακιώδη καὶ σοφιστικὴν, ἀλλ’ ἐς ἱστορικὴν ἀκρίβειαν ἀναστῆσαι καὶ διαπλάσαι τὸν λόγον, ἐπιδραμούμεθα τὰ γεγεννημένα, συνάπτοντες τοῖς εἰρημένοις τὰ ἐχόμενα. ^[10]

1 217 [Exc. de sentent. (cod. p. 122) p. 255 Mai., 63—64 Niebuhr.] Ὅτι Ἰουλιανὸς τοὺς ἀρχομένους καὶ τοὺς πολεμίους ἐδίδασκεν ἀρεταῖς τίσι δεῖ τὸν ὄντως βασιλέα κρατεῖν, καὶ ὡς ἀνδρεία μὲν καὶ ῥώμη καὶ χειρῶν κράτος πρὸς τοὺς ἀνθεστηκότας μόνον τῶν πολεμίων χρήσιμα, δικαιοσύνη δὲ μετ’ ἐξουσίας ὥσπερ πηγὴ τις οὖσα τῶν ἀρετῶν καὶ τοὺς μὴ παρόντας χειροθήεις ἐμποιεῖ (τε ποιεῖν Bekk.) καὶ δουλοῦσθαι πέφυκε. τοιαύτας ὑποτείνων ἀρετὰς καὶ σπέρματα φιλοσοφίας ἐς τοὺς ὑπηκόους ἅπαντας ἀπὸ βήματος ἐπέταττε Ῥωμαίοις μηδένα Σαλίων ἀδικεῖν μηδὲ δηοῦν ἢ σίνεσθαι τὴν ἰδίαν χώραν. ἰδίαν δ’ ἀπέφαινε πᾶσαν αὐτοῦ δεῖν ὑπολαμβάνειν, ἣν ἄνευ μάχης καὶ πόνων ἔχουσιν· ὡς ἀναγκαῖον εἶναι πολεμίαν τὴν τῶν πολεμούντων ἡγεῖσθαι καὶ νομίζειν, οἰκείαν δὲ τὴν τῶν προσκεχωρηκότων. Ὅτι εἰώθει Ἰουλιανὸς * ἀρχὴν νίκης, οὐ πολέμου τίθεσθαι. [Ibid. (cod. p. 284) p. 256 Mai., 64—65 Niebuhr.] Τοῦτον δεξάμενος ἐταῖρον [ἐφ’] ἑαυτῷ συνιστάμενον εἶχεν· εἶτ’ ἄλλος προσήει, καὶ πλῆθος ἦν· καὶ καθάπερ οἱ Πυθαγόρειοι

φασι, μονάδος ἐπὶ δυάδα κινηθείσης οὐκέτι τὴν τῶν ἀριθμῶν ἡρεμεῖν φύσιν, ἀλλὰ διαχεῖσθαι καὶ ῥεῖν ἐς πολὺ, οὕτω Χαριέττωνος Κερκίωνα προσλαβόντος αἶ τε πράξεις ἐπὶ πολὺ προήεσαν καὶ ὁ τῶν συνισταμένων ὄχλος ἀνὰ λόγον ἡκολούθει ταῖς πράξεσιν. ^[5]

1 218 [Ibid. (cod. p. 284) p. 257 Mai., 65 Nieb.] Ἀνεῖχεν, ἐκώλυε. “Χαριέττων μὲν οὖν καὶ πρὸ τούτου φανερός τις ὢν καὶ ἀνυπόστατος τῷ τε πλεονάζοντι τοῦ δραστηρίου φοβῶν, ἀνεῖχεν ἀπὸ ληστείας ἅπαντας.” [Suidas. Eunapio haec vindicavit Valesius ad Ammian. XXII, 11. Conf. Zosimus III, 7, 4.] Ἐδόκει γὰρ τὸ σῶμα γιγαντώδης εἶναι καὶ τὸν θυμὸν θηριώδης καὶ ἐς ἀγχίνοιαν τῶν συλληστευόντων ἀπάντων πολυπλοκώτερος. [Suidas v. γιγαντώδης. Haec ex eodem fonte ducta esse censet Maius, collato Zosimo III, 7, 1, qui de Charietone: Ἀνὴρ τις ἦν μέγεθος σώματος ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἔχων καὶ τὴν ἀνδρείαν ἀνάλογον τῷ σώματι.] Ὅτι τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐς τὴν πολεμίαν χωροῦντος, καὶ τῶν Χαμάβων ἰκετευόντων φεῖδεσθαι καὶ ταύτης ὡς οἰκείας, ὁ Ἰουλιανὸς συνεχώρει, καὶ τὸν βασιλέα σφῶν προελθεῖν κελεύσας, ἐπειδὴ προῆλθε καὶ ἐπὶ τῆς ὄχθης εἶδεν ἐστηκότα, ἐπιβὰς πλοίου, τὸ πλοῖον ἔξω ἔχων τοξεύματος, ἐρμηνέα ἔχων διελέγετο τοῖς βαρβάροις, ἐκείνων δὲ πάντα ποιεῖν ὄντων ἐτοίμων, ὁρῶν εὐπρόσωπόν τε ἅμα καὶ ἀναγκαίαν αὐτῷ τὴν εἰρήνην· Χαμάβων γὰρ μὴ βουλομένων ἀδύνατόν ἐστι τὴν τῆς Βρεττανικῆς νήσου σιτοπομπίαν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ φρούρια διαπέμπεσθαι· καμπτόμενος ὑπὸ τῆς χρείας χαρίζεται τὴν εἰρήνην, καὶ ὄμηρα ἥτει λαβεῖν πίστεως ἔνεκεν. ^[30]

1 219 τῶν δὲ ἱκανοὺς εἶναι τοὺς αἰχμαλώτους λεγόντων, ἐκείνους ἔφη τὸν πόλεμον αὐτῷ δεδωκέναι· καθ’ ὁμολογίαν γὰρ μὴ λαβεῖν· νυνὶ δὲ ζητεῖν παρ’ αὐτῶν τοὺς ἀρίστους, εἰ μὴ τεχνάζουσι περὶ τὴν εἰρήνην. τῶν δὲ ἰκετευόντων καὶ ἀξιούντων εἰπεῖν οὐς βούλεται, μεταλαβὼν αὐθις τὸν τοῦ βασιλέως αὐτῶν αἰτεῖται παῖδα, πλαττόμενος, ὃν εἶχεν αἰχμάλωτον, ὥσπερ οὐκ ἔχων. ἐνταῦθα ὃ τε βασιλεὺς αὐτῶν καὶ οἱ βάρβαροι πρηνεῖς ἐκταθέντες οἰμωγῇ τε ἀφθόνῳ καὶ ὀλοφύρσει προσεκέχρηντο, δεόμενοι μηδὲν ἀδύνατον ἐπιτάττεσθαι· ἀδύνατον δὲ αὐτοῖς εἶναι καὶ τοὺς πεσόντας ἀναστήσαι καὶ ὁμήρους δοῦναι τοὺς τετελευτηκότας. γενομένης δὲ σιωπῆς, ὁ τῶν βαρβάρων βασιλεὺς ἀναβοήσας μέγιστον ὅσον, Εἴθε ἔζη μοι, ἔφη, ὁ παῖς, ἵνα σοι δοθεῖς ὄμηρος, ὃ Καῖσαρ, δουλείαν ἡτύχει τῆς ἐμῆς βασιλείας εὐδαιμονεστέραν. ἀλλ’ ὑπὸ σοῦ τέθνηκεν, ἀτυχήσας ἴσως καὶ τὸ ἀγνοηθῆναι. πολέμῳ γὰρ ἐπίστευσε τὸ σῶμα νέος ὢν, ὃν σὺ μόνον ἀντάξιον εἰρήνης ὑπολαμβάνεις. καὶ νῦν, ὃ βασιλεῦ, σὺ μὲν ἐξαίτεῖς ὡς ὄντα, ἐγὼ δ’ ἄρχομαι θρηνεῖν, συνορῶν τίνα οὐκ ἔχω. παῖδα γὰρ ὀδυρόμενος ἕνα καὶ κοινὴν εἰρήνην τῷ παιδί συναπολώλεκα. κἂν μὲν πιστεύσης τοῖς ἐμοῖς ἀτυχήμασι, παραμυθίαν ἔχει μοι τὸ πάθος ὡς ὑπὲρ ἀπάντων ἡτυχηκότι· ἂν δὲ ἀπιστήσης, καὶ πατὴρ ἀτυχῆς καὶ βασιλεὺς ὀφθῇσομαι. τοῖς γὰρ ἐμοῖς κακοῖς οὐκ ἀκολουθήσει μὲν ὁ παρὰ τῶν ἄλλων ἔλεος, ὅσπερ ἅπασιν ὀφείλεται τοῖς ἐν τοιούτοις καθεστηκόσι, προσκείσονται δὲ αἱ κοινὰ συμφοραί. καὶ οὐ παραιτήσομαι τοῖς ἄλλοις ἀτυχῶν, ἀλλὰ κοινωνεῖν ἐμοὶ τῶν δεινῶν ἀναγκάσω, τοσοῦτον ἀπολαύων τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ὅσον ἀτυχεῖν μόνος μὴ δύνασθαι. ^[30]

1 220 τούτων ἀκούων ὁ βασιλεὺς τὴν τε ψυχὴν ἔπαθε καὶ τοῖς λεγομένοις συμπαθῶς ἐξεδάκρυσε. καὶ καθάπερ ἐν τοῖς δράμασιν, ὅταν ἐς ἄπορον καὶ δύσλυτον αἱ τῶν ὑποκειμένων ἔργων πλοκαὶ τελευτήσωσιν, ὁ καλούμενος ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπεσόδιος ἐς μέσον ἔλκεται, πάντα συμπεραίνων καὶ καταστρέφων ἐπὶ τὸ σαφέστερον καὶ εὐκριτον, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐπὶ πράγμασιν ἀμηχάνοις καὶ δυσεξόδοις, μετ’ οἰμωγῆς ἀπάντων τὴν μὲν εἰρήνην αἰτούντων, τὸν δὲ ἐπιζητούμενον ὄμηρον ἀπαγορευόντων μὴ ἔχειν, τὸν τε νεανίσκον παραγαγὼν ἅπασιν ἔδειξε βασιλικῶς παρ’ αὐτῷ διαιτώμενον καὶ διαλεχθῆναι τῷ πατρὶ κελεύσας ὅσα ἐβούλετο περιεσκόπει τὸ πραχθησόμενον. τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ἦν ἄξια τούτων. οὐκ ἔτεκεν ὁ ἥλιος τοιαύτην ἡμέραν, οἷαν τότε ἔζην τοῖς παροῦσιν ὁρᾶν καὶ ἱστορεῖν. οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ θορύβου καὶ θρήνων ἐκπλήξει καὶ θάμβει συνδεθέντες ἐς τὸ ἀκίνητον ἐπάγησαν, ὥσπερ Ἰουλιανοῦ δείξαντος αὐτοῖς

οὐ τὸν νεανίσκον, ἀλλ' εἶδωλον. ὁ δὲ βασιλεύς, ἐπεὶ ἡσυχία μυστηρίων ἀπάντων ἐγένετο σταθερωτέρα, βαρὺ φθεγξάμενος ἐς μέσον, “τοῦτον, εἶπεν, ὁ μὲν ὑμέτερος, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, πόλεμος ἀπολώλεκε, θεὸς δὲ ἴσως καὶ τὸ Ῥωμαίων σέσωκε φιλάνθρωπον. ἔξω δὲ αὐτὸν ὄμηρον, οὐ παρ' ὑμῶν καθ' ὁμολογίαν, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πολέμου λαβὼν καὶ τῷ κρατεῖν ἀρκούμενος. καὶ οὗτος μὲν οὐδενὸς ἀτυχήσει τῶν καλλίστων ἐμοὶ συνῶν, ὑμεῖς δὲ πειρώμενοι παραβαίνετε τὰς συνθήκας ἀποτεύξεσθε πάντων. φημὶ δὲ οὐχ ὅτι κολάσομαι τὸν ὄμηρον, ὃν οὐδὲ ἐνέχυρον παρ' ὑμῶν εἴληφα τῆς εἰρήνης, ἀλλ' ἀνδρείας ἀπόδειξιν καθ' ὑμῶν ἔχω· ὁ καὶ ἄλλως ἄνισον καὶ θεομισές, τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ὑπὲρ τῶν ἀδικούντων δάκνειν καὶ σπαράττειν, ὥσπερ τὰ θηρία τοὺς ἀπαντῶντας, ὅταν ὑφ' ἐτέρων διώκηται· ἀλλ' ὅτι πρῶτον μὲν ἄρξετε χειρῶν ἀδίκων, οὗ μείζων ὄλεθρος οὐκ ἔστιν ἀνθρώποις, κἂν δοκῶσι πρὸς τὸ βραχὺ καὶ παρὸν ἐπιτυχάνειν· δεύτερον δὲ ὅτι πρὸς Ῥωμαίους ὑμῖν ὁ λόγος ἔσται κάμῃ τὸν ἄρχοντα τούτων, ὃν οὔτε πολεμοῦντες οὔτε εἰρήνην αἰτοῦντες ἐνικήσατε”.

1 221 προσεκύνησαν ἐπὶ τούτοις ἅπαντες καὶ ἀνευφήμουν, θεὸν τινα ἐπὶ τοῖς λόγοις ἡγούμενοι. σπεισάμενος γοῦν καὶ τὴν τοῦ Νεβισγάστου μητέρα μόνον αἰτήσας, ἐκείνων ὁμολογούντων τε ἅμα καὶ δόντων, ἀνέξευξεν ἐπὶ τοιαύταις πράξεσι, μετοπώρου τε ἐστηκότος καὶ χειμῶνος ἤδη συνισταμένου καὶ διαψύχοντος. [Exc. de legat. p. 15—17 ed. Par., p. 41—45 Niebuhr.] “Ὅτι Βαδομάρϊός τις δυνάμει καὶ τόλμῃ προεῖχε Γερμανῶν, καὶ ἐς τοῦτο ὑπετύφετο μεγαλαυχίας ὥστε ἐτύγχανε μὲν ὄμηρον τὸν ἑαυτοῦ δεδωκὼς υἱόν, ἕως ἂν ἀποδῶ τοὺς αἰχμαλώτους, οὓς ἐκ τῆς καταδρομῆς εἶχε συνηρπασμένους, τούτους δὲ οὐκ ἀποδιδούς ἀπῆτει τὸν ὄμηρον, πολλὰ ἀπειλῶν, εἰ μὴ λάβοι. ἀποπέμπει δὴ τοῦτον Ἰουλιανὸς αὐτῷ, τοσοῦτον ἐπιθείς ὡς οὐκ ἔστιν ἀξιόπιστον ἐν μεράκιον ὑπὲρ πολλῶν εὐγενεστέρων ὁμηρεῦον παρ' αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τοὺς αἰχμαλώτους ἀποδιδόναι προσῆκον, ὄντας ὑπὲρ τρισχιλίου, τοῖς αὐτίκα ἤξουσι πρέσβειν, ἢ ἀδικοῦντα εἰδέναι. ταῦτα ἔγραφέ τε καὶ τὴν πρεσβείαν ἔστελλε. καὶ αὐτὸς εἶπετο τῇ πρεσβείᾳ ἀπὸ Νεμέτων ἄρας ἐπὶ τὸν Ῥῆνον. ἤδη τε ἦν πρὸς τοῖς Ῥαυράκοις, ὃ ἔστι φρούριον. [Ibid. p. 17 ed. Par., 45 Niebuhr.] [“Ὅτι φησὶν ὁ Εὐνάπιος περὶ Ἰουλιανοῦ·] Ἐνταῦθα δὲ γενομένους μεμνησθαι προσῆκον ὡς νῦν ἡ γραφὴ περιέχει τὰ τοῦ Καίσαρος ἔργα, ταῦτα δὲ ἐγίγνετο Κωνσταντίου βασιλέως βασιλεύοντος· ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς κατὰ Κωνσταντίον ἀμφοτέρων μεμνημένη τὰ τοῦ προκειμένου Κωνσταντίου μᾶλλον εἶλκε καὶ παρήγεν ἐς τὸν λόγον, οὕτως ἐπειδὴ τὸν λόγον ἐκ τῆς γενέσεως ἐς Ἰουλιανὸν ἐλθόντα τὸν Καίσαρα νῦν ἀναγράφει, ἐπιμνήσεται πάλιν, ἐς ὅσον ἂν ἐγχωρῇ, τῶν κατὰ τοὺς παραπίπτοντας καιροὺς ἐς τὸν Καίσαρα Κωνσταντίῳ συντεθειμένων τε καὶ μεμηχανημένων.

1 222 Ὁ μὲν γὰρ Ῥωμαῖος Μάρϊος τὸν ἀντίπαλον Σύλλαν διπλοῦν θηρίον ἀποκαλῶν, ἀλώπεκα καὶ λέοντα, μᾶλλον ἔφασκε φοβεῖσθαι τὴν ἀλώπεκα· Κωνσταντίῳ δὲ λέων μὲν οὐδεὶς παρῆν, πολλὰ δὲ ἀλώπεκες κύκλῳ περιτρέχουσαι διεθορύβουν τὸν Καίσαρα. Πᾶσα δὴ βία τὴν γραφὴν κατὰ μικρὰ καὶ ἐπὶ Κωνσταντίον φέρεσθαι καὶ τῶν ὑπ' ἐκείνου πραττομένων ἕκαστον ἀναγαγεῖν ἐπὶ καιροὺς καθ' οὓς ἐγίγνετο καὶ συνέπιπτεν. Τότε δὴ ὁ Κωνσταντίος ἐφ' οἷς (χαίρειν addit Nieb.) ἔδει δυσφορῶν καὶ ὅσα ἔπραττεν Ἰουλιανὸς ἔλεγχον τῆς ἰδίας βασιλείας ὑπολαμβάνων, τάς τε δηλουμένας ἐπινικίους ἐορτάς ἐς πένθος καὶ συμφορὰν μετέβαλε καὶ διοιστρούμενος ὑπὸ φθόνου καὶ λύττης πρὸς τὸν ἐμφύλιον ἐξώγκωτο πόλεμον. Ὡοικε μὲν οὖν καὶ ἄλλως ὁ χρόνος ἐν ταῖς μακραῖς περιόδοις καὶ κινήσει πολλάκις ἐπὶ τὰ αὐτὰ καταφέρεσθαι συμπτώματα, καθάπερ οἱ τῷ Δαρείῳ συστάντες ἐπὶ τοὺς μάγους ἦσαν ἐπτὰ καὶ οἱ πολλοῖς ὕστερον χρόνοις Ἀρσάκῃ κατὰ Μακεδόνων συνεγερθέντες ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ἔτυχον. Συνορῶσι δὲ ὅτι θερμότητος μὲν δεῖται καὶ ὁρμῆς τὸ ἀσφαλές· τὸ γὰρ τῆς ἀνάγκης παρὰ πόδας ἐστὸς ἐπίσκεψιν ἤκιστα ἐνδεχόμενον προχειρότερον ἀπαιτεῖ τὸν κίνδυνον.

1 223

Ὅτι περὶ τῆς στρατείας τῆς κατὰ Ναρδινῶν (Ἀλαμανῶν Bekk.) πολυτρόπου γενομένης ἐκτίθησι μὲν αὐτὸς Ἰουλιανός, ἄλλα δὲ ἀλλαχοῦ καὶ πρὸς πολλοὺς ἀναφράζων ἐν ἐπιστολαῖς. πρὸς τινα γοῦν Κυλλήνιον καὶ ταῦτα ἐξηγούμενον τὰ μὲν ἐπιτιμῶν ὡς διαμαρτάνοντα τῆς ἀληθείας φαίνεται, καὶ παρεκτίθησί γε τὰ πραχθέντα ὅπως γέγονε· φάσκων δὲ μὴ δεῖσθαι τοῦ τὰ τε ἔργα λέγοντος, οὐδὲ γὰρ Παλαμήδην Ὀμήρου προσδεθῆναί φησιν ἐς δόξαν, καὶ τὰς ἀλλοτρίας συγγραφὰς τῶν ἰδίων ἔργων ὑπὸ μεγαλοψυχίας παραιτούμενος, αὐτὸς ὅμως διὰ μέγεθος τῶν πεπραγμένων πρὸς τὸ λέγειν αὐτὰ κατασειόμενος, οὐδὲ συγγραφὴν ἀπλῆν, ἀλλ' ἔπαινον ἀκριβῆ τινα καὶ λαμπρὸν ἑαυτοῦ διέξεισιν αὐτοκέλευστος, καὶ πρὸς πολλοὺς αὐτὰ διὰ τῶν ἐπιστολῶν ὑμνῶν. [Exc. de sentent. (cod. p. 285, 286) p. 257—259 Mai., 65—67 Niebuhr.]

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Ὅτι μετὰ τὴν Ἰουλιανοῦ τῆς βασιλείας ἀναγόμεναι πρεσβεῖαι πανταχόθεν συνέβαινον καὶ στέφανοι πολλοὶ χρυσοὶ αὐτῷ παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀνεκομίζοντο. ἐνταῦθα καὶ οἱ τὴν Ἰωνίαν οἰκοῦντες ἔτυχον ὅσων ἐδεήθησαν, καὶ πλειόνων καὶ ἐλαττόνων. Λυδοὶ δὲ καὶ εὐχῆς κρεῖττον ἔπραττον, Εὐναπίου μὲν τοῦ ῥήτορος ὑπὲρ αὐτῶν πρεσβεύοντος, εὐημερήσαντος δὲ οὕτω κατὰ τὴν πρεσβείαν ὥστε καὶ δίκη τινὶ περιμαχίτῳ συνειπεῖν, ἥ ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ἐκέλευεν. ^[25]

1 224 ὁ δὲ ἐνίκα καὶ τὴν δίκην· καὶ ἐκ Κλαζομενῶν δὲ Πείσων εὐδοκίμει λέγων. [Exc. de legat. p. 17—18 Par., 46 Niebuhr.] Ὅτι ἐπὶ τὸν Ἰουλιανὸν πολλὰ δίκαι ἐχώρουν, χανδὸν ἐμφορουμένων τῶν ἀνθρώπων τῆς δικαιοσύνης τοῦ κρίνοντος ἀναβολαί τε οὐκ ἦσαν ἐπ' αὐταῖς, ὅσαι νόμιμον ἐκ τῶν συνήθων γραμμάτων τὸ ἄδικον ἴσχουσιν ἐς βοήθειαν τῶν ἀδικούντων καὶ προειληφόντων, ἀλλ' ἡ παραχρῆμα ἔδει τὸ ἴσον ἐλέγχεσθαι κατὰ φύσιν ἢ τὸ μέλλον καὶ διωθούμενον ἐς τὸν χρόνον ὑποπτον ἦν. βαρὺς μὲν οὖν καὶ λυπηρὸς ἐτύγχανε, καὶ ἐπὶ τοῖσδε καὶ τὸ τῶν πονηρῶν ἔθνος καὶ ἀδικούντων διηγείρετο· οὐ γὰρ ἀδικεῖν ἐξῆν οὐδὲ λανθάνειν ἀδικοῦσι. βαρύτερον δὲ αὐτὸν ἀπεδείκνυε τοῖς μοχθηροῖς καὶ τὸ εὐπρόσοδον. οἷα γὰρ προϊόντος μὲν πολλάκις διὰ τὰς ἱερομηνίας καὶ θυσίας, ἡμέρου δὲ φύσει πρὸς πᾶσαν ἔντευξιν τυγχάνοντος, ἀκώλυτον ἦν τοὺς δεομένους λόγου τυχεῖν. ὁ μὲν οὖν ἐλάχιστον τῆς ὑπὸ τῶν πονηρῶν ταύτης βλασφημίας τε καὶ ὀργῆς ἡσθάνετο καὶ ἐφρόντιζε. [Suidas v. Ἰουλιανὸς ex Eunapio, ut coniecit Küsterus. Conf. Ammian. Marcellin. XXII, 10, 1.] Ὅτι Σαλούστιος ὁ τῆς αὐλῆς ἑπαρχὸς ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ἀνὴρ ἦν διαφερόντως περιττὸς ἐς φιланθρωπίαν· ὧ γέ τοσοῦτον ἡμερότητας καὶ πραότητος ὑπῆρχεν ἐς ἅπαντας ὥστε καὶ τὸν Μάρκελλον ἐκεῖνον, τὸν ἡνίκα ἦν Καῖσαρ ὑβριστικῶς αὐτῷ χρησάμενον, πάνυ περιδεῖα ὄντα διὰ τὰ προγεγενημένα, καίτοι τοῦ παιδὸς ἐλεγχθέντος ἐπανίστασθαι διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντίον φιλίαν, τῷ νεανίσκῳ τὴν δίκην ἐπέθηκε, τὸν δὲ Μάρκελλον καὶ διαφερόντως ἐτίμησε. [Suidas v. Σαλούστιος. „Totum hunc locum ex Eunapio excerptum esse suspicatur Valesius ad Ammian. ^[30]

1 225 Marcellin. XXII, 11, 2; qui recte etiam monuit Suidam hic omnia confundere et ad Salustium male referre ea quae Iuliano convenient.“ Kuster.] Ὅτι κρατεῖν ὡς ἐπίπαν εἴωθεν ἐν μὲν τοῖς ἀπείροις τὸ πλεόν, ἐν δὲ τοῖς ἐπιστήμοσι τὸ γεγυμνασμένον· οὐ γὰρ ἐν τοῖς μετὰ τέχνης ἀπαντὰ τὸ παράλογον τῆς τύχης, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀτέχνοις χώραν ἔχει τὸ αὐτόματον, ὥσπερ κὰν ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις ὀρῶμεν τὸ προτεθὲν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀπείρων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν μελετησάντων ἐκτελούμενον ὡς ὠφείλετο. Ὅτι πᾶν ἔργον κρεῖττον ἀπορρήτως στρατηγούμενον· ὅστις δὲ ἐν πολέμῳ κρύπτει τὰ πλείονα, κρεῖττων ἐστὶν ἢ ὁ μετ' ἔργων θρασύτητος φανερώς ἐπιών. Ὅτι ὁ κυνικὸς Ἡράκλειος ἀκροασόμενον ἐκάλει τὸν Ἰουλιανὸν ὡς ἐς τὴν βασιλείαν ὠφελήσων αὐτόν. ὁ δὲ θαυμάσας τὸ τῆς ὑποσχέσεως ὕψος ἐτοίμως ὑπήκουσεν. ἐπεὶ δὲ παρὰ δόξαν ἀπήντησεν, ὁ Ἰουλιανὸς ἀντιγράψας λόγον τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἐξέφηνε καὶ τὸ τῆς φύσεως ἀνυπέβλητον. οἱ δὲ ἀκούσαντες καταπλαγέντες τὴν δύναμιν τοῦ λόγου καθάπερ θεοῦ προσεκύνησαν τὴν φιλανθρωπίαν, ὅτι τὸν βασιλικὸν θυμὸν διέλυσε λογικῇ φιλοτιμίᾳ. ὁ δὲ καὶ

ἐτέρῳ λόγῳ τὸν αὐτὸν κυνικὸν ἐτίμησεν. [Exc. de sentent. (cod. p. 286) p. 259 Mai., 67—68 Niebuhr.] “Μάξιμός τε καὶ Πρίσκος λόγου μὲν μετειχέτην, τῆς δὲ τῶν κοινῶν καὶ ὑπαίθρων πραγμάτων πείρας ἐλάχιστον.” καὶ αὖθις “ὡς ἂν ὑπαιθρόν τινα καὶ ἔννομον ἀγωνισάμενος μάχην,” τουτέστι προφανῇ. ^[25]

1 226 [Suidas v. ὑπαιθρον. Posteriores locum plenius habet v. νεωτερίζειν, ubi: “ὁ δὲ βάρβαρος οὐδὲ ἐπὶ τὴν νεωτερίζουσαν τὰ πράγματα τύχην ἔσχεν ἀνενεγκεῖν τὴν αἰτίαν, ὡς ἂν ἔννομόν τινα καὶ ὑπαιθρον ἀγωνισάμενος μάχην.”] Τότε δὲ ἴλη τῶν καταφράκτων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς τετρακοσίους ἐς τοὺς ὀπισθοφύλακας κατερράγη. [Suidas v. ἴλη.] Οἱ δὲ τῶν Πάρθων οἰσύναις ἀσπίδας ἔχοντες καὶ κράνη οἰσύναια πλοκήν τινα πάτριον πεπλεγμένα. [Suidas v. οἰσύνος.] “Ὅτι τῷ Ἰουλιανῷ ἤκμαζεν ὁ πρὸς Πέρσας πόλεμος, τὰς τε Σκυθικὰς κινήσεις ὥσπερ ἐν κωφῷ ἔτι κύματι συνετίθει πόρρωθεν ἢ θεοκλυτῶν ἢ λογιζόμενος. λέγει οὖν ἐπιστέλλων, “Σκύθαι δὲ νῦν μὲν ἀτρεμοῦσιν, ἴσως δὲ οὐκ ἀτρεμήσουσιν.” ἐς τοσόνδε ἐξικνεῖτο χρόνον ἢ τῶν μελλόντων αὐτῷ πρόνοια ὥσθ’ ὅτι τὸν ἐπ’ αὐτοῦ μόνον καιρὸν ἡσυχάσουσι προγιγνώσκειν. “Ὅτι τὸ πρὸ Κτησιφῶντος πεδίον ὀρχήστραν πολέμου πρότερον ἀποδείξας, ὡς ἔλεγεν Ἐπαμεινώνδας, Διονύσου σκηνὴν ἐπεδείκνυ Ἰουλιανός, ἀνέσεις τινὰς τοῖς στρατιώταις καὶ ἡδονὰς πορίζομενος. “Ὅτι τοσαύτη ἐν τοῖς προαστείοις Κτησιφῶντος ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων ἦν ὥστε τὴν περιουσίαν κίνδυνον τοῖς στρατιώταις φέρειν μήποτε ὑπὸ τρυφῆς διαφθαῶσιν. “Ὅτι ἔοικε τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἄλλως ἐπίφορον εἶναι καὶ κάταντες πρὸς τὸ βάσκανον. καὶ οἱ στρατιῶται οὐκ ἔχοντες ὅπως ἐπαινῶσιν ἀξίως τὰ πραττόμενα, “τοὺς Ἀχαιοὺς, φασίν, ἔκρινον ἀπὸ πύργου”, στρατηγικός τις καὶ περιττὸς ἐς φρόνησιν ἕκαστος εἶναι βουλόμενοι. ^[30]

1 227 καὶ τοῖς μὲν ὕλη τις ὑπὴν φλυαρίας· ὁ δὲ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἐχόμενος λογισμῶν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἀνέστρεφεν. [Exc. de sentent. (cod. p. 286, 171) p. 260 Mai., 68—69 Niebuhr.] “Ὡς περ δὲ ἐν πολέμῳ καὶ τοσοῦτων ἐπικειμένων ἄρχοντος δεόμενον τὸ στρατόπεδον τὴν αἴρεσιν περιεσκόπει. καὶ καθάπερ οἱ ἱατρικοὶ φασὶ κατὰ ταῦτον γενομένων δυεῖν ἀλγημάτων τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ σφοδροτέρου λύεσθαι, οὕτω καὶ τότε θεωρεῖν ἐξῆν ὡς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ κατὰ τὸν βασιλέα πάθους ὁ τοῦ πολέμου φόβος παρὰ πόδας ἐστὼς καταμαραίνων ἀπήμβλυνεν. τὸ μὲν γὰρ γεγεννημένον ἦν φανερόν, τὸ δὲ ὅπως εἵκαζεν ἄλλος ἄλλως, ἡπίστατο δὲ οὐδὲ εἷς. πλὴν ἐν τοῦτ’ οὗτο γε ἥδεσαν ὡς αἰρεῖσθαι προσῆκε σφισιν ἄρχοντας. εἰ δὲ καὶ πλῆθος ἦσαν, τοῦτο γοῦν ἡπίσταντο σαφῶς ὅτι ἄρχοντας μὲν εὐπορήσουσι, τοιοῦτον δὲ οὐδὲ εἰ πλάττοι θεός, εὐρήσουσιν, ὅς γε διὰ φύσεως ἐξουσίαν καὶ τὸ ἰσομέγεθες τῷ θεῷ ἀγωγῆς τε ἀνάγκην ἐβιάσατο πρὸς τὸ χεῖρον ἔλκουσαν, καὶ ἐκ τοσοῦτων ἀνενεγκῶν κυμάτων οὐρανόν τε εἶδε καὶ ἐπέγνω τὰ ἐν αὐτῷ καλὰ, τοῖς τε ἀσωμάτοις ὁμιλήσας σῶμα ἔχων ἔτι. καὶ βασιλείας τε ἔτυχεν οὐχ ὅτι ἦρα βασιλείας, ἀλλ’ ὅτι τὸ ἀνθρώπειον ἑώρα δεομένους βασιλεύεσθαι, φιλοστρατιώτης τε ἦν διαφερόντως, οὐχ ὅτι ἐβούλετο δημαγωγεῖν, ἀλλ’ ὅτι τοῦτο ἡπίστατο τοῖς κοινοῖς συμφέρειν. [Ταῦτα ληρεῖν ἀνέχη, ἐμβρόντητος τῷ ὄντι καὶ ἀνεπιγνώμων τῶν πεφλυαρημένων; τίς γὰρ τῶν ἐγγενῶν Ἑλλήσι δογμάτων οὐρανίων μεμύηται μυστηρίων θεατὴν ὑπάρξει τὸν ἀπαλλαττόμενον τῆς ἐντεῦθεν βιοτῆς ἢ συνόμιλον ἀσωμάτων γενέσθαι; καὶ τίνες οἱ ἀσώματοι οὗτοι, εἰ μή που Γανυμήδης καὶ Ζεὺς ὁ Γανυμήδους ἐκ Τρώων ἐραστής, δι’ οὗ καὶ Ἥρα παραγκωνίζεται ἡ ἀδελφὴ καὶ γαμετὴ τῷ Φρυγὶ μεираκίῳ; ἀλλὰ τὰ μὲν κλέψας ἔχεις τῶν Χριστιανικῶν ὀργίων, τὰς ἀσωμάτους φημι φρατρίας· ἐπεὶ τῶν γε σῶν δογμάτων μὴ οὐχὶ καὶ ἐμπαθέστερον τῶν κατὰ τὸν φθαρτὸν τοῦτον βίον ἀκρατεστάτων οἱ κατ’ οὐρανόν σοι ἀλοῖεν μάκαρες βιοῦντες· οἷς Ἥβη μὲν οἶνοχοεῖ, οἱ δὲ πολλῷ τῷ νέκταρι μεθυσκόμενοι τὰ ἀπαίσια διεξίασιν Τρώων πόλιν εἰσορόωντες. ^[5]

1 228 πρὸς τίνας καὶ τῶν καθ’ Ἑλλήνας ἑαυτὸν ἀναφέρων φιλοσόφων ἦρα βασιλείας; πρὸς Ἀντισθένη; πρὸς Διογένη; ἀλλὰ τούτοις μὲν ἴσμεν οὕτως ἀπραγμοσύνης μέλον ὡς τὴν κυνῶν

ἐζηλωκότας ζωὴν καὶ τῇ τούτων ἐγκαλλωπίζεσθαι κλήσει. οὐκ οὖν ἐπανορθῶν τὸν ἀνθρώπινον βίον εἴλετο βασιλεύειν, ὅστις μὴδ' ἐπανώρθωσέ τι, εἰ μὴ πρῶτον μὲν φιλοδοξίας κακῶ λυττήματι ἀχάριστος περὶ τὸν εὐεργέτην διαγιγνώμενος, ἔπειτα καὶ ὅπως τοῖς ἄγουσιν αὐτὸν δαίμοσι τὸ ὀλέθριον ἀφοσιούμενος σέβας λάθοι πρὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ σπουδαζομένων δαιμόνων τοιούτου καὶ τέλους κυρῆσαι, ἀξίου καὶ τῆς ἐκείνων ἀπάτης καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐμπληξίας.] [Exc. de sentent. (cod. p. 171, 172) p. 261—263 Mai., 69—71 Niebuhr. Ad ea quae Christianus zelotes subiecit, in margine adscriptum: Στηλιτευτικός κατὰ Εὐναπίου.] Ὅτι πρὸς τὸν Ὀρειβάσιον εἰπόντα ὡς οὐ χρή τὸν θυμόν, κἂν ἐπεσπέσῃ, διὰ τῶν ὁμμάτων καὶ τῆς φωνῆς ἐκφορεῖσθαι, “Ὅρα τοίνυν, εἶπεν, ἐπειδὴ καλῶς λέγεις, εἰ τοῦτο ἐγκαλέσεις ἔτι δεύτερον.” Ὅτι φασὶν Ἀλεξάνδρου θειάζοντος ἑαυτὸν ἐκ Διὸς Ὀλυμπιάδα θρυπτομένην φάσκειν, “Οὐ παύσεται τὸ μειράκιον διαβάλλον με πρὸς τὴν Ἥραν;” Ὅτι προσαγορεύων ὁ θεὸς τὸν Ἰουλιανόν φησιν, Ὡ τέκος ἀρμελάταο θεοῦ, μεδέοντος ἀπάντων. ^[30]

1 229 Ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἴδιον [πατέρα addit Mai.] ἀνακαλεῖ τὸν ἥλιον, οὐχ ὥσπερ Ἀλέξανδρος διαβάλλεται φάσκων πρὸς τὴν Ἥραν ὅτι Ὀλυμπιάς αὐτὸν ἐκ Διὸς ἀνελομένη τοῦτο οὐκ ἀπεκρύπτετο, ἀλλ' οὗτός γε ἐπὶ ταῖς τοῦ θεοῦ μαρτυρίαις αἰωρούμενος ἐς τὸν Πλάτωνα ὑποφέρεται, ὥσπερ ὁ ἐκείνου Σωκράτης φησί, “Μετὰ μὲν Διὸς ἡμεῖς, ἄλλοι δὲ μετ' ἄλλου του θεῶν,” ταύτην (ταύτη Nieb.) καὶ αὐτὸς ἐς τὴν ἡλιακὴν βασιλείαν τινὰ καὶ χρυσὴν σειρὰν ἀναφέρων καὶ συναπτόμενος. [Exc. de sentent. (cod. p. 172) p. 263—264 Mai., 71—72 Niebuhr.] Ὁ δὲ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, καίπερ τοσούτοις ἐμβεβηκώς, τῆς τε περὶ λόγους ἦπτετο φιλοτιμίας καὶ τὸν τῆς Ἀντιοχείας σοφιστὴν, ᾧ Λιβάνιος ὄνομα, διαφερόντως ἐθαύμασεν, τὰ μὲν ἴσως ἐπαινῶν, τὰ δὲ ὅπως λυποῖη τὸν μέγαν σοφιστὴν Προαιρέσιον, προτιμῶν ἕτερον. Ἀκάκιος γοῦν τις αὐτῷ τῶν περὶ τὴν ῥητορικὴν δεινῶν καὶ ὁ ἐκ Φρυγίας Τουσκιανὸς αἰεὶ πρὸς ταῦτα ἐπεκάλουν καὶ διεμέφοντο τὰς κρίσεις. [Suidas v. Λιβάνιος. Eunapio vindicat Boissonadus.] [Περὶ τῆς τελευτῆς Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου τοῦ ἀθέου χρησμὸς ἦν τοιοῦτος:] ἀλλ' ὁπότε (ὁπότεαν Suidas) σκήπτροισι τεοῖς Περσῆιον αἶμα ἄχρι Σελευκεῖης κλονέων ξιφείεσσι δαμάσσης, δὴ τότε σὲ πρὸς Ὀλυμπον ἄγει πυριλαμπὲς ὄχημα ἀμφὶ θυελλεῖησι κυκώμενον ἐν στροφάλιξι, λυσάμενον (ρίψαντα S.) βροτέων ῥεθέων πολύτλητον ἀνίην. ἤξεις δ' αἰθερίου φάεος πατρώιον αὐλήν, ἔνθεν ἀποπλαγχθεὶς μεροπήιον ἐς δέμας ἦλθες. ^[30]

1 230 τούτοις ἀρθέντα τοῖς ἔπεσιν αὐτὸν καὶ λογίοις μάλα ἡδέως φησὶν ἀπολιπεῖν τὸ θνητὸν καὶ ἐπίκηρον. πρόκειται δὲ τῶν λογίων ἄλλαι τινες εὐχαί τε καὶ θυσίαι περὶ τοὺς θεοὺς, ἃς ἐκείνῳ μὲν δρᾶν ἀναγκαῖον ἦν ἴσως, ἐς δὲ ἱστορικὸν τύπον καὶ βάρος φέρειν οὐκ ἦν εὐλογον· τὸ γὰρ [γράφειν addit Nieb.] καθ' ἕκαστα οὐκ ἦν ἀλήθειαν τιμῶντος, ἀλλὰ διὰ πολυπραγμοσύνην ἐς λῆρον ἀποφερομένου καὶ παρολισθάνοντος. [Exc. de sentent. (cod. p. 172, 173) p. 265—266 Mai., 72 Niebuhr. Idem oraculum Suidas v. Ἰουλιανὸς affert, praemissis verbis quae uncis inclusimus.] Ἔστι δὲ καὶ ὁ χρησμὸς ὁ δοθεὶς αὐτῷ, ὅτε περὶ Κτησιφῶντα διῆγε, γηγενέων ποτὲ φῦλον ἐνήρατο μητιέτα Ζεὺς ἔχθιστον μακάρεσσιν Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουλιανὸς θεοειδὴς μαρνάμενος Περσῶν πόλιας καὶ τείχεα μακρὰ ἀγχεμάχων διέπερσε πυρὶ κρατερῷ τε σιδήρῳ, νωλεμέως δ' ἐδάμασσε πόλεις τε καὶ ἔθνεα πολλά. ἀλλὰ καὶ ἐσπερίων ἀνδρῶν Ἀλαμανικὸν οὐδας ὑσμίναις πυκιναιῖσιν ἐλὼν ἀλάπαξεν ἀρούρας. [Suidas v. Ἰουλιανός. Pro ἐδάμασσε πόλεις κτλ. codd. ABEV ἐδάμασσε καὶ ἔθνεα πολλά καὶ ἄλλα. Tum ὅρρα pro ἀλλά, i. e. ὅς ῥα, ut Antholog. Pal. XIV, 148.] IOBIANOS. ΟΥΑΛΗΣ. ΟΥΑΛΕΝΤΙΝΙΑΝΟΣ. [Ὅτι φησὶν ὁ Εὐνάπιος,] Περὶ μὲν οὖν τῶν παλαιότερων καὶ ὅσα πρὸ ἡμῶν ἀνάγκη συγχωρεῖν τοῖς γράψασιν ἢ τοῖς πρὸ (περὶ Nieb.) ἐκείνων λόγοις ἐς ἡμᾶς κατὰ μνήμην ἄγραφον ἐς διαδοχὴν

περιφερομένοις καὶ καθήκουσιν· ὅσα δὲ ἐφ’ ἡμῶν αὐτῶν γέγονεν, ἀλήθειαν τιμῶντι, καθά φησι Πλάτων, παραδοτέον τοῖς ἐντυγχάνουσιν. ^[30]

- 1 231 [Exc. de sentent. (cod. p. 173) p. 266 Mai., 72—73 Niebuhr.] Ὅτι Βαλεντινιανοῦ ἀνάρρησις ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας γίγνεται, πρεσβεΐαί τε, ὅσαι συνεπεφοιτήκεσαν ἐπὶ τοῦτον τοὺς χρυσοὺς ἔχουσαι στεφάνους, πρὸς ἐκεῖνον ἀνεφέροντο. καὶ πρὸς πάσας ἀπεφαίνετο μὲν οὐδέν, ἐπιτρέχων ῥαδίως οὕτως καὶ συντόμως, ἐπηγγέλλετο δὲ ἅπασιν ὡς [τι?] ποιήσων αὐτίκα μάλα. [Exc. de legat. p. 18 Par., 46 Niebuhr.] Σαλούστιος, ἑπαρχος πραιτωρίων· ὃς προεβάλετο βασιλέα Βαλεντινιανόν. ὁ δὲ βασιλεύσας διεδέξατο αὐτόν, καὶ ἔθηκε προθέματα, ἵνα, εἴ τις τι ἡδίκηται παρ’ αὐτοῦ, προσέλθῃ τῷ βασιλεῖ. οὐδεὶς δὲ προσήλθεν· ἦν γὰρ ἀγνότατος ὁ Σαλούστιος. οὗτος δὲ ὁ Βαλεντινιανὸς τὸν πραιπόσιτον Ῥοδανόν (καὶ τὸν πραιπόσιτον ἔκαυσε Χρυσάφιον, Suid. v. προθέματα), ἀδικήσαντα Βερονίκην τινὰ χήραν, ἧς προσελεύσεως τῷ βασιλεῖ ἔδωκε δικαστὴν Σαλούστιον· ὁ δὲ κατεδίκησε τὸν πραιπόσιτον· καὶ τούτου καταφρονήσαντος, τὸν πραιπόσιτον ἐν τῷ ἵπικῳ πυρὶ παραδίδωσι καὶ τὴν κτῆσιν πᾶσαν τοῦ ἀρχιευνούχου τῇ χήρᾳ δίδωσι· καὶ φοβηθέντες πάσης ἀδικίας ἀπέσχοντο. [Suidas v. Σαλούστιος. Partem huius loci, ex uberiori narratione male contracti, habet Suidas v. προθέματα, ubi praepositus ille non Rhodanus, sed Chrysaphius dicitur.] Ὅτι Φίλιππος ὁ Μακεδὼν τὸ μέτρον ἰδὼν τοῦ σφετέρου σώματος, ἐν παλαίστρᾳ γὰρ ἐπεπτώκει, διαναστὰς ἀπὸ τοῦ πτώματος σώφρονα ἀφῆκε λόγον ὡς ὀλίγην κατασχέσων γῆν εἴτα ἐπιθυμοίῃ τῆς ἀπάσης. ^[30]

- 1 232 Ὅτι τὸν Θησέα φασὶν οἱ παλαιοὶ ζηλωτὴν Ἡρακλέους γενόμενον μικρὰ τῆς μιμήσεως ἐκείνης ἀποκερδᾶναι. Ὅτι τοῦ Προκοπίου τοῦ συγγενοῦς Ἰουλιανοῦ στασιάσαντος καὶ τυραννίδι ἐπιθεμένου Ἡράκλειος ὁ κυνικὸς προσελθὼν αὐτῷ καὶ κατακροτήσας εὖ μάλα τῇ βακτηρίᾳ τοῦδαφος, “ἄλκιμος ἔσσο, φησὶν, ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.” [Exc. de sentent. (cod. p. 173) p. 267 Mai., 73 Niebuhr.] Ὁ δὲ Προκόπιος τοὺς χαριεστέρους ἀναλαβὼν ἐπὶ τὸν βασιλέα Οὐάλεντα διὰ Φρυγίας συνηπείγετο. [Suidas v. χαριεστέρους.] Ὡς περ οὖν οἱ φυσικοὶ φασὶ πάσης κινήσεως εἶναι τέλος ἀκινήσιαν, ἢ ταῖς ἄλλαις κινήσεσι τὸ κινεῖσθαι δίδωσιν αὐτὴ μένουσα, οὕτως ἂν τις ὑπέλαβε καὶ τότε τὸν πρεσβύτερον Ἀρβιτίωνα παρατυχόντα τὴν τοῦ βασιλέως ἄτακτον καὶ κυματώδη φορὰν ἐς ὁμαλὸν καὶ λεῖον καταστορέσαι τοῦ λογισμοῦ πάθος· μικροῦ γὰρ ἐξέστη διὰ δειλίαν τῶν κοινῶν πραγμάτων. [Exc. de sentent. (cod. p. 173) p. 267 Mai., 73 Niebuhr.] Μικροῦ τὰ πράγματα μετακινήσαντος Ὀρμίσδου τοῦ Πέρσου. [Suidas v. μικροῦ.] Μικροῦ τὰ πράγματα μετακινήσαντος, ἀντὶ τοῦ, παρ’ ὀλίγον, παρὰ μικρόν. [Suidas v. μικροῦ δεῖν. Conf. Zosimus IV, 8, 1.] Μεγαλόψυχον γὰρ καὶ λίαν θεοειδὲς τὸ καὶ τῶν αἰτίων φείσασθαι, οὐκ ἔξω δὲ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὸ μὴ καὶ τῶν ἀναιτίων. τὸ μὲν γὰρ ξένον τῆς τιμωρίας λόγῳ γίγνεται τῆς ἀρχῆς, ἵνα φόβῳ συνέχηται τὸ ἀρχόμενον· τὸ δὲ ὑπεροπτικὸν τῆς κολάσεως δι’ ἀρετῆς ὑπεροχὴν γίγνεται, ὡς τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς διὰ μέγεθος καὶ ὄγκον ἀρκούσης ἑαυτῇ καὶ ἄνευ τιμωρίας. ^[30]

- 1 233 ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὅπῃ γνώμης ἔχει τις καὶ κρίνει, οὕτως ἐχέτω. Ὅτι ὁ Ποσειδώνιος ἔλεγεν ἀπελθόντος Ἀλεξάνδρου τὸ στρατόπεδον εὐοικεῖναι τῶν Μακεδόνων ἐκτετυφλωμένῳ τῷ Κύκλωπι. [Exc. de sentent. (cod. p. 173) p. 267—268 Mai., 74 Niebuhr.] Αἰλιανός. Οὗτος ἐπὶ Οὐάλεντος ἐστρατήγησεν· ἦν δὲ ἐκ Συέδρων· ἐλεύθερος δὲ ὢν ἄγαν καὶ ἀνεστηκὼς ἐκ παιδὸς τὴν ψυχὴν γενόμενος, ἀφθόνως ἐχορηγήθη τὰ παρὰ τοῦ σώματος· τὰ γὰρ ὄργανα συνεπεπήγει καὶ ἐνέτρεχε τοῖς τῆς ψυχῆς κινήμασιν, ὥσθ’ ἅμα τι πράξαι ἐδέδοκτο καὶ ἐπέπρακτο· καὶ παιδείας οὔτε ἐντὸς ἦν οὔτε ἄμοιρος, ἀλλ’ ἦν ἀγροικότερος, ὅσον θυμοειδέστερος, καὶ τὸ θηριῶδες τοῦ θυμοῦ καὶ ἄγριον οὐκ ἐξημέρωτο καὶ κατείργαστο ὑπὸ τοῦ λόγου. [Suidas. „Totum hunc locum ex Historia deperdita Eunapii depromptum esse discimus e Suida v. ἀνεστηκὼς: ubi fragmenti huius pars addito scriptoris istius nomine adducitur.“ Kuster. Prima

verba usque ad ἐκ παιδός iterum Suidas v. Συνέδρων apponit.] Ὅτι τῷ βασιλεῖ Οὐάλεντι ἡσυχίαν ἀπὸ τῶν οἰκείων καὶ τῶν ὀθνείων ἄγοντι τὸ ἐπίλεκτον ἀγγέλλεται τῶν Σκυθῶν στρατεύμα πλησίον ἤδη που τυγχάνειν, οὓς ὁ Προκόπιος ἐς συμμαχίαν ἐξεκεκλήκει παρὰ τοῦ Σκυθῶν βασιλέως. γαύρους εἶναι τὰ φρονήματα ἔλεγον τοὺς προσιόντας καὶ περιφρονητικούς τῶν ὀρωμένων (Ῥωμαίων Boiss.), ὀλιγώρους τε πρὸς τὸ ἀκόλαστον μεθ' ὕβρεως καὶ πολὺ τὸ ἀγέρωχον καὶ θερμὸν ἐπὶ πᾶσιν ἔχοντας. ὁ δὲ βασιλεὺς συντόμως αὐτοὺς ἀποτεμῶν τῆς ἐπὶ Σκύθας ὑποστροφῆς κατεῖχεν ἐντὸς ἀρκύων, καὶ τὰ ὅπλα παραδοῦναι κελεύσας. [30]

1 234 οἱ δὲ ἔδοσαν, τὴν τῆς γνώμης ὑπεροψίαν μέχρι τοῦ κινήσαι τὰς κόμας (κώμας Wyttenb.) ἐπιδειξάμενοι. διασπείρας οὖν αὐτοὺς κατὰ τὰς πόλεις ἐν ἀδέσμῳ κατεῖχε φρουρᾷ, καὶ καταφρόνησιν ἐνεποιεῖτο τοῖς θεωμένοις αὐτῶν τὰ σώματα πρὸς τε μῆκος ἀχρεῖον ἐλαυνόμενα καὶ βαρύτερα τοῖς ποσὶ, κατὰ τε τὸ μέσον διεσφιγμένα, ἥπερ φησιν Ἀριστοτέλης τὰ ἔντομα. δεχόμενοι δ' οὖν αὐτοὺς ἐς τὰς οἰκίας οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες καὶ πειρώμενοι τῆς ἀσθενείας, τὴν ἑαυτῶν ἐξαπάτην γελᾶν ἠναγκάζοντο. τούτους ἀπῆτει τοὺς γενναίους ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς. καὶ ἦν τὸ πρᾶγμα δριμύ καὶ πρὸς τὸν τοῦ δικαίου λόγον οὐκ εὐδιαίτητον. ὁ μὲν γὰρ ἔφασκε βασιλεῖ δεδωκέναι κατὰ συμμαχίαν καὶ ὅρκους· ὁ δὲ ἀπέφασκε βασιλέα μὴ τυγχάνειν καὶ αὐτὸν οὐκ ὁμωμοκέναι. ἐκείνου δὲ προστιθέντος τὸν Ἰουλιανόν, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐκείνου ἐδεδώκει συγγένειαν, καὶ τὰ τῶν πρέσβων ἀξιώματα προστιθέντος, ὁ βασιλεὺς ἀντεφώνει, τοὺς τε πρέσβεις ἔχειν τὴν δίκην καὶ τοὺς παρόντας ὡς πολεμίους κατέχεσθαι, πολεμίῳ πρὸς συμμαχίαν ἦκοντας. ἐκ τούτων δὲ τῶν προφάσεων ὁ Σκυθικὸς ἀνεγείρεται πόλεμος, τῷ μὲν ἀξιώματι τῶν συνιόντων ἔθνων καὶ τοῖς μεγέθεσι τῶν παρασκευῶν ἐπὶ μέγα προβήσεσθαι καὶ χωρήσειν πολυτρόπων συμφορῶν καὶ ἀτεκμάρτου τύχης προσδοκηθεῖς, τῇ δὲ τοῦ βασιλέως ὀξύτητι καὶ προνοίᾳ κατενεχθεὶς ἐπὶ τὸ σταθερὸν καὶ ἀσφαλέστερον. [Exc. de legat. p. 18—19 Par., 46—48 Niebuhr. Ex postrema huius fragmenti parte quaedam delibavit Suidas v. ἀτέκμαρτον· Εὐνάπιος δὲ λέγει· “τῷ τε (l. μὲν) ἀξιώματι τῶν συνιόντων ἔθνων καὶ τοῖς μεγέθεσι τῶν παρασκευῶν ἐπὶ μέγα προβήσεσθαι (adde καὶ χωρήσειν) πολυτρόπων συμφορῶν καὶ ἀτεκμάρτου τύχης προσδοκηθείσης (l. [30]

1 235 προσδοκηθεῖς). Quae sequuntur apud Eunapium item habet Suidas v. σταθερόν. MÜLLERUS.] Ὁ δὲ Θεόδωρος ὁ κατεिलεγμένος τοῖς νωταρίοις ἐν δίκη ἐτιμᾶτο παρὰ τοῦ βασιλέως· τό τε γὰρ εὖ γεγονέναι προσῆν αὐτῷ καὶ τὸ εὖ πεφυκέναι πρὸς ἀρετὴν ἅπασαν, τό τε σῶμα συνήνθει ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τὸ ἐπαφρόδιτον ἐν ταῖς συνουσίαις κόσμος ἐδόκει τῶν ἀρετῶν ἐμμελὴς τις εἶναι καὶ παναρμόνιος. ἀλλ' ἔλαθεν, ἥ φησιν Ὀμηρος, ὑπὸ τῶν ἰδίων διαφθαρεὶς καλῶν. τὸ γὰρ ἀνθρώπινον, καὶ ὅσοι περὶ στρατείας ἐπὶ τὰ κέρδη καὶ τὰς κοινὰς τύχας ἐπτοημένοι καὶ κεχηνότες, τὴν ἡμερότητα καταμαθόντες αὐτοῦ καὶ τὸ πρὸς τὰς ὁμιλίας εὐκρατὲς καὶ πρόχειρον, ταχὺ μάλα τὴν ἄμαχον καὶ φοβερὰν καὶ τοῖς νοῦν ἔχουσι κολακείαν ὑποδύντες καὶ προβαλόμενοι καθάπερ ἐλέπολιν τινα καὶ μηχανὴν ἄφυκτον, ἐξέωσαν τῶν ἀσφαλῶν καὶ σωτηρίων λογισμῶν τὸν νεανίσκον καὶ κατέσεισαν ἐς τὸν μανιώδη καὶ σφαλερὸν τῆς βασιλείας ἔρωτα. Ὅτι φιλοχρηματίαν φασὶ πηγὴν τινα πάσης κακίας τυγχάνειν, οὐδὲ τῇ κακίᾳ πότιμόν τε καὶ χρήσιμον· ἐξ ἐκείνης γὰρ τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῆς τῶν χρημάτων περιττῆς ἐπιθυμίας τὸ τῆς ψυχῆς ἄλογον ἀρδόμενον ἔριν τ' ἀνέφυσεν ἀνθρώποις καὶ μάχην· ἔρις δὲ αὐξηθεῖσα πολέμους ἀνεβλάστησε καὶ φόνους· φόνων δὲ ὁ φυόμενος καρπὸς φθορὰ τοῦ γένους καὶ ὄλεθρος· ἃ δὴ καὶ ἐπὶ Οὐάλεντος συνεπράττετο. [Exc. de sentent. (cod. p. 173, 174) p. 268—269 Mai., 74—75 Niebuhr.] Οὗτος περὶ τοὺς χρόνους Οὐάλεντος ἐς τὴν Ἀσίαν ἐκπέμπεται ἀνθύπατος· τὴν δὲ βασιλικὴν γλῶτταν ἐπεπίστευτο. [30]

1 236 πέμπεται δὲ ὁμῶς τὸν ποιητικὸν καὶ μυθώδη Ἔχeton, καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος ἐκ Σικελίας ἢ Θερταλίας τοιοῦτος, χρυσὸν ἀποδείξων καὶ πανήγυριν. ἦν δὲ ἡ μανία οὐ θύραθεν, ἀλλ' ἐνδοθεν

ἐλύττα καὶ ἐμαίνετο, ἀνὴρ φύσει πονηρὸς καὶ ἐξουσίαν ἔχων καὶ τὴν ἐν ταῖς κολάσεσιν ἀγριότητα καταλιπὼν εὐδοκιμοῦσαν ἐν τοῖς βασιλείοις οὐκ ἔστιν ὅ,τι παρανομίας ἀπέλιπε καὶ ἀσελγείας, ἀλλ' ἐπὶ τοσόνδε παραφορᾶς ἐρρύη καὶ φόνων ὥστε καὶ Μάξιμον ξίφει διέφθειρε, Κοίρανον Αἰγύπτιον ἐπισφάξας αὐτῷ, καὶ ἔτι θερμὸς ὢν καὶ ζέων τῷ λύθρῳ πάντας συνανήρει καὶ κατέφλεγε. [Suidas v. Φῆστος, Eunapio locum primi vindicarunt Valesius ad Ammian. XXIX, 2, 22, Kusterus ad Suidam, Hemsterhuis ad Lucian. Necyom. c. 4. Nonnulla huius fragm. Suidas repetit vv. Ἐχετος, θύραθεν. MÜLLERUS.] Σιμωνίδης οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰοβιανοῦ τοῦ βασιλέως διὰ φιλοσοφίαν πᾶσιν ἐπισημότατος. Πατρίκιος οὗτος ἤκμασεν ἐπὶ Ἰοβιανοῦ βασιλέως ἦν δὲ ἐκ Λυδίας ὅστις τῆς ἀπὸ τῶν φαινομένων ἢ καὶ παρατρεχόντων σημείων τεκμάρσεως ἀκριβής ἦν ἐξεταστής. Ἰλάριος ὁ ἐκ Φρυγίας ἐπὶ Ἰοβιανοῦ βασιλέως Ῥωμαίων· κατὰ παιδείαν μὲν ἦν ἀνὴρ οὐ γνώριμος, κοινωνεῖν δὲ αὐτῷ θεὸς ἐδόκει τῆς τοῦ μέλλοντος προγνώσεως, ὥστε ἦν μάντις ἄριστος. [Suidas sine nomine.] Κατὰ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τῆς συγγραφῆς, οὐδενὸς οὐδὲν σαφὲς λέγειν ἔχοντος ὅθεν τε ὄντες οἱ Οὐννοι ὅπη τε κείμενοι τὴν Εὐρώπην πᾶσαν ἐπέδραμον καὶ τὸ Σκυθικὸν ἔτριψαν γένος, ἐκ τῶν παλαιῶν συντιθέντι κατὰ τοὺς εἰκότας λογισμοὺς εἴρηται· τὰ δὲ ἐκ τῶν ἀπαγγελλομένων δοξάζοντι πρὸς τὸ ἀκριβές, ὡς ἂν μὴ τοῦ πιθανοῦ τὴν γραφὴν ἀπαρτήσαιμεν μηδὲ παραφέροι πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὁ λόγος. ^[30]

1 237 ἡμεῖς δὲ οὐ ταῦτόν πάσχοντες τοῖς ἐκ παίδων οἰκίαν μικρὰν καὶ φαύλην οἰκήσασιν, εἴτα διὰ τύχης εὖροισιν μεγάλων καὶ λαμπρῶν ἐπιλαβομένοις οἰκοδομημάτων, ὅμως [δὲ] διὰ συνήθειαν τὰ ἀρχαῖα θαυμάζουσι καὶ περιστέλλουσιν, οὕτως αὐτοὶ τὰ προειρημένα γεγράφαται συγχωρήσαντες ἐτέρων ἀποστε[ρούμεθα] πάλιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὥσπερ οἱ κατὰ τινα θεραπείαν σώματος τὰ πρῶτα χρῆσάμενοί τινι φαρμάκῳ δι' ὠφελείας ἐλπίδα, κᾶτα τὸ κρεῖττον πείρα δοκιμάσαντες ἐπ' ἐκεῖνο μεθίστανται καὶ ῥέπουσιν, οὐ τῷ δευτέρῳ τὸ πρότερον ἀναιροῦντες, ἀλλὰ τῷ δεδοξασμένῳ κακῶς καὶ τὸ ἀληθὲς ἐπεσάγοντες, καὶ καθάπερ φῶς ἀπὸ λαμπάδος διὰ τῆς ἡλιακῆς ἀκτίνος ἀφανίζοντες καὶ ἀμβλύνοντες, ὁμοίως ἐπιθήσομεν τοῖς εἰρημένοις τάλιθέστερα, κάκεῖνα διὰ τὴν ἱστορικὴν δόξαν συγχωρήσαντες μένειν καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀλήθειαν ἐφελκυσάμενοι καὶ παραζεύξαντες. [Exc. de sentent. (cod. p. 174, 283) p. 269—270 Mai., 75—76 Niebuhr.] Ὅτι τῶν Σκυθῶν ἡττηθέντων καὶ ὑπὸ τῶν Οὐννων ἀναιρεθέντων καὶ ἄρδην ἀπολλυμένων (τὸ πλῆθος), οἱ μὲν ἐγκαταλαμβανόμενοι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις διεφθείροντο, καὶ οὐδεμία φειδῶ τῆς περὶ τοὺς φόνους ἦν ὠμότητος. τὸ δὲ συναλισθὲν καὶ πρὸς φυγὴν ὀρμήσαν πλῆθος μὲν (ἦν?) οὐ πολὺ τῶν εἴκοσι μυριάδων ἀποδέουσαι (ἀποδέον, ὅσοι?) συνῆλθον [τῶν] ἐς τὸ μάχιμον ἀκμαζούσας (ἀκμαζόντων?). * κινηθέντες [νικηθέντες Hoesch.] καὶ ταῖς ὄχθαις ἐπιστάντες χεῖράς τε ὠρεγον πόρρωθεν μετ' ὀλοφυρμῶν καὶ βοῆς καὶ προέτεινον ἰκετηρίας, ἐπιτραπῆναι τὴν διάβασιν παρακαλοῦντες καὶ τὴν σφῶν συμφορὰν ὀδυρόμενοι καὶ προσθήκην τῇ συμμαχίᾳ παρέξιν ἐπαγγελλόμενοι. ^[30]

1 238 οἱ δὲ ταῖς ὄχθαις ἐπιτεταγμένοι Ῥωμαίων οὐδὲν ἔφασαν πράξιν ἄνευ βασιλέως γνώμης. ἐντεῦθεν ἀναφέρεται μὲν ἐπὶ τὸν βασιλέα ἢ γνώμης πολλῆς δὲ ἀντιλογίας γενομένης, καὶ πολλῶν ἐφ' ἐκάτερα γνώμων ἐν τῷ βασιλικῷ συλλόγῳ ῥηθειςῶν, ἔδοξε τῷ βασιλεῖ. καὶ γὰρ ὑπῆν τι ζηλοτυπίας αὐτῷ πρὸς τοὺς συμβασιλεύοντας, οἱ παῖδες μὲν ἦσαν ἀδελφοῦ· καὶ γέγραπται οὕτω πρότερον· τὴν βασιλείαν δὲ διηρῆσθαι κατὰ σφᾶς ἐδόκουν, τὴν διανομὴν οὐκ ἀνενεγκόντες ἐπὶ τὸν θεῖον. τούτων δὲ ἕνεκα, καὶ ὡς μεγάλη προσθήκη τὸ Ῥωμαϊκὸν αὐξήσων, δεχθῆναι κελεύει τοὺς ἄνδρας τὰ ὅπλα καταθεμένους. πρὶν δὲ τὴν διάβασιν ἐκ βασιλέως ἐπιτραπῆναι, Σκυθῶν οἱ τολμηρότατοι καὶ αὐθάδεις βιάσασθαι τὸν πόρον ἔγνωσαν, καὶ βιαζόμενοι κατεκόπησαν. οἱ δὲ διαφθείραντες τὸν ἀποδασμὸν τοῦτον τῆς τε ἀρχῆς παρελύθησαν καὶ περὶ τοῖς σώμασιν ἐκινδύνευσαν, ὅτι πολεμίους διέφθειραν. οἱ τε παραδυναστεύοντες βασιλεῖ καὶ δυνάμενοι μέγιστον κατεγέλων αὐτῶν τὸ φιλοπόλεμον καὶ

στρατηγικόν, πολιτικούς δὲ οὐκ ἔφασαν εἶναι. ὁ μὲν γὰρ βασιλεὺς ἐξ Ἀντιοχείας ἐπέτρεπεν αὐτοῖς τὴν ἀχρεῖον ἡλικίαν πρῶτον ὑποδεξαμένοις καὶ παραπέμψασιν ἐς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν, καὶ ταύτην ἐς ὀμηρείαν ἀσφαλῶς κατέχουσιν, ἐπιστῆναι ταῖς ὄχθαις, καὶ μὴ πρότερον τοὺς μαχίμους δεῖξασθαι διαβαίνοντας, μηδὲ τὰ πλοῖα παρασχεῖν ἐς τὴν περαιώσιν, εἰ μὴ τὰ ὅπλα καταθέμενοι γυμνοὶ διαβαίνουσιν. οἱ δὲ ταῦτα ἐπιτραπέντες, ὁ μὲν ἐκ τῶν διαβεβηκότων ἦρα παιδαρίου τινὸς λευκοῦ καὶ χαρίεντος τὴν ὄψιν, ὁ δὲ ἥλω γυναικὸς εὐπροσώπου τῶν αἰχμαλώτων, ὃς δὲ ἦν αἰχμάλωτος ὑπὸ παρθένου, τοὺς δὲ τὸ μέγεθος κατεῖχε τῶν δώρων, τὰ τε λινὰ ὑφάσματα καὶ τὸ τῶν στρωμάτων ἐπ' ἀμφοτέρα θυσανοειδές· ἕκαστος δὲ ἀπλῶς αὐτῶν ὑπελάμβανε καὶ τὴν οἰκίαν καταπλήσειν οἰκετῶν καὶ τὰ χωρία βοηλατῶν καὶ τὴν ἐρωτικὴν λύτταν τῆς περὶ ταῦτα ἐξουσίας. ^[5]

1 239 νικηθέντες δὲ ὑπὸ τούτων νίκην αἰσχίστην καὶ παρανομωτάτην, ὥσπερ τινὰς εὐεργέτας καὶ σωτῆρας παλαιοὺς μετὰ τῶν ὅπλων ἐδέξαντο. οἱ δὲ τοσοῦτον ἀκονιτὶ πρᾶγμα διαπεπραγμένοι καὶ τὴν οἶκον συμφορὰν εὐτυχήσαντες, οἳ γε ἀντὶ τῆς Σκυθῶν ἐρμηίας καὶ τοῦ βαράθρου τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν ἀπελάμβανον, εὐθὺς πολὺ τὸ βάρβαρον ἐν τῷ παρασπόνδῳ καὶ ἀπίστῳ διέφαινον. ἡ μὲν γὰρ ἄχρηστος ἡλικία προλαβοῦσα κατὰ τὴν διάβασιν μετὰ βαθείας σπουδῆς καὶ φροντίδος τῶν ταῦτα βεβουλευμένων ἐς τὰ ἔθνη κατεχεῖτο καὶ διεσπείρετο. οἰκέται δὲ καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες ἐκείνων, οἱ μὲν βασιλικά παράσημα ἔχοντες, τὰς δὲ ἦν ἀβροτέρας ὀρεῖν ἢ κατὰ αἰχμάλωτον. παῖδες δὲ αὐτῶν καὶ τὸ οἰκετικὸν πρὸς τε τὴν εὐκρασίαν τῶν ἀέρων ἀνέδραμον καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἤβησαν, καὶ πολὺ τὸ ἐπιφυόμενον ἦν πολέμιον γένος. οἱ μὲν οὖν παλαιοὶ μῦθοι λέγουσι περὶ τὴν Βοιωτίαν καὶ τὴν Κολχίδα, δρακοντείων ὀδόντων κατασπαρέντων, ἐν ὅπλοις ἅμα τῷ σπόρῳ τοὺς ἄνδρας ἀναπάλλεσθαι (ἀνατέλλεσθαι Wyt.). ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς χρόνος καὶ τὸν μῦθον τοῦτον ἐς φῶς καὶ ἔργον συνήγαγε καὶ ὀφθῆναι κατηνάγκασεν. οὐ γὰρ ἔφθασαν τοῦ Σκυθικοῦ γένους ἐς τὴν ἐπικράτειαν τὴν Ῥωμαϊκὴν οἱ παῖδες ὥσπερ ὀδόντες διασπαρέντες καὶ πάντα ἦν μεστὰ θυμοῦ καὶ μανίας καὶ φόνων, ἀνελθόντων αὐτῶν ἐς ἡλικίαν μάχιμον παρὰ τὸν χρόνον. τὸ δὲ ἀκμάζον τῆς Σκυθικῆς ἀλκῆς καὶ γενναιότητος, τοῖς ὑποδεξαμένοις ἀντὶ τῶν ἐκβεβληκότων ἐς ἐπανάστασιν εὐθὺς ἐγερθὲν καὶ μαχόμενον, πολὺ δεινότερα καὶ τραγικώτερα συνετόλμησεν ὧν ἔπαθεν. ^[30]

1 240 ἡ μὲν γὰρ Θράκη πᾶσα καὶ ἡ συνεχὴς αὐτῇ χώρα Μακεδονία καὶ Θετταλία τοιαύτη τίς ἐστὶ καὶ οὕτω πολυύμνητος ὥστε οὐδὲ εἰς κατὰ (καὶ Wyt.) ταῦτα ἀναγράφειν ὁ λόγος ἦν. τοσαύτην δὲ οὕσαν αὐτὴν καὶ οὕτω πολυάνθρωπον, εὐδαίμονά τε ἅμα καὶ εὐάνδρον, ἡ τῶν Σκυθῶν ἄπιστος καὶ παράλογος ἐπανάστασις ἐξαπιναίως καὶ παραχρῆμα τῆς διαβάσεως συντολμηθεῖσα καὶ ἀνοιδήσασα κατεστόρεσεν ἐς τοσόνδε καὶ καθημάξευσε ταῖς συμφοραῖς ὥστε χρυσὸν ἀποδειχθῆναι πρὸς τὰ Θράκια πάθη τὴν Μυσῶν παροιμιώδη λείαν. δόξαν δ' αὐτοῖς στασιάζειν, ἀξιομάχου μὴ παρούσης δυνάμεως ἐς ἄμυναν, τῷ τε πλήθει πρὸς ἀνθρώπους ἀφυλάκτους καὶ ἀνόπλους ἐφάνησαν φοβερώτατοι καὶ τῷ φονικωτάτῳ πρὸς τὸ κρατούμενον πάντα ἀνδρῶν ἐχλήρωσαν. περιεστῆκει δὲ ἐς ἴσον λόγον καὶ Σκύθας Οὐννων μὴ φέρειν ὄνομα καὶ Ῥωμαίους Σκυθῶν. πόλεις γοῦν εὐαρίθμητοι καὶ ὀλίγαι τινὲς διεσώθησαν καὶ ἔτι σώζονται τειχῶν ἕνεκεν καὶ οἰκοδομημάτων· ἡ δὲ χώρα καὶ (κατὰ Wyt.) τὸ πλεῖστον ἀπανάλωται, καὶ ἐστὶν ἀοίκητον καὶ ἄβητον διὰ τὸν πόλεμον. βασιλεὺς δὲ ἐπειδὴ τούτων ἐπύθετο τῶν ἀδιηγῆτων κακῶν, πρὸς μὲν τοὺς Πέρσας ἀναγκαίαν εἰρήνην συνθέμενος, ἑαυτῷ δὲ πολεμήσας ἐπὶ μεταγνώσει τῆς ὑποδοχῆς, τῷ θυμῷ τε ὑπερέξεσε καὶ πρὸς τὸν πόλεμον ἐντείνων (ἐντύνων B.) ἑαυτὸν προκαταπέμπει τὸ Σαρακηνῶν ἵππικὸν ὡς ἀντισχῆσον τοῖς βαρβάροις. ἤδη γὰρ καὶ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν κατέτρεχον, καὶ τείχεσιν ἠνώχλουν περικαθήμενοι, πολέμιόν τε οὐδὲν ὀρῶντες ἐς ἀντίπαλον μάχην καὶ τοῖς φρονήμασιν ἐς πᾶσαν ὕβριν ὠλισθηκότες. ^[30]

1 241

ὁ δὲ καὶ περιφανῶς ἔδοξε κάλλιστα στρατηγῆσαι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἢ τύχη. [Exc. de legat. p. 19—21 Par., 48—52 Nieb.] Ὁ δὲ βασιλεὺς τούτους δεξάμενος κτήματά τε αὐτοῖς καὶ χώραν ἀπένειμε, καὶ προβόλους τε ὑπελάμβανε γενναίους καὶ ἀδαμαντίνους ἔχειν πρὸς τὰς ἐκείνῃ τῶν Οὐννων ἐμβολάς. [Suidas v. προβόλος.] Ὅτι Μαρκιανὸς ἀνὴρ ἐς ἀρετὴν ἅπασαν ὥσπερ τις κανὼν ἠκριβωμένος. [Exc. de sentent. (cod. p. 283) p. 270 Mai., 76 Niebuhr.] Μουσώνιος ἐπὶ Ἰοβιανοῦ ἦν βασιλέως. πάντα ὅσα ἦν ἄριστα μικρὰ ἐφαίνοντο πρὸς τὸν ὄγκον Μουσωνίου καὶ τὴν σὺν τῷ δραστηρίῳ τῆς γνώμης βαθύτητα· δι' ἃ κατὰ λόγον εὐδοκιμῶν τὴν τε ἀλιτενῇ χώραν τῆς Ἀσίας ἐπῆλθε καὶ ὁ τὴν ἀνθύπατον καὶ μείζονα ἔχων ἀρχὴν πρὸς τὰς ἐπιδημίας ἐξίστατο, κάκεῖνος ἅπαντα ἐπιὼν ἐν ὀλίγαις ἡμέραις τὴν θάλατταν ἐπλήρωσε τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἐσφορῶν. ἐπεκάλει δὲ οὐδεὶς ἄδικον οὐδὲν τοῖς γιγνομένοις· ἀλλὰ παιδιὰ τις ἦν ἅπασι τοῖς καταβάλλουσι τὰ ἐσφερόμενα· Εὐνάπιος γὰρ ὁ ἐκ Φρυγίας ρήτωρ ἐπεστάτει τοῖς πραττομένοις. [Suidas.] Φιλόκαλος γὰρ ὢν καὶ φιλάγαθος ὁ Μουσώνιος τοὺς πανταχόθεν καθεῖλκε παρ' ἑαυτόν, ὥσπερ ἡ μαγνήτις λίθος τὸν σίδηρον. οὐκ ἦν δὲ βασανίζειν ὁποῖός τις ὁ δεῖνα, ἀλλὰ Μουσωνίου φίλον ἀκούσαντα ὅτι καλὸς κάγαθος ἦν εἰδέναι. Ὅτι συνηρτῆσθαι τοῦ πολέμου δοκοῦντος Μουσώνιος ἵππον ἐπιβάς ἐξῆι τῶν Σάρδεων. καὶ ὁ Θεόδωρος τὸν συγγραφεὰ μεταπεμψάμενος ἐδάκρυσε τὴν ἐξοδον, καὶ ἀνδρὶ τᾶλλα γε ἀτεράμονι καὶ ἀτέγκτῳ δάκρυα κατεχεῖτο τῶν παρειῶν ἀκρατέστερον. Ὅτι τὸ ἐς Μουσώνιον ἐπίγραμμα τὸ παρὰ Θεοδώρου τοιοῦτόν ἐστιν· ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήιος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς, ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος, ἔνθα δ' ἐπὶ τρισσοῖσι πανεῖκελος ἡρώεσσι ψυχὴν καὶ βίότιο τέλος Μουσώνιος ἦρως. ^[5]

1 242 Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι κατεκόπησαν παρὰ Ἰσαύρων, καὶ τούτῳ ὥσπερ δράματι μεγάλῳ καὶ τραχεῖ τὸ κατὰ Μουσώνιον ἐπεισόδιον οὐκ ἔλαττον ὁ δαίμων ἐπήνεγκεν. ἐνταῦθα που τῆς συγγραφῆς ἀφώρισται τὸ πραχθέν, ὅτι τοῖς χρόνοις παρέτεινε καὶ συγκατέστρεψεν ἐπὶ τὰ προειρημένα, ὥστε τοῖς καιροῖς μὴ πολὺ παραλλάττειν ἐς τὸ τέλος τὴν γραφήν. [Exc. de sentent. (cod. p. 283) p. 270—271 Mai., 76—77 Niebuhr. Ex postremis quaedam citat Suidas v. δρᾶμα et ἐπεισόδιον.] Ὅτι ὁ βασιλεὺς Οὐάλης κατὰ τὸν καιρὸν ἠνίκα οἱ Σκύθαι τὴν Μακεδονίαν ἐπέτρεχον παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν τὰς πανταχόθεν δυνάμεις συνήγειρεν, ὡς μέγα τι καὶ παράδοξον ἐργασόμενος. ὅσον δὲ παιδεία [ἢ διὰ] ἀναγνώσεως ἰσχύει πρὸς τοὺς πολέμους καὶ ἡ διὰ τῆς ἱστορίας ἀκριβῆς θεωρία πρὸς ἄμαχόν τινα καὶ γραμμικὴν ἔκβασιν τελευτῶσι καὶ συνηναγκασμένην καὶ τότε ὁ χρόνος ἀπέδειξεν. πολλῶν γὰρ ἐπὶ πολλοῖς μαρτυρούντων, καὶ τῆς πείρας πόρρωθεν βοώσης ὅτι οὔτε πολλοῖς οὔτε ὀλίγοις μάχεσθαι προσῆκεν ἀπεγνωκόσιν ἑαυτῶν καὶ πρὸς κίνδυνον ἐτοίμως ἔχουσιν, ἀλλ' ὅτι τοιαῦτα στρατόπεδα καταλύειν συμφέρει χρονοτριβοῦντα τὸν πόλεμον καὶ περικόποντα τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπιτηδείων, ὅπως ὕφ' ἑαυτῶν πολεμοῖντο δι' ἔνδειαν πολλοὶ τυγχάνοντες, καὶ μὴ πρὸς τύχην ἀποκινδυνεύωσιν, ἀλλ' ἐν ἀπόρῳ καὶ τὸ κινδυνεύειν ἔχουσιν, ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις οὔσης τῆς ἐπιχειρήσεως· * Ὡς δὲ ἦν τοιούτων ἀρετῶν ἢ κτήσις * —σπανιώτερον δὲ οὐδὲν ἀρετῆς ἐν βίοις διεφθαρμένοις καὶ ἀγωγαῖς ἐπὶ τὸ χεῖρον προκατελημμέναις. ^[5]

1 243 [Exc. de sentent. (cod. p. 283, 284) p. 271—272 Mai., 77—78 Niebuhr.] Σεβαστιανός. οὗτος ἐπὶ Οὐάλεντος ἦν· ἐγένετο δὲ ἐπὶ τούτου ἀνδρῶν πολεμικῶν ζήτησις· εὐρέθη δὲ οὗτος ὁ ἀνὴρ πάσης ἐλπίδος κρείττων, οὐδεμιᾶς ἀρετῆς ἀποδέων· οὐδενὸς γὰρ μὴ ὅτι τῶν καθ' αὐτὸν ἀνθρώπων [ἐλείπετο], ἀλλὰ καὶ τοῖς παλαιοῖς δίκαιος ἦν παραβάλλεσθαι, καὶ τούτων τοῖς ἄγαν εὐδοκιμοῦσιν ἐς ἅπαντας ὅς γε φιλοπόλεμος μὲν ὢν ἥκιστα φιλοκίνδυνος ἦν, οὐ δι' ἑαυτόν, τῶν ἀρχομένων δὲ ἔνεκεν· χρημάτων δὲ αὐτῷ πλήθους ἔμελεν, ὅσα τὸ σῶμα διὰ τῶν ὅπλων κοσμήσειν ἔμελλε· τροφὴν δὲ προήρητο σκληρὰν καὶ τραχεῖαν καὶ ὅση καμόντι ἥρκει καὶ ὀρμωμένῳ πρὸς κάματον οὐκ ἦν κώλυμα. φιλοστρατιώτης δὲ ὢν διαφερόντως στρατιώταις

οὐκ ἐχαρίζετο, ἀλλὰ πᾶσάν τε ἀφήρει πλεονεξίαν τὴν ἀπὸ τῶν οἰκείων, καὶ τὸ ἀρπακτικὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἔτρεπεν· ἐκόλαζε δὲ ἰσχυρῶς τοὺς παραβαίνοντας ταῦτα, καὶ τοῖς πειθομένοις ἐς τὸ εἶναι (?) συνηγωνίζετο· ἀπλῶς δὲ εἶπεῖν, ὑπόδειγμα καὶ χαρακτηῖρα παρεῖχεν ἑαυτὸν ἀρετῆς· γεγωνὶς δὲ ἐπὶ μεγάλαις καὶ λαμπραῖς στρατηγίαις, ὥσπερ ὁ Ῥοδίων κολοσσός, διὰ μέγεθος καταπληκτικὸς ὢν, οὐκ ἔστιν ἐράσμιος, κάκεῖνος διὰ τὸ ἀφιλοχρήματον θαυμαστός ὢν οὐκ ἔσχε χάριν· προσκεκρουκῶς δὲ διὰ γνώμης ὀρθότητα τοῖς κατακοιμισταῖς εὐνοούχοις τῶν βασιλέων, εὐκολος ὢν διὰ πενίαν καὶ κοῦφος ἐς μετανάστασιν, διεδέχθη τῆς στρατηγίας. [Suidas.] Ὅτι Σεβαστιανὸς τὴν ἡγεμονίαν παρὰ τοῦ βασιλέως Οὐάλεντος εἰληφῶς παρὰ τὴν πάντων ὑπόνοιαν δισχιλίους ἤτησεν ὀπλίτας. ^[30]

- 1 244 τὴν δὲ ἐξουσίαν τῆς αἰρέσεως αὐτὸς ἐπιτραπεῖς, τοῦ βασιλέως καὶ χάριν προσομολογήσαντος, ὅτι κινδυνεύσει περὶ δισχιλίους, εἴτα ἐρομένου τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ὀλίγους αἰτοίῃ, τὰ λοιπὰ ὁ Σεβαστιανὸς ἔφη τὸν πόλεμον εὐρήσειν· τοῖς γὰρ εὖ πράττουσι πολλοὺς προσθήσεσθαι· πλῆθος δὲ μετακαλεῖν ἐξ ἀναγωγίας δύσκολον· ὀλίγων δὲ ἀρχομένων ἐς τὸ καλὸν μεταπλασθέντων, καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐπιτυχανούσης, τοὺς κατὰ μικρὸν προσιόντας ῥᾶον ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐνταθήσεσθαι. [Exc. de sentent. (cod. p. 284) p. 272—273 Mai., 78 Niebuhr. Suidae locum Eunapio vindicavit Valesius ad Ammian. XXXI, 11. Nonnulla ex eo iterum affert Suidas vv. κολοσσός et προσκεκρουκῶς.] ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ. Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος, παραλαβὼν τοσαύτην ἀρχὴν καὶ βασιλείαν, συνεμαρτύρησε τοῖς παλαιοῖς ἡλίκον ἐστὶ κακὸν ἐξουσία καὶ ὅτι πρὸς τὰ πάντα στεγανόν τε καὶ μόνιμον πλὴν εὐτυχίας ἄνθρωπος. οὐ γὰρ ἔφθασε παρελθὼν ἐπὶ τὴν ἀρχήν, καὶ καθάπερ μεῖράκιον νεόπλουτον πατρὸς ἐπὶ χρόνῳ πολλὰ χρήματα σεσωρευκότος διὰ σωφροσύνην καὶ φειδῶ, ἀθρόως κυριεῦσαν τῶν πραγμάτων σφοδρόν τινα καὶ παντοῖον ὄλεθρον κατὰ τῶν εὐρεθέντων μαίνεται, οὕτω καὶ τότε ἦν ὁρῶντα ἐπισκοπεῖν ὥσπερ ἐκ περιωπῆς, τὸν γε ἔμφρονα, μηδένα τρόπον ἀμελούμενον κακίας καὶ ἀκολασίας ἐς τὴν κοινὴν τῶν πραγμάτων διαφθοράν. Ἀπορία γὰρ πρὸς ἐσφορὰς ἀκίνδυνον. [Exc. de sentent. (cod. p. 284) p. 272—273 Mai., 78—79 Niebuhr.] [Καὶ Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐκμελής ἦν καὶ πάση ῥαθυμίᾳ ἐκκείμενος. ^[30]

- 1 245 Suidas v. ἐκμελής.] Verba Eunapii agnoscit Boissonadus. Idem ad rerum statum, qui Theodosii temporibus erat, spectare censet sequentia apud Suidam: Σιρομάστης, σκευὸς τι σιδηροῦν, λαβὴν ξυλίνην ἔχον παρὰ τοῖς τελώναις εἰς ἔρευναν. Εὐνάπιος “ὥστε ὁ σιρομάστης μᾶλλον εὐδοκίμει τοῦ δόρατος.” Ῥύμη, ὁρμὴ βιαία. Εὐνάπιος “τοσαύτη τις ἦν πρὸς τὸ ἀσελγέστερον ῥύμη τε καὶ φορὰ ὥστε οἱ ἄρχοντες τῶν πολέμων ἦσαν πολεμιώτεροι.” Conf. Zosim. IV, 29, 3: Οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες πενία τε καὶ ἀρχόντων κακία τρυχόμενοι δυστυχῇ καὶ οἴκτιστον ἔτριβον βίον κτλ. Ἐπέκλυσεν, ἐκαθάρισεν ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπέρρευσε. “τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐπέκλυσε κακὰ ὥστε χρυσὸς ἦν καὶ λευκὴ τις ἡμέρα κρατῆσαι τοὺς βαρβάρους.” Eunapii esse coniiiciunt Hemsterhusius ad Luciani Necyom. 4 et Boissonadus.] Ὅτι οἱ Νικοπολίται τῶν ἄλλων Θρακῶν κατεγέλασαν, οἱ τῷ φόβῳ τῆς βασιλείας τὰ δεινὰ ἔπασχον, τὸ μὲν βοηθῆσον αἰεὶ δι' ἐλπίδος λεπτῆς εἰκάζοντες, τὸ δὲ τῶν κινδύνων ἐνεστηκὸς πείρα καὶ ὄψει διὰ μαλακίαν ὑπομένοντες. οὔτε γοῦν αὐτοὶ φρουράν τινα στρατιωτικὴν πεμφθήσεσθαι προσεδόκησαν οὔτε ἐν ἐτέροις ἔθεντο τὴν σωτηρίαν, ἀλλὰ τῶν μὴ δυναμένων ἑαυτοῖς ἀμύνειν περιφρονήσαντες ἐς ἐλευθερίαν ἐπικίνδυνον ἀπέστησαν. Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου οἱ βάρβαροι τὴν Θράκην ἐδήλωσαν κατὰ μικρόν. [Exc. de sentent. (cod. p. 284) p. 274 Mai., 79 Niebuhr.] Πολὺ διεστῶτας ἀλλήλων χωρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ δουποῖη τὰ ὄπλα, μήτε τῷ παραστάτῃ θλιβόμενα μήτε τῷ φέροντι διὰ τὸν συνωθισμὸν περικυττούμενα. ^[30]

- 1 246 [Suidas v. παραστάτης.] Ὁ δὲ φέρων γράμματα ἐν χαλκῷ, στέατι περιπεπλασμένα, καθεῖς ἐν πήρᾳ, ἐπιθεῖς δὲ καὶ ἄλλους ἄρτους ὁμοίως (καὶ ἄρτους ὁμοίους Casaubonus), ὥς μή τινα

γινῶναι τὸ ἀπόρρητον. [Suidas v. στέατα. Ad eundem locum spectare videntur quae Suidas habet v. καθεῖς, ἐμβαλὼν, χαλάσας. “καθεῖς τε τὴν χεῖρα ἐς τὴν πῆραν ἀναιρεῖται τὴν ἐπιστολὴν.”] Ἀβρογάστης, Φράγγος, ὃς κατὰ ἀλκὴν σώματος καὶ θυμοῦ τραχύτητα φλογοειδὴς ἦν, δευτεραγωνιστὴς τυγχάνων Βαύδωνος. ἄλλως τε ἦν καὶ πρὸς σωφροσύνην πεπηγὼς τε καὶ διηρθρωμένος, καὶ πρὸς χρήματα πόλεμον πολέμων ἄσπονδον. διέφερε γοῦν τῶν εὐτελῶν στρατιωτῶν ὅσον γε ἐς πλοῦτον οὐδέν· καὶ διὰ τοῦτο ἐδόκει τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ χρήσιμος, ὃς γε πρὸς τὸν Οὐαλεντινιανοῦ τρόπον, ἀρρενωπὸν ὄντα καὶ δίκαιον, καὶ τὸ παρ’ ἑαυτοῦ βάρος ἐπετίθει, καθάπερ ὀρθὸν καὶ ἀστραβῇ τινα κανόνα τοῖς βασιλείοις, πρὸς τὸ μηδὲν τῶν περὶ τὴν αὐτὴν παραβλάπτεσθαι ἢ ἀμαρτάνεσθαι. [Suidas. „Eustathius II. p. 513, 20 locum hunc (Ἀβρ. — φλογοειδὴς ἦν) de Abrogasto, quem Ἀβρογάστην vocat, ex Suida, ut opinor, αὐτολεξεῖ descripsit.“ Kuster. Partem affert Zonaras. Eunapio vindicavit Boissonadus.] Τοιοῦτον δέ τι ἱστόρηται γενέσθαι κατὰ τὴν Νέρωνος βασιλείαν, ἀλλὰ περὶ μίαν πόλιν. φασὶ γὰρ τραγωδὸν τινα διὰ τὴν Νέρωνος ἐς ταῦτα φιλοτιμίαν ἐκπεσόντα τῆς Ῥώμης εἶτα πλανᾶσθαι, δόξαν αὐτῷ καὶ τὸ τῆς φωνῆς πλεονέκτημα πρὸς ἀνθρώπους ἡμιβαρβάρους ἐπιδεικνύναι, καὶ παρελθεῖν ἐς ταύτην (Ἰσπαλιν Bernays. ^[30]

1 247) μεγάλην πόλιν καὶ πολυάνθρωπον, συναγεῖραί τε αὐτοὺς ἐς θέατρον. καὶ συνελθόντων τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν σφαλῆναι τῆς ἐπιδείξεως· οὐδὲ γὰρ τὴν ὄψιν ὑπομείναντας τοὺς θεατάς, ἅτε ἄρτι καὶ πρῶτον ἑορακότας, φεύγειν θλιβομένους περὶ ἀλλήλοις καὶ πατουμένους. ὥς δὲ ὁ τραγωδὸς ἰδίᾳ τοὺς πρώτους αὐτῶν ἀπολαβὼν τὴν τε τοῦ προσωπείου φύσιν ἐδείκνυ καὶ τοὺς ὀκρίβαντας, ὅφ’ ὧν τὸ μέγεθος ἐς ὕψος παρατείνεται, καὶ συνέπειθεν οὕτως ἀνασχέσθαι καὶ τλῆναι τὴν ὄψιν, τότε παρελθὼν ἐς ἀνθρώπους καὶ ὥς μόλις ὑφισταμένους τὴν θέαν, τὸ μὲν πρῶτον ἐπικεικῶς καὶ μετρίως τῆς φωνῆς αὐτοὺς διέγευσε καὶ τοῦ μέλους Εὐριπίδου δὲ τὴν Ἀνδρομέδαν ὑπεκρίνετο· προΐων δὲ σφοδρότερόν τε ἤχησε καὶ ὑφῆκεν αὖθις, εἶτα ἐπήγαγεν ἁρμονίαν σύντονον, ἐπὶ ταύτῃ δὲ πάλιν ἐς τὴν γλυκεῖαν περιήνεγκεν. ὥρα δὲ ἦν θέρους ὅ,τιπερ ἀκμαιότατον καὶ τὸ θέατρον κατείχετο. καὶ ὁ τραγωδὸς ἀναπαυσαμένους ἡξίου σφᾶς φοιτᾶν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν περὶ λήγουσαν καὶ ἀποψύχουσαν ἡμέραν· οἱ δὲ πρὸ ποδῶν πεσόντες καὶ καλινδούμενοι πάσας ἠφίεσαν φωνὰς μήποτε αὐτοὺς ἀποστερῆσαι τοιαύτης μακαριότητος καὶ ἡδονῆς. ἐνταῦθα ὁ τραγωδὸς ἀφείς ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὸ πάθος, —καίτοι γε τὰ πλεῖστα περιήρητο τῆς τραγωδίας πρὸς ἀνθρώπους ἀξυνέτους, ὄγκος τε καὶ βαρύτης λέξεων καὶ τὸ περὶ ταῦτα εἶδος καὶ ἡ τοῦ μέτρου χάρις τό τε τῶν ἡθῶν ἐναργές, ὀξύτατόν τε καὶ ἐπιφορώτατον ἐς ἀκοῆς κίνησιν, καὶ πρὸς τούτοις τὸ γινώσκεσθαι τὴν ὑπόθεσιν, —ἀλλ’ ὅμως τούτων ἀπάντων γεγυμνωμένος ἐς τοσόνδε τῇ τε εὐφωνίᾳ καὶ τῷ μέλει μόνῳ κατεκράτησεν ὥστε οἱ μὲν ἀνεχώρουν προσκυνοῦντες ὡς θεὸν καὶ τὰ ἐξάίρετα τῶν παρὰ σφίσιν αὐτοῖς δῶρα ἐκόμιζον, καὶ τὸν πλοῦτον ὁ τραγωδὸς ἐβαρύνετο. ^[30]

1 248 μετὰ δὲ τὴν ἐβδόμην τῆς ἐπιδείξεως ἡμέραν νόσημα κατέσκηψεν ἐς τὴν πόλιν, καὶ πάντες οὐ τὰς λέξεις σαφῶς, ἀλλὰ τὸ μέλος, ὡς ἕκαστος εἶχε δυνάμειος καὶ φύσεως, ἐκβοῶντες, καὶ διαρροίας ἀκρατοῦς ἅμα ἐπιπεσούσης ἐν τοῖς στενωποῖς παρεθέντες ἔκειντο, κακῶς ὑπὸ τῆς Ἀνδρομέδας ἐπιτριβόμενοι, καὶ ἐξηρώθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ἡ πόλις, ὥστε ἐκ τῶν προσοίκων ἐποικισθῆναι. ἀλλ’ ἐπ’ ἐκείνων μὲν εὐφωνίαν τε ἦν αἰτιάσασθαι καὶ ἀέρος ὑπερβάλλουσαν θερμότητα, ἢ τὸ μέλος διὰ τῆς ἀκοῆς ἐπὶ τὰ κύρια τῶν ψυχικῶν ὀργάνων συνέτηξε καὶ διέκαυσεν· ἐπὶ δὲ τῶν καθ’ ἡμᾶς ἀνθρώπων αἱ μὲν αἰτίαι τοῦ πάθους εὐθεώρητοι· περὶ τὰ ἔντερα γὰρ ἦσαν ἅπασαι καὶ ὑπὸ γαστέρα· τὸ δὲ καὶ τινὰς τῶν οὐκ ἀνοήτων πρὸς τοῦτο ὠλισθηκέναι οὐκ ἐς φυσικὴν ἄν τις εἰκότως, ἀλλ’ ἐς θειοτέραν ἀνενέγκοι κίνησιν, ποινηλατεῖσθαι σαφῶς τὸ ἀνθρώπινον. [Exc. de sentent. (cod. p. 127, 128) p. 274 Mai., 79—82 Niebuhr.] Φυλαὶ μὲν γὰρ τῶν πολέμιων τὴν ἀρχὴν διεβεβήκεσαν ἄπειροι, καὶ πλείους

ἐπιδιέβαινον, οὐδενὸς κωλύοντος· ἀλλ' ἐν τοσούτοις κακοῖς κέρδος αὐτοῖς ἐδόκει γνήσιον τὸ δωροδοκεῖσθαι παρὰ τῶν πολεμίων εἶχε δὲ ἐκάστη φυλὴ ἱερά τε οἴκοθεν τὰ πάτρια συνεφελκομένη καὶ ἱερέας τούτων καὶ ἱερείας· ἀλλὰ στεγανὴ τις ἦν λίαν καὶ ἀδαμάντινος ἡ περὶ ταῦτα σιωπὴ καὶ τῶν ἀπορρήτων ἔχεμυθία, ἡ δὲ ἐς τὸ φανερόν προσποίησις καὶ πλάσις ἐς τὴν τῶν πολεμίων ἀπάτην διηρτυμένη. καὶ τινες ὡς ἐπισκόπους αὐτῶν ἐς τὸ θαυμαζόμενον σχῆμα καταστολίσαντες καὶ περικρύψαντες, καὶ πολλῆς αὐτοῖς τῆς ἀλώπεκος ἐπιχέαντες, ἐς τὸ μέσον προηφίσαν, πανταχοῦ τὸ ἀφύλακτον διὰ τῶν καταφρονουμένων ὄρκων παρ' ἐκείνοις, παρὰ δὲ τοῖς βασιλεῦσι σφόδρα φυλαττομένων, ὑποτρέχοντες καὶ κατασκευάζοντες. ^[5]

1 249 ἦν δὲ καὶ τῶν καλουμένων μοναχῶν παρ' αὐτοῖς γένος, κατὰ μίμησιν τῶν παρὰ τοῖς πολεμίοις ἐπιτετηδευμένων, οὐδὲν ἐχούσης τῆς μιμήσεως πραγματῶδες καὶ δύσκολον, ἀλλὰ ἐξήρκει φαῖα ἱμάτια σύρουσι καὶ χιτώνια πονηροῖς τε εἶναι καὶ πιστεῦεσθαι. καὶ τοῦτο ὁξέως συνεῖδον οἱ βάρβαροι τὸ θαυμαζόμενον παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ῥαδίως ἐς παραγωγὴν ἐπιτηδεύσαντες· ἐπεὶ τά γε ἄλλα μετὰ βαθύτητος καὶ σκέπης ὅτι μάλιστα στεγανωτάτης τῶν ἀπορρήτων τὰ παρὰ σφίσιν ἱερά γεννικῶς τε καὶ ἀδόλως φυλάττοντες [διετέλουν addit Nieb.]. οὕτω δὲ ἐχόντων τούτων, ὅμως ἐς τοσαύτην ἄνοιαν ἐξεπεπτώκεσαν ὥστε συμπεπεῖσθαι σαφῶς καὶ ἀμάχως τοὺς δοκοῦντας νοῦν ἔχειν ὅτι Χριστιανοὶ τέ εἰσι καὶ πάσαις ταῖς τελεταῖς ἀνέχοντες. [Exc. de sentent. (cod. p. 128, 319) p. 277—278 Mai., 82—83 Niebuhr.] Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἐς τοῦτο ἤδη συνέπεσεν ἅπαντα καὶ περιηνέχθη κατὰ τινα βίαν ἀπαραίτητον καὶ ἀνάγκην ἀνυπόστατον καὶ θεήλατον ὡς καὶ τὸ τῶν ὄνων γένος, μὴ ὅτι τῶν ἵππων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλεφάντων γενέσθαι τιμιώτερον. ὁ μὲν οὖν Μακεδὼν Φίλιππος ἀναzeugνύναι μέλλων περὶ ἐσπέραν ἤδη, εἴτα πυθόμενος ὡς οὐ δυνατόν, εἰπόντων τῶν κωλυνόντων χιλὸν οὐχ ὑπάρχειν ἱκανὸν τοῖς ὑποζυγίοις, ἀνέζευξε τοῦτ' εἰπὼν, ὡς οὐδὲν βασιλέως ἀτυχέστερον, ὅς καὶ πρὸς τὸν τῶν ὄνων καιρὸν ζῆν ἀναγκάζεται. ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς χρόνος ἐκινδύνευσεν ὄντως ἐπὶ τοῖς ὄνοις σαλεύειν. ^[30]

1 250 [Exc. de sentent. (cod. p. 319) p. 279 Mai., 83 Niebuhr.] Τοῦ βασιλέως Γρατιανοῦ τὰ μὲν καθ' ἕκαστον καὶ οἷός τις ἦν οὔτε δυνατόν ἦν περιεργάζεσθαι· τὰ γὰρ ἐν τοῖς βασιλείοις ἐπικρύπτεται καὶ μάλα στεγανῶς· οὔτε πολυπραγμονοῦσι συμμαθεῖν· τὰ γὰρ ἀπαγγελλόμενα παρ' ἐκάστου, πολλὰς καὶ πολυμόρφους τὰς διαφορὰς ἔχοντα, μόνην τὴν ἀλήθειαν ὥσπερ τινὰ θησαυρὸν ἀπόρρητον οὐ διεγύμνου καὶ ἀπεκάλυπτεν. ὥσπερ οὖν τοῖς γράφουσι τὰς εἰκόνας καὶ τὸ δοθὲν παράδειγμα χαρακτηρίζουσιν ἐπιτείνει τὴν περὶ τὸ πρόσωπον ὁμοιότητα μικρά τινα τῶν ὑποκειμένων συμβόλων, καὶ ἡ ῥυτίς ἐπὶ τοῦ μετώπου διακεχαραγμένη ἢ τις ἴονθος παρανατέλλων παρὰ τὸ γένειον ἢ τοιοῦτό τι μικρὸν καὶ παρημελημένον τῶν κατὰ τὴν ὄψιν, ὃ παροφθὲν μὲν οὐχ ὑπογράφει τὸ εἶδος, ἀκριβωθὲν δὲ μόνον αἷτιον τῆς ὁμοιότητος γίνεσθαι, οὕτως ἔξεστι καὶ ἐπὶ τοῦδε τοῦ βασιλέως συλλαμβάνειν οἷός τις ἦν, νέος τε ὢν καὶ ἐν ἐξουσίᾳ βασιλικῇ τραφεὶς ἐκ παιδὸς καὶ μὴ μεμαθηκὼς οἷον τὸ ἄρχον καὶ οἷον τὸ ἀρχόμενον· τοῦτο γὰρ μάλιστα διαφαίνει τὸ τῆς φύσεως μέγεθος, ὅταν τὴν προτεθεῖσαν ἀγωγὴν καὶ συνήθειαν ἡ φύσις ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐξώσῃ καὶ βιάσῃται. ἔξεστι δὲ μαθεῖν ἐκ τῶν ὑποκειμένων παραδειγμάτων, ἐς ἃ συνωμολόγουν ἅπαντες καὶ ἀντέλεγεν οὐδὲ εἷς τῶν ληρεῖν συνειθισμένων καὶ τὸν κοινὸν φλήναφον ἡσκηκότων. [Exc. de sentent. (cod. p. 319) p. 279—280 Mai., 83—84 Niebuhr.] Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Μαξίμου στασιάσαντος καὶ βαρβάρων κατὰ Ῥωμαίων ἐκστρατευσάντων φήμη κατέσχε τοὺς βαρβάρους ὡς οἱ Ῥωμαῖοι στρατὸν ὅτι πλεῖστον συλλέγουσι. ^[30]

1 251 καὶ συλλογισάμενοι τὸ δεινὸν οἱ βάρβαροι ἐπὶ τὸ σύνηθες ἀνέδραμον σόφισμα, καὶ κατέδυσαν ἐπὶ τὰς Μακεδονικὰς λίμνας. καὶ συμφανὲς γε ἅπασιν κατέστη ὡς ἡ Ῥωμαίων βασιλεία, τρυφὴν μὲν ἀρνούμενη, πόλεμον δὲ αἰρουμένη, οὐδὲν ἀφίησι τῆς γῆς τὸ ἀνήκοον καὶ ἀδούλωτον.

ἀλλὰ δεινόν γέ τι χρῆμα ταῖς τῶν ἀνθρώπων φύσεσιν ὁ θεὸς ἐγκατέμιξεν, ὥσπερ τοῖς ὀστακοῖς τὴν ἐπικίνδυνον χολὴν καὶ τοῖς ῥόδοις τὰς ἀκάνθας, οὕτω ταῖς ἐξουσίαις συγκατασπείρας τὴν ἡδονὴν καὶ ῥαθυμίαν, δι' ἣν, πάντα ἐξὸν ἐς μίαν μεταστῆσαι πολιτείαν καὶ συναρμόσαι τὸ ἀνθρώπινον, αἱ βασιλεῖαι τὸ θνητὸν σκοποῦσαι πρὸς τὸ ἡδὺ καταφέρονται, τὸ τῆς δόξης ἀθάνατον οὐκ ἐξετάζουσαι καὶ παρεκλέγουσαι. [Exc. de sentent. (cod. p. 319, 320) p. 280—281 Mai., 84 —85 Niebuhr. Conf. Eunapii epitomen in Zosimi IV, 45, 4 seqq.]. Ὅτι ὀλισθηρόν, ὡς ἔοικε, καὶ σφαλερώτερον ἄνθρωπος πρὸς τιμὴν ἢ συμφοράν. θεραπεύσαντες γὰρ τὸν Τατιανὸν οἱ περὶ τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, τιμάς τε ὑπερφυεῖς ἐκ τοῦ βασιλέως καὶ μεταγνώσεις ἐπὶ τοῖς γεγεννημένοις ἐνσπόνδους ποιησάμενοι, καὶ περὶ τῶν μελλόντων οὐρανομήκεις ἐλπίδας ὑποσπείραντες, τοῦτον παρέπεισαν ἀγαγεῖν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πρόκλον τοῦνομα· ὃν ἐς τὸ δεσμωτήριο συνέκλεισαν, καὶ τὸν Τατιανὸν ἐπὶ Λυκίας ἀπέπεμψαν τοῦ παιδὸς χηρώσαντες. [Exc. de sentent. (cod. p. 320) p. 281 Mai., 85 Niebuhr.] Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοὺς πρώτους χρόνους τῆς βασιλείας τὸ τῶν Σκυθῶν ἔθνος ἐξελαυνόμενοι τῆς χώρας ὑπὸ τῶν Οὐννων διεβεβήκεσαν τῶν φυλῶν ἡγεμόνες, ἀξιώματι καὶ γένει προήκοντες. οὗτοι ταῖς τιμαῖς τοῦ βασιλέως ἐξωγκωμένοι καὶ πάντα ἐφ' ἑαυτοῖς ὀρῶντες κείμενα, στάσιν ἐν ἀλλήλοις οὐ μικρὰν ἡγείραν, οἱ μὲν ἀγαπᾶν καὶ δέχεσθαι τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν κελεύοντες, οἱ δὲ τὸν οἶκοι γεγονότα φυλάττειν ὄρκον αὐτοῖς καὶ μὴ παραβαίνειν ἐκείνας τὰς συνθήκας. ^[5]

1 252 αὗται δὲ ἦσαν ἀσεβέσταται καὶ βαρβαρικὸν ἦθος ἐς ὠμότητα παρατρέχουσαι, παντὶ τρόπῳ Ῥωμαίοις ἐπιβουλεύειν καὶ πάσῃ μηχανῇ καὶ δόλῳ τοὺς ὑποδεξαμένους ἀδικεῖν, κἂν τὰ μέγιστα ὑπ' αὐτῶν εὖ πάσχωσιν, ὡς ἂν τῆς ἐκείνων ἀπάσης χώρας ἐγκρατεῖς γένωνται. περὶ τούτου μὲν οὖν ἦν αὐτοῖς ἡ στάσις, καὶ διανεμηθέντες ἀπερράγησαν, οἱ μὲν τὰ χεῖρω προθέμενοι τῆς βουλῆς, οἱ δὲ τὰ εὐσεβέστερα, ἐπικρύπτοντες δὲ ἑκατέρα στάσις τὴν πρόφασιν τῆς ὀργῆς ὅμως. καὶ ὁ βασιλεὺς τιμῶν οὐκ ἔληγεν, ἀλλ' ὁμοτραπέζους εἶχε καὶ ὁμοσκήνους, καὶ πολὺ τὸ φιλόδωρον ἐς αὐτοὺς ἦν· οὐδαμοῦ γὰρ ἐξεφέρετο καὶ παρεγυμνοῦτο τὰ τῆς φιλονεικίας. ἦν δὲ ἡγεμὼν τῆς μὲν θεοφιλοῦς καὶ θείας μερίδος Φράβιθος, ἀνὴρ νέος μὲν κατὰ τὴν ἡλικίαν, γεγονώς δὲ ἐς ἀρετὴν καὶ ἀλήθειαν ἀπάντων ἀνθρώπων κάλλιστος. θεοὺς τε γὰρ ὠμολόγει θεραπεύειν κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον καὶ οὐδεμίαν ὑπέστη πλάσιν ἐς ἀπάτην καὶ διάκρουσιν, ἀλλὰ γυμνὴν καὶ καθαρὰν διέφαινε τὴν ψυχὴν ἐπὶ τοῦ βίου, ἐχθρὸν ὑπολαμβάνων ὁμῶς Ἀἰῖδαο πύλῃσιν ὅς χ' ἕτερον μὲν κεῦθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη. γυναῖκα οὖν ἤτησε Ῥωμαίαν εὐθύς, ἵνα μηδὲν ὑβρίζη διὰ σώματος ἀνάγκην. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέτρεψε τὸν γάμον, καὶ ὁ πατὴρ τῆς κόρης, ἐτρέφετο γὰρ ὑπὸ πατρί, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐθαύμασε, μακάριον ἑαυτὸν ὑπολαμβάνων, εἰ τοιοῦτον ἔξει γαμβρόν. ^[30]

1 253 τῶν μὲν οὖν ὁμοφύλων ὀλίγοι τινὲς τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν ἀγασθέντες τοῦ νεανίσκου πρὸς τὴν ἐκείνου γνώμην ἐχώρησαν καὶ συνειστέκασαν, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δυνατώτεροι τῶν δεδογμένων ἐξ ἀρχῆς ἀπρίξ εἶχοντο, καὶ πρὸς τὴν ὠδῖνα τῆς ἐπιβουλῆς σφαδάζοντες ἐμεμήνεσαν· ὧν ἦρχεν Ἐρίουλφος, ἀνὴρ ἡμιμανῆς καὶ τῶν ἄλλων λυττωδέστερος. συμποσίου δὲ προτεθέντος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ἀδροτέρου καὶ πολυτελεστέρου, τὴν παροιμίαν ἀποδείξαντες ἀληθῆ τὴν λέγουσαν “οἶνος καὶ ἀλήθεια,” τοῦ Διονύσου καὶ τότε ῥήξαντος αὐτοῖς παρὰ πότον τὴν ἐπικρυπτομένην στάσιν, διαλύεται μὲν τὸ συμπόσιον ἀτάκτως καὶ διὰ θυρῶν ἐχώρουν τεθορυβημένοι καὶ παρακεκινηκότες· ὁ δὲ Φράβιθος δι' ἀρετῆς ὑπερβολὴν τὸ καλὸν καὶ δίκαιον κάλλιον ἅμα καὶ θεοφιλέστερον ὀφθήσεσθαι νομίζων, εἰ προσθεῖη τάχος, οὐ περιμείνας ἕτερον καιρόν, ἀλλὰ σπασάμενος τὸ ξίφος τῆς πλευρᾶς Ἐριούλφου διήλασε. καὶ ὁ μὲν ἔκειτο πεσών, ὄνειροπολήσας τὴν ἄδικον ἐπιβουλήν· οἱ δὲ *** [Exc. de legat. p. 21—22 Par., 52—54 Niebuhr.] Συμποσίου δὲ προτεθέντος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ἀδροτέρου καὶ πολυτελεστέρου, τὴν παροιμίαν ἀπέδειξαν ἀληθινὴν τὴν λέγουσαν· “οἶνος καὶ ἀλήθεια τοῦ

Διονύσου.” διὸ καὶ τὸν θεὸν εἰκότως Λυαῖον καλοῦσιν, ὥς οὐ μόνον διαλύοντα τὰς λύπας, ἀλλὰ καὶ τὸ στεγανὸν τῶν ἀπορρήτων διαχέοντα καὶ διακαλύπτοντα. καὶ τότε ῥήξαντος αὐτοῖς παρὰ πότον τὴν βουλήν, διαλύεται τὸ συμπόσιον ἀτάκτως. [Exc. de sentent. (cod. p. 320) p. 281 Mai., 85—86 Niebuhr.] Ἐπ’ ἤματι, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. “ὁ δὲ Θεοδοσίος τὴν βασίλισσαν θανοῦσαν ἐπ’ ἤματι σχεδὸν τι ἐδάκρυσεν. ^[30]

1 254 ἀνάγκη γὰρ καὶ ὁ προκείμενος πόλεμος (contra Eugenium) συνεσκίαζεν αὐτῷ τὸ περὶ τὴν γυναικα πάθος.” [Suidas.] ΑΡΚΑΔΙΟΣ ΚΑΙ ΟΝΩΡΙΟΣ. “Ὅτι οἱ παῖδες Θεοδοσίου ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔστησαν. εἰ δὲ τὸ ἀληθέστερον, ὅπερ ἐστὶ σκοπὸς ἱστορίας, προστιθέναι δεῖ τοῖς γεγενημένοις, τὸ μὲν ὄνομα ἦν τῶν βασιλέων, τὸ δὲ ἔργον τῶν μὲν κατὰ τὴν ἐψῶν Ῥουφίνου, τὰ δὲ ἐσπέρια Στελίχωνος ἐς ἅπασαν ἐξουσίαν· οὕτω γοῦν οἱ μὲν βασιλεῖς ἐπετάττοντο παρὰ τῶν ἐπιτροπεύοντων τὰς ἀρχάς, οἱ δὲ ἐπιτροπεύοντες αἰεὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπολέμουν ὥσπερ βασιλεύοντες, φανερώς μὲν οὐκ ἐναντίας χεῖρας καὶ ὅπλα ἀράμενοι, κρύφα δὲ ἀπάτης καὶ δόλου μηδὲν ὑπολείποντες· διὰ γὰρ μαλακίαν καὶ ἀσθένειαν ψυχῆς τὸ διέρπον καὶ ὕπουλον τῶν μηχανημάτων αὐτοῖς ὡς ἀνδρεῖον ... [Exc. de sentent. (cod. p. 320) p. 281 —282 Mai., 86 Niebuhr.] Ῥουφῖνος. οὗτος ἐπὶ Θεοδοσίου ἦν, βαθυγνώμων ἄνθρωπος καὶ κρυψίνους. ἦσαν δὲ οὗτός τε καὶ Στελίχων ἐπίτροποι τῶν Θεοδοσίου παίδων. ἄμφω [δὲ] τὰ πάντα συνήρπαζον, ἐν τῷ πλούτῳ τὸ κράτος τιθέμενοι, καὶ οὐδεὶς εἶχεν ἴδιον οὐδέν, εἰ μὴ τούτοις ἔδοξε· δίκαια τε ἅπασαι πρὸς τούτων ἐδικάζοντο, καὶ πολὺς ἦν ὄχλος τῶν περιθεόντων, εἴ ποὺ τινι χωρίον ὑπάρχοι παντομιγῆς τε καὶ εὐκαρπον· καὶ ὁ δεσπότης εὐθὺς συνήρπαστο, κατηγορίας πεπλασμένης εὐλόγου, διὰ τινων ὑφειμένων ἐνηδρευμένος. καὶ ὁ ἀδικούμενος ἡδικοῖτο, τοῦ ἀδικοῦντος κρίνοντος. ἐς τοῦτο (τοσοῦτον Suidas v. ἀμετροκάκου) δὲ ὁ Ῥουφῖνος ἐχώρησεν ἀμετροκάκου πλεονεξίας ὥστε καὶ ἀνδράποδα δημόσια ἀπημπόλει καὶ ὅσα δημόσια δικαστήρια Ῥουφίνῳ πάντες ἐδίκάζον. ^[30]

1 255 καὶ ὁ τῶν κολάκων περὶ αὐτὸν ὄχλος ἦν πολὺς. οἱ δὲ κόλακες χθὲς μὲν καὶ πρῶην δεδρακότες τοῦ καπηλείου καὶ τοῦ τὰ βάθρα καλλύνειν καὶ τοῦδαφος κορεῖν, ἄρτι δὲ χλαμύδας τὰς τε εὐπαρύφους ἐνδεδυκότες καὶ περόναις χρυσαῖς διαπεπερονημένοι καὶ σφραγῖσι χρυσοδέτοις διεσφιγμένοι ***. τὰ δὲ πολλὰ κατὰ Ῥουφίνου εὗροις ἐν τῇ τοῦ Σαρδιανοῦ Εὐναπίου Χρονογραφίᾳ. [Suidas. Eiusdem loci particulas Suidas exhibet vv. παντομιγῆς, ἀμετροκάκου, βάθρα, καλλύνων, περόνη. In brevius Eunapii locus contractus est in Exc. Ioannis Antiocheni p. 849 Vales. MÜLLERUS.] Ἀμείλικτον, ἀπηνῆ, ἀκαμπῆ. καὶ ἀμείλικτος, ἀπάνθρωπος. Εὐνάπιος: “οὕτως ἀμείλικτοι ἦσαν ἄμφω κατὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ ἔργον ἐχώρει περιφανέστερον.” [Suidas.] Primo Arcadii anno Alarichus per Thermopylas in Graeciam irrumpens Boeotiam et Atticam vastavit, ipsasque oppugnare aggressus est Athenas, quas tutabatur cum Achille Minerva. De his ad Historiarum suarum volumina Eunapius lectorem ablegat in Vita Maximi p. 52: ... καὶ οὐκ ἐς μακρὰν πολλῶν καὶ ἀδιηγῆτων ἐπικλυσθέντων κακῶν, ὧν τὰ μὲν ἐν τοῖς διεξοδικοῖς τῆς ἱστορίας εἴρηται, τὰ δέ, ἐὰν ἐπιτρέπη τὸ θεῖον, λελέγεται, ὅτε Ἀλάρικος ἔχων τοὺς βαρβάρους διὰ τῶν Πυλῶν παρῆλθεν, ὥσπερ διὰ σταδίου καὶ ἵπποκρότου πεδίου τρέχων. τοιαύτας αὐτῷ τὰς πύλας ἀπέδειξε τῆς Ἑλλάδος ἢ τε τῶν τὰ φαῖα ἱμάτια ἐχόντων ἀκωλύτως προσπαρεσελθόντων ἀσέβεια καὶ ὁ τῶν ἱεροφαντικῶν θεσμῶν παραρραγείς νόμος καὶ σύνδεσμος. ^[30]

1 256 Ubi ad hoc velim attendas, Eunapium, quum saepius in Vitis ad Historias suas lectorem ablegat, adeo ut eas iam in publicum editas esse consentaneum sit, hoc loco, ubi de Alarichi temporibus sermo est, ita loqui, ut eorum memoriam tum nondum ab eo consignatam esse appareat. MÜLLERUS.] Εὐτρόπιος ὁ εὐνοῦχος, ἐπίτροπος Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως. καὶ φησιν Εὐνάπιος “ὁ μὲν γὰρ Ῥουφῖνος, ἀνήρ τε ὧν ἡ δοκῶν καὶ ἐν ἀξιώμασι γεγονώς καὶ ποικίλαις

ὁμιλήσας τύχαις, οὐ παρὰ λόγον οὐδὲ τοῦ πρέποντος ἐκτὸς ἐδόκει κατεξανίστασθαι τῆς νεωτεριζούσης ἅπαντα τύχης· ὁ δὲ θαλαμηπόλος εὐνοῦχος παραλαβὼν τὸ ἐκείνου κράτος ἐς τοσόνδε κατέσεισεν ἅπαντα καὶ κατεβρόντησεν ὥστε οὐ μόνον Ῥουφῖνος ἦν αὐτός, ἀλλ' ὁ τοῦ μύθου Σαλμωνεὺς μικρόν τι χρῆμα πρὸς αὐτὸν ἦν. ὅς γε ὦν εὐνοῦχος ἀνὴρ εἶναι κατεβιάζετο. καὶ οἱ μὲν μῦθοί φασι τὴν Γοργόνα φανεῖσαν ἅμα τε φαίνεσθαι καὶ τοὺς ἰδόντας μεταβάλλειν ἐς λίθον· ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς βίος λῆρόν τινα περιττὸν καὶ φλήναφον τὸν μῦθον ἀπέδειξε.” καὶ πολὺν καταχέει διασυρμὸν ὁ ἱστορικὸς τουτουῖ τοῦ εὐνούχου, τοῦ βίου αὐτοῦ ἐπάξιον. [Suidas.] Ὁ δὲ Εὐτρόπιος καιροῦ καὶ τύχης ἀμέτρως τε καὶ χανδὸν ἀρυόμενος καὶ κατεμφορούμενος καὶ πολυπραγμονῶν, ὥστε οὐκ ἔλαθε πατὴρ παῖδα μισῶν ἢ ἀνὴρ γυναῖκα ἢ μήτηρ τέκνον, ἀλλ' ἐξηκοντίζετο ἅπαντας πρὸς τὴν ἐκείνου γνώμην. [Suidas v. χανδόν. Eunapio locum vindicavit Maius. Pro ἐξηκοντίζετο ἅπαντας ad Thes. Stephani correxi ἐξηκοντίζοντο ἅπαντες.] Μυριέλικτος, ὁ πολλάκις ἐλίξεσι στρεφόμενος. Εὐνάπιος· “ὁ βαρὺς καὶ μυριέλικτος ἐκεῖνος ὄφης, καθάπερ ὑπὸ τῆς Μηδείας ὑποψιθυριζόμενος καὶ τὴν ψυχὴν κεκαρωμένος παρέδωκεν ἑαυτόν. [30]

- 1 257 ” Καρωθεῖς .. καὶ κεκαρωμένος. “ὁ δὲ τὴν καρδίαν ταῖς τιμαῖς ἤδη κεκαρωμένος παρέδωκεν ἑαυτὸν ἐς τὴν ὁδόν.” [Suidas.] Περισπειραθεῖς, περιπλακεῖς, περιελιχθεῖς. “ὁ δὲ εὐνοῦχος κατεκράτει τῶν βασιλείων, καὶ περισπειρασάμενος νὰς αὐλὰς συνέσφιγγεν ἅπαντα, καθάπερ τις γενναῖος ὄφης, καθελίττων ἐς τὴν ἑαυτοῦ χειάν.” περὶ Εὐτροπίου λέγει. [Suidas.] Τιμάσιος. οὗτος ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἦν· ὃν ὁ Εὐτρόπιος ἐπιστῆσαι τοῖς πράγμασι βουλόμενος ἐκ τῆς Ἀσίας μετακαλεῖ πρὸς τὰ βασίλεια. ὁ δὲ γαῦρός τε ἀνὴρ ὦν καὶ ἀγέρωχος καὶ στρατείας ὠμιληκῶς, καὶ τοῦτο πρῶτον ἀγαθὸν ἠγούμενος τῶν ἐν ἀνθρώποις, τιμὴν καὶ δόξαν καὶ πλοῦτον ἐπικλύζοντα, καὶ τὸ ἔχειν ἑαυτῷ ὅ,τι βούλοιο κεχρηῆσθαι καὶ ἀδεῶς, διὰ τε μέθην νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ εἰδέναι, οὔτε ἀνατέλλοντα καὶ δυόμενον καθορᾶν ἥλιον, ἴσα καὶ οὐρανοῦ εἶναι νομίσας τὴν μετάκλησιν, ἐκ τῶν ἀλύπων καὶ διακεχυμένων πρὸς ὀλιγωρίαν διατριβῶν ἀπορρήξας ἑαυτὸν καὶ κατατείνας τὴν ψυχὴν ἐς φιλοδοξίαν, βαρὺς ἀναστάς ἐκ Παμφυλίας ἐπὶ Λυδίαν ἀνέστρεφεν, ὡς ἂν δὴ τις βασιλεύων ἢ τὸν γε βασιλέα καὶ τὸν εὐνούχον κατὰ πάρεργόν τι παιδιὰν (παρ. π. τινὰ Suidas v. παιδιά) θησόμενος, εἰ βούλοιο. [Suidas, qui quaedam hinc repetit vv. γαῦρος et παιδιά.] ρασε καθάπερ ἐξ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν διενεχθέν, καὶ κατὰ τοῦτον ἐς τὰ ἀνθρώπινα. ὁ μὲν οὖν Βάργος τὴν ἀρχὴν πιστευθεὶς παρὰ τοῦ εὐνούχου ἐξῆι μάλα φαιδρὸς καὶ γεγηθὼς ἐπὶ τὴν ἀρχήν, ὡς ἂν ἀρχὰς ὑποθησόμενος ἑαυτῷ τινὰς πάλιν, καὶ μετὰ πολλῶν καὶ διεφθαρμένων στρατιωτῶν, πρὸς τὸ πολεμεῖν τοῖς εὐεργέταις τῷ γὰρ περιόντι τῆς τόλμης καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἐγχειρουμένων πολλοὺς ἤδη περιπεφευγὼς κινδύνους, ἐς τὸ ἀκίνδυνον ἤδη πρὸς ἅπαντα καὶ λίαν εὐτυχὲς τὴν τόλμαν ἐξεβιάζετο. [5]

- 1 258 συνετώτερος δ' ὦν (sc. ὁ εὐνοῦχος) κατὰ πόδας ἦι πρὸς τὴν ἐπιβουλήν, καὶ δῆτα γυνὴ συνώκει τῷ Βάργῳ ταύτην διὰ καθειμένων ἀνθρώπων πάλαι πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν λεγόμενον ἄλλοτρίως ἔχουσιν διὰ τινος ἡρτυμένης καὶ συνεσκιασμένης ἐπιβουλῆς, ἐπὶ τὸν ἄνδρα ὥσπερ ἔχιδναν νωθρὰν καὶ ὑπὸ κρύους κατεψυγμένην ταῖς ὑποκειμέναις ἐπαγγελίαις ἀνέστησαν καὶ ὥρθωσαν. καὶ τέλος φυγῶν καὶ συλληφθεὶς τὴν τῶν ἀχαρίστων ὑπέσχε δίκην. καὶ ὁ μὲν ἑαυτὸν μανικώτατον καὶ τὸν εὐνούχον φρονημώτατον [ἀποδείξας Nieb.] ἔκειτο μαρτυρῶν ἡλίκον ἐστὶ τὸ τῆς ἀχαριστίας παρὰ θεῷ ἔγκλημα. [Exc. de sentent. (cod. p. 78, 79) p. 282—283 Mai., 86—87 Niebuhr.] “Ὅτι ὁ εὐνοῦχος τοῦτον τοσοῦτον ὄντα καὶ τηλικούτον ἐκβαλὼν τοῦ βίου, εὐνοῦχος ἄνδρα καὶ δοῦλος ὑπάτον καὶ θαλαμηπόλος τὸν ἐπὶ τοῖς στρατοπέδοις γεγεννημένον, μέγα δὴ τι καὶ ὑπὲρ ἄνδρας ἐφρόνει· καὶ μὴ τίς γε τὸ Ἀβουνδαντίου πάθος, κἀκείνου τελέσαντος ἐς ὑπάτους ... [Exc. de sentent. (cod. p. 79) p. 283 Mai., 87 Niebuhr.]

Ἀπίθανον μὲν γὰρ τὸ γραφόμενον· πλὴν εἴ τις ἕτερος αὐτὰ γράφειν ἱκανός ἐστι, θαυμάζω αὐτὸν ἔγωγε τῆς ἀνδρείας, καὶ ἀνδρείος ἀποφαινέσθω μοι τῆς ἀνεξικακίας χάριν. ἀλλ' εἰκὸς μὲν τοὺς τὰ ἀκριβέστερα γράψαντας κατὰ χρόνους καὶ κατὰ ἄνδρας καὶ προσποιοιμένους ἀσφαλῶς τι λέγειν, ἔς τε χάριν καὶ ἀπέχθειαν ἅμα φέρειν τὴν συγγραφὴν· τῷ δὲ ταῦτα γράφοντι οὐ πρὸς ταῦτα ἔφερεν ἡ ὁδός, ἀλλ' ὥς ὅτι μάλιστα ἀνατρέχοι καὶ στηρίζοιτο πρὸς ἀλήθειαν. ^[30]

1 259 ἐπεὶ καὶ κατὰ τούσδε τοὺς χρόνους ἤκουον καὶ συνεπυνθανόμην ὥς ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα γράφουσιν ἱστορίαν· οὐκ ἐγὼ οὔτι νεμεσητὸν λέγω, ἀλλὰ ἐπίσταμαί γε σαφῶς ἄνδρας ἀγερῶχους τε καὶ σκιρτῶνας καὶ ἀληθείας τοσοῦτον ἀφεστηκότας ὅσον ἐντὸς εἶναι ἀναγωγίας, καὶ οὐκ ἐκείνοις μέφομαι, τῆς δὲ ἀνθρωπίνης κρίσεως τὸ λίαν ἀκρατὲς καὶ ὀλισθηρὸν καταμέφομαι, ὅτι θελγόμενοι καὶ καταγοητεύμενοι τὸ καθ' ἕκαστον, ἂν ὀνόματος μνησθῇ τις περιττοῦ καὶ τοῖς πολλοῖς γνωρίμου, καὶ τι τῶν περὶ τὴν αὐλήν τὴν βασιλικὴν ἀκριβέστερον ὑπορύξαντες ἐξενέγκωσιν ἐς τοὺς πολλούς, τὸν τε κροτοθόρυβον ἔχουσιν ὥς ἀληθῆ λέγοντες καὶ πάντα εἰδότες καὶ πολὺς περὶ αὐτοὺς ὁ συνθέων ὄμιλος, μαρτυροῦντες ῥαδίως ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, καὶ τὴν ἀρετὴν τὴν τῆς συγγραφῆς ἐς τόδε συμβιασάμενοι καὶ κατατείναντες, ὥς ἄρα τοῦτό ἐστιν αἰθέριον καὶ οὐρανόμηκες, ὅπερ αὐτοὶ διὰ βίου τινα χλιδὴν * ἴδωσι καθ' ἀπλότητα χαυνότερον ἐπαινοῦντες, ἐς τὸ πιστευόμενον καὶ δημῶδες συνάγουσι καὶ καταβιάζονται. ἀλλ' ὅμως εἰ καὶ ἀπίθανόν πως εἴρηται, πολλὰ τε αὐτοῦ τερατωδέστερα καὶ μυθωδέστερα προτέθεται καὶ ἅπαντα ἣν τῆς ἡλιακῆς κινήσεως ἀληθέστερα· μαρτυρεῖ δὲ αὐτὸς ὁ ἥλιος τοῖς εἰρημένοις. καὶ ῥηθήσεταιί γε (μὲν Bekk.) ἴσως ἕτερα τούτων πολυπλανέστερα καὶ βαθυπλοκώτερα πρὸς ἀπιστίαν· ἀλλ' ἐξαγγελεῖ γε αὐτὰ ἡ συγγραφὴ μετριώτερον, καὶ ταῦτα ὑπὲρ τῶν λεγομένων καὶ ὅτι γε φίλος θεὸς καὶ φίλη ἀλήθεια. ἀλλ' οὐκ οἶδα ὅστις γίγνομαι ταῦτα γράφων· πολὺ γὰρ τὸ φροντίζειν ἀληθείας· ἀλλ' ὅ γε τοῖς γεγραμμένοις ἀκολουθῶν καὶ πειθόμενος ἀκρίβειάν τε προσκυνήσει καὶ ἀλήθειαν. ^[30]

1 260 [Exc. de sentent. (cod. p. 79, 80) p. 283—285 Mai., 87—89 Niebuhr. Haec e libri alicuius prooemio petita videntur.] Ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους Εὐτροπίου τοῦ εὐνούχου τῶν μὲν περὶ τὴν ἐσπέραν οὐδὲν ἀκριβῶς γράφειν [ἐξῆν] ἐς ἐξήγησιν. τό τε γὰρ διάστημα τοῦ πλοῦ καὶ μήκος μακρὰς ἐποίει τὰς ἀγγελίας καὶ διεφθαρμένας ὑπὸ χρόνου, καθάπερ ἐς χρόνιον καὶ παρέλκουσάν τινα νόσον καταβεβλημένας· οἱ τε πλανώμενοι καὶ στρατευόμενοι εἰ μὲν τινες ἦσαν τῶν περὶ τὰ κοινὰ καὶ δυναμένων εἰδέναι, πρὸς χάριν καὶ ἀπέχθειαν καὶ τὰ καθ' ἡδονὴν ἕκαστος κατὰ (καὶ Bekk.) βούλησιν ἐπέστελλεν. εἰ γοῦν τις αὐτῶν συνήγαγε τρεῖς ἢ τέτταρας τάναντία λέγοντας ὥσπερ μάρτυρας, πολὺ τὸ παγκράτιον ἦν τῶν λόγων καὶ ὁ πόλεμος ἐν χερσίν, ἀρχὰς λαβὼν ἀπὸ ῥηματίων καὶ ὑποθέρων καὶ συγκεκαυμένων. ταῦτα δὲ ἦν· “Σὺ πόθεν ταῦτα οἶδας; ποῦ δέ σε Στελίχων εἶδες; σὺ δὲ τὸν εὐνοῦχον εἶδες ἄν;” ὥστε ἔργον ἦν διαλύειν τὰς συμπλοκάς. τῶν δὲ ἐμπόρων οὐδὲ εἷς λόγος ἦν πλείονα ψευδομένων ὅσῳ κερδαίνειν βούλονται, ἀλλ' ὅσα τῷ σοφωτάτῳ μάρτυρι κατὰ Πίνδαρον χρόνῳ τὴν ἀκριβεστέραν κατάληψιν. [Exc. de sentent. (cod. p. 80, 215) p. 285—286 Mai., 89—90 Niebuhr. „Verba τὴν ἀκριβεστέραν κατάληψιν, a quibus aliud folium (215) incipit, cum iis quae praecedunt, omnino non cohaerere videntur.“ NIEBUHR.] Ὅτι ἐπὶ τὰς Ἀσιανὰς συμφορὰς στρέψω τὴν συγγραφὴν· τοιοῦτο γὰρ ὁ μακρὸς αἰὼν οὐδὲν ἠνεγκεν, οὐδέ τις περὶ τὸν βίον τὸν ἀνθρώπινον ἐνεοχμώθη τοιαύτη φορὰ καὶ κίνησις. ^[30]

1 261 ἀλλ' ὅμως οὕτως εἶχε, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀσιώπητον, ὥς ἀδικοίη γε ἄν τις, εἰ διὰ τὸ ἀπίθανον τάληθῇ μὴ γράφοι. καὶ τοῦτό γε οὐδὲν διαφέρον ἐδόκει μοι τοῦ πιεῖν τι τῶν δριμέων καὶ πικρῶν ἐπὶ σωτηρίᾳ· ἀλλ' ὥσπερ ἐκεῖνα κατακερασθέντα τοῖς σώμασιν ἀηδῶς τέλος ἔχει τὴν ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν, οὕτω καὶ τὰ τερατευθέντα πρὸς τὸ παράλογον οὐ τῆς γραφῆς ἐστίν

ἀηδὲς ἀμάρτημα, ἀλλὰ γλυκύ τι καὶ πότιμον διὰ τὴν ἀλήθειαν τοῖς ἀκριβῶς ἐξετάζειν βουλομένοις γίγνεται. Καὶ οὗτος μὲν ἐσώζετο καλῶς πονηρὸς ὢν· ὅμως δέ, τὸν σπλῆνα γὰρ ἐνόσει, διετέθη καλῶς ὑπὸ τῆς συνεχοῦς ἱππασίας, κατεπράυνέ τε καὶ τὸ λιθῶδες ὑπεμάλαξε. καὶ ὁ μὲν ἀπῆει τῷ τε σφετέρῳ σώματι πολεμῶν ἢ πολεμήσων καὶ τοῖς περὶ τὴν αὐλὴν ἐπαγγέλλων ἀληθέστερον πόλεμον. Ἡ δὲ Λυδία πλησιόχωρος οὖσα τὰ δεύτερα ἔμελλε τοῦ ὀλέθρου φέρεσθαι. Πλὴν ὅσα γε τούτοις ἐν ἐλπίσιν ἦν τὸ σώζεσθαι· ἐλπίς γὰρ ἐν ἀπορρήτοις ἔτι ζῶσι παραμύθιον. Ἐπὶ τὰ γε ἐν τοῖς ἔργοις ξίφη καὶ βάρβαροι— οὐ κατὰ τὴν ἔννομον ἀπαίτησιν, καὶ γὰρ ἐκείνη τὸ διπλάσιον ὑπερέβαλεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν βαρβαρικὴν καὶ ἄμετρον πλεονεξίαν. —ἀκινδύνως εἶχε πρὸς ἕτερον. Ὅτι οὐχ οὕτω παρακεκνηκότες καὶ διεφθαρμένοι τὴν γνώμην, ἀλλὰ δι’ ὑπεροχὴν κακῶν, ἐς Ἰουλιανοῦ καιροὺς καὶ χρόνους τὸν εὐνοῦχον ἀνέθεσάν τινες Εὐτρόπιον. ὥσπερ οὖν τῶν ἱατρῶν ἐστὶν ἀκούειν ὅτι τοῖς φιλοζῶοις βέλτιόν ἐστι σπλῆνα νοσεῖν ἢ κάμνειν ἥπαρ, καὶ ὅσον ὑπὲρ ἥπατος διὰ πνεύμονος ἐπὶ καρδίαν περατοῦται καὶ διέσφιγκται, οὕτω καὶ τότε συνέβαινεν, ὡς ἐν αἰρέσει τῶν αἰσχίστων, εὐδοκίμειν εὐνοῦχον μανέντα πρὸς παράθεσιν τῶν ἐπιλαβουσῶν συμφορῶν. ^[30]

1 262 Ὅμως ὁ Γαῖνας διαφθείρας τὸν πολέμιον· ἐπολέμει γὰρ εὐνούχῳ μάλα ἐντεταμένως· οὕτω σφόδρα γενναῖός τις ἦν· ἐξ ὧν ἐδόκει κατωρθωκέναι, διὰ τούτων ἦττητο. ὑγρότερος γὰρ ὑπὸ τοῦ κατορθώματος καὶ μαλακώτερος γενόμενος, ὡς ἂν ἤδη τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν συνηρηκῶς καὶ τοῖς ποσὶν ἐπεμβαίνων αὐτῆς, μαλακώτερος ἦν ἀμφοφάασθαι· καὶ πρὸς τὸν Ἀργίβολον (l. Τριβίγιλθον) ἐπρεσβεύετο, ὡς τὸ σπουδαζόμενον αὐτοῖς ἔχει τέλος. Ὅτι Γαῖνας καὶ Ἀργίβολος (l. Τριβίγιλθος) ... ὁ μὲν ἡγούμενος, ὁ δὲ ἐφεπόμενος [post hunc versum perierunt versus 12. V. 3 ne una quidem littera distingui potest; v. 4 legi ab initio ... ἀρρησεν (f. ἐθάρρησεν) ἄλλος; v. 5 quatuor ultima vocabula sunt ἐπὶ τὸ πραττόμενον οὐδέν; v. 6 primum vocabulum est ἐπινοῶν, reliqua funditus perierunt. HERWERDEN.]. Οὐδὲ αὐτὸς ἕτερον ἐπένθει· σφαγεῖς δὲ ἔκειτο, μὴδὲ τὸν θάψοντα ἔχων καὶ κατορύξοντα. [Exc. de sentent. (cod. p. 115, 116) p. 286—287, 90—92 Niebuhr. Verba οὐχ οὕτω—ἀλλὰ p. 261, 26 servavit Suidas v. παρακινουῖντα.] Λέων. οὗτος στρατηγὸς ἐπέμφθη παρὰ Εὐτροπίου τοῦ εὐνούχου κατὰ τῶν βαρβάρων, εὐκόλος ὢν καὶ διὰ μελέτην μέθης εὐπαράγωγος· ἦν γὰρ αὐτῷ τὸ ἀνδρεῖον ἐπὶ τούτῳ συνηναγκασμένον, πλείους ἔχειν παλλακίδας τῶν στρατιωτῶν καὶ πλείονα πίνειν ἢ ὅσα πάντες ἄνθρωποι πίνουσι. [Suidas. Conf. idem v. εὐπαράγωγος, ubi εὐκολώτερος.] Ἀπεστάτει, ἀπειχεν, ἀπεχωρίζετο. Εὐνάπιος “καὶ γὰρ οὐκ ἀπεστάτει τῆς τοῦ Λέοντος ἐπωνυμίας· οὕτω γὰρ καὶ τὸ ζῶον ποιεῖν εἴωθεν. ^[30]

1 263 ” Διηυχενίζετο, τὸν αὐχένα ὀρθιον εἶχεν. Εὐνάπιος “ὁ δὲ ἐπὶ τὰ λειπόμενα τῶν πραγμάτων διεξανιστάμενος ἀνωρθοῦτο καὶ διηυχενίζετο πρὸς τὸν λεγόμενον Λέοντα, ὅπως αὐτὸν φονεύσειεν.” [Idem.] Σουβαρμάχιος. οὗτος τῶν δορυφόρων ἦν ἡγεμὼν, πιστότατος τῷ εὐνούχῳ Εὐτροπίῳ, εἶπερ τις ἄλλος· ἔπινε δὲ πλείονα οἶνον ἢ ὅσον ἡδύνατο χωρεῖν· ἀλλ’ ὅμως τὰ περὶ γαστέρα διὰ συνήθειαν οὕτω καὶ γυμνασίαν ἰσχυρὰν καὶ νεανικὴν πάντα φέρειν ἐπὶ τὴν φυσικὴν τῶν ὑγρῶν ἔκκρισιν. αἰεὶ γοῦν ἦν, πεπωκῶς τε καὶ οὐ πεπωκῶς, μεθύων· τὴν δὲ μέθην παρεκάλυπτε σφαλερὸν διαβαίνων τοῖς ποσὶ καὶ πρὸς τὴν πτῶσιν πολεμῶν ὑφ’ ἡλικίας διὰ νεότητα καὶ συνιστάμενος. ἦν δὲ βασιλικοῦ μὲν γένους, Κόλχος ἀκριβῆς τῶν ὑπὲρ Φᾶσιν καὶ Θερμῶδοντα, τοξότης ἄριστος, εἴ γε μὴ κατετόξευεν αὐτὸν τὸ περιττὸν τῆς τρυφῆς. [Suidas.] Ὅτι Πέρσης ἦν ἐν Ῥώμῃ ἑπαρχος πρὸς χλευασίαν καὶ γέλῳτα τὴν Ῥωμαϊκὴν παραφέρων εὐτυχίαν· σανίδας δὲ πολλὰς μικρὰς πρὸς τὸ ἥμισυ σταδίου συγκομισάμενος, καὶ εἰκόνα τινὰ τῶν ἔργων ὑπογράψαι βουλόμενος, πάντα ἐνετίθει γελοῖα ταῖς γραφαῖς, καὶ ἀπορρήτως τὰ γραφόμενα κατεχλεύαζε διὰ τῆς εἰκόνης. ἀνδρεῖαν μὲν γὰρ βασιλέως καὶ ῥώμην στρατιωτῶν ἢ πόλεμον ἐμφανῆ καὶ νόμιμον οὐδαμοῦ τὰ γραφόμενα παρεδήλου καὶ

συνηνίττετο· χειρὸς δέ τινος ὡς ἂν ἐκ νεφῶν προτεινομένης ἐπίγραμμα ἦν τῇ χειρί· “θεοῦ χεὶρ ἐλαύνουσα τοὺς βαρβάρους.” αἰσχρὸν τοῦτο καταγράφειν, ἀλλ’ ἀναγκαῖον. καὶ πάλιν ἐτέρωθι· “βάρβαροι τὸν θεὸν φεύγοντες.” καὶ τούτων ἕτερα παχύτερα κ. [30]

1 264

.. δ’ ἕτερα κωθωνιζομένων γραφῶν φλήναφον, οὗ καὶ πρότερον ἢ συγγραφή μέμνηται, τῆς ἀκμαζούσης ἀρετῆς .. τὸ σῶμα .. τῆς ψυχῆς .. πλέον κατὰ σῶμα διαλυόμενον ἤδη .. ἀπο .. [Exc. de sentent. (cod. p. 92) p. 288 Mai., 116 Niebuhr.] Ἑλλανοδίκαι, οἱ κριταὶ οἱ καθήμενοι ἐς τοὺς ἀγῶνας. Εὐνάπιος οὕτω· “καὶ τότε ὁ μέγιστος Ἑλλανοδίκης Γαΐνας τὸν Ῥωμαϊκὸν ὄλεθρον ἠθλοθέτει.” [Eadem v. ἠθλοθέτει, ubi ἕως ὅ.] Πολυάνδριον. “ὁ δὲ Γαΐνας ἐξεχώρει τῆς πόλεως, καταλιπὼν αὐτὴν πολυάνδριον καὶ πολυτελῆ τάφον, οὕτω τεθαμμένων τῶν ἐνσηκώτων” [Suidas. Eunapii esse Maius vidit.] Φράβιθος. οὗτος στρατηγὸς ἦν τῆς ἀνατολῆς, ὃς ἀκμάζων τὴν ἀρετὴν ἐνόσει τὸ σῶμα, τῆς ψυχῆς ὑγιαίνουσιν πλέον· καὶ τό γε σῶμα διαλυόμενον ἤδη καὶ ἀποκολλώμενον ἐς τὴν λύσιν συνεγόμενον καὶ διέπλεκεν ἐς πῆξιν τινα καὶ ἀρμονίαν, ὅπως ἂν ἀρκέσειε τῷ καλῷ· ὃς τοὺς ληστὰς ῥαδίως συνεΐλεν, ὥστε μικροῦ καὶ τὸ ὄνομα τῆς ληστείας ἐκ τῆς μνείας τῶν ἀνθρώπων ἐκπεσεῖν· ἦν δὲ Ἑλλήν τὴν θρησκείαν. [Suidas. Eunapio locum vindicavit Boissonadus.] Λίβερνα, εἶδος πλοίου· καράβια. “πηξάμενος δρομάδας τριακοντήρεις Λιβερνίδων τύπων.” [Suidas. „Haec verba anonyma credidi posse pertinere ad eum Eunapii Historiae locum, ubi de classe agebat, quam sibi Fravithus comparavit. Nunc legimus apud Zosimum V, 20, πλοῖα fuisse αὐτῷ πρὸς ναυμαχίαν ἀρκοῦντα, Λίβερνα ταῦτα καλούμενα κτλ.“ BOISSON.] Ὅτι Φράβιθος ὁ στρατηγὸς Ῥωμαίων νικήσας Γαΐναν περὶ τὴν Χερρόνησον διαμένοντα, καὶ τοῦτον μὴ διώξας, ἀσφαλῆς γὰρ ἦν ἐπὶ τῇ νίκῃ κερδαίνων τὸ ἔργον καὶ Λακωνικὸς τις, * ἦν ὅτι τύχην εἰδέναι καὶ μὴ πέραν τοῦ μετρίου ποιεῖσθαι τὴν δίωξιν. [30]

1 265

καὶ οὗτος μὲν ἀσφαλέστερον βουλευόμενος ἡλίκον ἐστὶ τοῖς ἄλλοις τὸ καλῶς στρατηγεῖν ἔδειξεν· οἱ δὲ πολλοὶ καὶ ὅσον ἡλίθιον καὶ πηλοῦ παχύτερον, στρατηγικοὶ τινες εἶναι βουλόμενοι καὶ τὸ γεγονὸς ὑποσημαίνοντες διελήρουν καὶ παρεφλυάρουν, τὰς ὀφρῦς ἀνασπῶντες καὶ διαφλεγόμενοι φθόνῳ πρὸς ἀπίθανόν τινα καὶ μυθώδη καταστραφῆναι (καταστροφῆν?) ἀπὸ μιᾶς γλώττης καὶ πάθους, ὁμόφωνοι κατὰ (παρὰ Bekk.) δόξαν ὑπὸ δειλίας γεγονότες καὶ τῷ παραλόγῳ πληγέντες, τὸν Φράβιθον ἐπεφήμιζον νικᾶν μὲν εἰδέναι, νίκη δὲ οὐκ εἰδέναι χρῆσθαι. ὁ γοῦν Φράβιθος διέπλευσεν ἐπὶ τὴν Χερρόνησον· ἐγκατέλαβεν χειρούμενον καὶ ἐποίησεν αἰχμάλωτον ὀπίσω σωτηρίας .. προσηκόντως τύχῳσι· θέαμα τῆς νίκης ἄξιον .. καὶ οὗτοι (?) μὲν (πρᾶγμα ὀλέθρου?) .. ἐστὶ καὶ ὑπέσπειρον ἐς τὰ βασίλεια τῷ λόγῳ ποικίλλοντες τε καὶ περιγράφοντες ὡς βάρβαρος βαρβάρῳ καὶ μύστης μύστη παρέχων διαφυγὴν καὶ σωτηρίαν· ὁ δὲ Φράβιθος μάλα φαιδρῶς γελάσας πρὸς .. ἐπὶ Κωνσταντίνου πόλιν οὕτω τῆς φήμης τὸ ἀφανὲς καὶ σκοτεινὸν ὑφέρπον τῆς προφερομένης ἕς τε τύχας ἀλγεινὰς .. παρελθὼν ἐς τὰ βασίλεια φαιδρὸς καὶ γεγηθὼς ἀπάντων (ἐκπεπληγ?)μένων πρὸς τὸ παράλογον τῆς τύχης καὶ θεὸν ὁρᾶν ὑπολαμβανόντων μᾶλλον ἢ ἄνθρωπον· οὕτως ὅτι ἐστὶ τὸ νικᾶν καὶ χεῖρας ἔχειν οὐκ ἤδεσαν· πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ ἐλευθερίας .. εἰ μὴ διατεινόμενος ἐξεβόησεν [dimidia fere versus pars deest] τῶν καταφρυαττομένων φθόνων καὶ νηστείας καθάρματα εἵταπο . μενὶ πόσον [distinguere sibi videbatur Herwerdenus]. [30]

1 266

In ceteris lacunis misera codicis est conditio] πόσον ὁ θεὸς δύναται θεῷ μὲν ὅτε βού[λεται] τὸ δυν[ατὸν] ἐκείνου κακῶς .. τηλικούτον ἐν .. κατα πε .. ἔργον οἶσθα, βασιλεῦ. τοῦτο δὲ τὸ ἔργον .. ἀλλότριον τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς. τοῦ δὲ .. ἐπινεύοντος πρόσωπον, διὰ γὰρ ἀπλότητα πολλὴν συμπαθήσας πρὸς τὰ λεγόμενα .. τα τῶν εὐνοῦχων εἶπεν ὅτι προσῆκόν ἐστιν ἐπινεύειν τοῦ δὲ βασιλέως τοῦτο εἰπόντος ὡς αἰτεῖν ἀνάγκη δωρεάν, ὁ Φράβιθος ἔφησεν ἐπιτραπῆναι κατὰ τὸν πάτριον νόμον ἱερατεύειν θεόν. ὁ δὲ βασιλεὺς δι’ ὑπεροχὴν βασιλικῆς ἀρετῆς καὶ τὴν ὑπατείαν ἐπέτρεψεν· ὁ δ’ ἐδέξατο. Ὅτι Φαμέας ὁ Μίλκων (l. Ἰμίλκων) ἐπικαλούμενος, μυρία

παρέχων κακὰ Ῥωμαίοις, εἴτα Σκιπίωνος στρατηγοῦντος οὐ (οὐδὲν Nieb.) δυνάμενος, τὴν δὲ αἰτίαν ἐρωτώμενος ἐξεῖπε, τὰ μὲν πρόβατα εἶναι ταῦτά, τὸν δὲ ποιμένα σφοδρότερον καὶ τοῦ Ἄργου πολυωπέστερον. [Exc. de sentent. (cod. p. 116, 63, 64) p. 288—290 Mai., 92—94 Niebuhr.] Ἰέραξ ἦν, ὄνομα δὲ τοῦτο ἀνθρώπου κύριον, ὃν εἶδεν ὁ συγγραφεὺς καὶ διελέχθη πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν ψυχὴν τε ἀνεμάξατο διὰ τῶν λόγων καὶ συνελόντι γε εἰπεῖν Ἀλεξανδρεὺς ἦν κορακώδης μὲν κατὰ τὸ ἅπληστον ἐς τροφήν· προσὴν δὲ αὐτῷ καὶ τρυφὴ πρὸς δὲ ἡδονὰς ἀλεκτρυονώδης, καὶ οἷός τις ἂν Ἀλεξανδρεὺς ἀσελγέστατος γένοιτο καὶ εἴ γε τὶ Ἀλεξανδρέως ἀσελγέστερον. ἀλλ' ὅμως ὁ συγγραφεὺς αἰδεσθῆναι τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν καὶ ἰταμότητα συμπίσας ἐφ' οἷς ἦν λόγοις ὥχετο ἀπιών, τεθηπότων τῶν παρόντων, ὅτι ἄνθρωπος ἐξ Ἀλεξανδρείας γλῶττάν τε ἐπέσχε καὶ φλυαρίαν ἐπέστησε καὶ τὸ πρόσωπον κατέβαψεν ἐρυθήματι. ^[30]

- 1 267 [Exc. de sentent. (cod. p. 64) p. 290—291 Mai., 94—95 Niebuhr.] Ἀρβαζάκιος Ἰσαυρος, ἐπὶ Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως, ὃν Ἀρπαζάκιον ἐκάλουν διὰ τὸ πλεονεκτικόν. ἦν μὲν γὰρ ἐξ Ἀρμενίας, τοῖς τρισὶν ἅμα συγκατελιημμένος πάθεισιν, ὥσπερ Ἡφαιστείσις δεσμοῖς ἀρρήκτοις, ἀλύτοις, καὶ ἔμενέ γε ἐν αὐτοῖς ἔμπεδον· ταῦτα δὲ ἦν ἐρωτομανία καὶ μέθη καὶ πλεονεξία. οὕτω δὲ ἐς ἔσχατον ὅρον τὰς ἐαυτῷ δοκούσας ἀρετὰς ἐπετήδευεν ὥστε οὐκ ἂν τις ἐπίστευσε [μὴ] πειραθεῖς, ὅτι τὰς τρεῖς ἐκείνας οὕτως ἐς ἄκρον ἐξήσκησε· μουσουργοῖς μὲν γὰρ συνέζη τοσαύταις ὅσας οὔτε ἐκεῖνος ἀριθμεῖν ἔσχεν οὔτε ἕτερός τις τῶν διακονουμένων· καὶ οἱ γε προσήκοντες αὐτῷ λογιστὰι τῶν στρατιωτικῶν ἔργων τὸν μὲν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν ἥδεσαν, τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἐταῖρων καὶ τὸν ἐκ τῶν χειρῶν ἀριθμὸν αὐτοῦ διέφυγεν. ὥσπερ οὖν Ὀρόντην τὸν Πέρσῃ φασὶν εἰπεῖν ὅτι τῶν δακτύλων ὁ μικρότατος καὶ μύρια σημαίνει καὶ ἓνα ἀριθμόν, οὕτω κακεῖνοι τὰς ἐταίρας κατὰ μονάδας καὶ μυριάδας ἡρίθμουν. [Suidas, qui partem horum repetit vv. Ἡφαιστείσις, μουσουργοί.] Ὁ δὲ πρὸς τὸν Ἰωάννην ἐπιστρέψας τὸν λόγον, “ἀλλὰ σύγε, εἶπε, πάντων εἴ τῶν κακῶν αἴτιος, τούς τε βασιλέας διατέμνων ἐκ τῆς σφῶν αὐτῶν κολλήσεως καὶ τὸ θεοπρεπέστατον ἔργον καὶ οὐρανόμηκες ὑπορύττων καὶ κατασειῶν ταῖς σαῖς μηχαναῖς ἐς διάλυσιν καὶ φθοράν. ἔστι δὲ πανόλβιον τι χρῆμα καὶ τεῖχος ἄρρηκτον καὶ ἀδαμάντινον τοὺς βασιλέας ἐν δύο σώμασι μίαν βασιλείαν ἔχοντας φαίνεσθαι.” καὶ οἱ παρόντες τούτων λεγομένων τὰς μὲν κεφαλὰς ἐπέσειον ἡσυχῇ καὶ δεδοικότες· ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς ἄριστα λέγεσθαι· τὸν δὲ Ἰωάννην τρέμοντες καὶ πρὸς τὰ σφέτερα κέρδη κεχηνότες· ἢ γὰρ ἀκολασία (dubium an hoc sit in codice) καὶ τοῖς πονηροῖς, ἥπερ εἴρηται, τιμὴν ἐχαρίζετο· τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀμελήσαντες, καὶ προστησάμενοι σφῶν αὐτῶν τὸν Ἰωάννην, τεχνικὸν δὴ τινα ἱερακοτρόφον, τὸν Φράβιθον ἀφείλοντο τῆς ψυχῆς. ^[5]

- 1 268 [Exc. de sentent. (cod. p. 64) p. 291—292 Mai., 95 Niebuhr.] Παμφυλία γοῦν ὑπὸ τῶν Ἰσαυρικῶν πολέμων πορθουμένη χρυσὸν ἐνόμισε τὰς Ἰσαυρικὰς συμφοράς· καὶ καθάπερ ἐν ταῖς διοσημίαις ἀστραπῆς κεραυνὸς φοβερώτερος· ἢ μὲν γὰρ ἐφόβησε μόνον, ὁ δὲ διέφθειρεν· οὕτω καὶ τοὺς Ἰσαυροὺς φρικωδεστάτους ὄντας ἀκοῦσαί τε καὶ ἰδεῖν ἄνθος ἀπέδειξε καὶ τρυφερώτατόν τι καὶ χλοερὸν ἔαρ ὁ βέλτιστος ἐξ Ἀλεξανδρείας Ἰέραξ, οὕτω πάντα ἀνερευνησάμενος καὶ συναρπάσας ἀθρόως ἐπὶ τῷ Φραβίθου φόνῳ. —καὶ παραλαβὼν ὑπὸ μάλης ἐπειρᾶτο διαφεύγειν κατὰ ῥύμην καὶ φοράν. ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἀλαοσκοπίην ὁ Λύκιος Ἐρεννιανὸς βικάριος ὢν· ἀετὸς δὲ γενόμενος αὐτὸν συνήρπασε τὸν Ἰέρακα, καὶ μόλις ἀφῆκεν, εἰ μὴ τετρακισχιλίους ἐκεῖνος αὐτῷ χρυσοῦς ἀπέτισεν. [Exc. de sentent. (cod. p. 64, 77) p. 292 Mai., 95—96 Nieb.] Ὅτι ἐπὶ Πουλχερίας τῆς βασιλίσσης ἐξέκειτο δημοσίᾳ πιπρασκόμενα τὰ ἔθνη τοῖς βουλομένοις ὠνεῖσθαι τὰς ἀρχάς· πᾶσι δὲ ἐπιπράσκοντο μεγάλα τε καὶ μικρὰ φανερώς ἐπὶ τῶν δημοσίων τραπεζῶν, ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἐπ' ἀγορᾶς ὠνίων. ὁ βουλόμενος Ἑλλήσποντον ἀδικεῖν εἶχεν Ἑλλήσποντον πριάμενος, καὶ ἄλλος Μακεδονίαν ἢ Θράκην, καὶ ὅπως ἕκαστος

ἐνόσει πρὸς τὸ ἄδικον ἢ ἐχθροὺς ἔχων. ἐξῆν δὲ καὶ καθ' ἕκαστον ἔθνος τὴν μοχθηρίαν ὠνεῖσθαι τὴν ἑαυτοῦ πρὸς τὸ βλάπτειν τοὺς ὑπηκόους καὶ πολλὰ συλλαμβάνειν ἔθνη· τοῦτο γὰρ ὁ βικάριος ἐδύνατο καὶ ἡ ἀνθύπατος ἀρχή. ^[30]

1 269 καὶ δέος ἦν οὐδὲν τῶν ἀθλίων γραμμάτων τοῖς νόμοις ἐντεθνηκότων ὡς δεῖ τὸν ἐπὶ χρήμασι δικάζοντα κολάζεσθαι· ἀλλ' οἱ μὲν νόμοι κατὰ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν οὐκ ἀραχνίων ἦσαν ἀσθενέστεροι καὶ λεπτότεροι μόνον, ἀλλὰ καὶ κονιορτοῦ παντὸς πρὸς τὸ ρεῖν εὐκόλως καὶ διανεμοῦσθαι παραφορώτεροι. ὁ δὲ τὸ ἔθνος ἢ τὰ ἔθνη παραλαβὼν, δύο τινὰς ἢ τρεῖς στρατιώτας συνεφελκόμενος κατὰ τὴν πλαγίαν ἐσιόντας θύραν, μὴ βουλόμενος μανθάνειν ὅτι τοῦτο πράττουσιν, ἀλλ' ἐπιδεικνύμενος ὅτι (βία?) διὰ τούτων τῶν σιωπώντων κηρύκων, εἰ δὴ κήρυγμα σιωπώμενον γίνεταί, πρὸς πάντας περιήγγελλεν, ὡς φησιν Ὀμηρος· “κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον μηδὲ βοᾶν, αὐτὸς δὲ μετὰ πρῶτοισι πονεῖτο·” καὶ ὁ ἄρχων διὰ τῶν ἀφθόγγων τούτων κηρύκων πρὸς τὸ οὗς ἐκάστω περιήγγελλεν ὡς πριάμενος εἴη τοὺς ὑπηκόους τόσοῦ καὶ τόσοῦ χρυσοῦ, καὶ πᾶσά γε ἀνάγκη τοῦτο καταβάλλειν ἢ πράγματα ἔχοντας ἐπιτρίβεσθαι θανάτοις καὶ δημεύσεσιν. οἱ μὲν οὖν ἔχοντες καὶ συντελεῖς ἐκ προϋπαρχούσης οὐσίας κατετίθεσαν οἰμώζοντες τὸ ἀργύριον· οἱ δὲ ἀποροῦντες δημοσίᾳ κατεδαπανῶντο ταῖς μάλιστα τὰ σώματα· πρόφασις δὲ ἦν ἑτέρα τις. εὐρέθη γὰρ γένος ἀνθρώπων δι' ἀπορίαν καὶ ἀπόνοιαν ὀξυθάνατον καὶ φιλοκίνδυνον, οἱ τὰς ὕβρεις οὐκ ἐνεγκόντες ἐπὶ κατηγορίᾳ τῆς ληστείας ὥρμησαν ἐπὶ τὸν τῆς αὐλῆς ἑπαρχον. κάκεινος ἂν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα διεσχηματισμένος πάλαι καὶ αὐτὸς ἕτερα τοιαῦτα πάσχων τόν τε κατηγορηθέντα συνήρπασε καὶ τοὺς κατηγορήσαντας ὡς παρρησίαν ἔχοντας ἐπήνεσεν ὅπως ποιοῦν (?) τοιαῦτα γένοιτο· καὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς κρίσεως ἐλθούσης, ἔφρασεν ἂν διὰ τοῦ πιστοτάτου τῶν εὐνούχων· “ἅπιτε, ὦ βέλτιστοι, πάνυ θαυμάζοντες ὅτι μετὰ τῶν κεφαλῶν ἅπιτε· κατηγορεῖν γὰρ ἀρχομένοις οὐκ ἔξεστιν. ^[5]

1 270 ” οἱ μὲν ἀπήεσαν ψηλαφῶντες τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῖς λόγοις καὶ ἀγαπῶντες, ὅτι ἔχουσι συνηρμοσμένας· ὁ δὲ νικήσας τὴν Καδμεῖαν μακρῶ πλεόν ἦν ἀθλιώτερος καὶ τὴν ἀρχὴν πριάμενος ὅλης τῆς ὑπαρχούσης οὐσίας καὶ τὸ κέρδος τῆς ἀρχῆς προσκαταβαλὼν ταῖς τοσαύταις ἐνέδραις καὶ λόχοις, πᾶσαι γοῦν οἰκίαι πρὸς τοῦτον ἐκενοῦντο ἂν τὸν δόλον· καὶ ῥᾶστα ἦν ὁρᾶν τοὺς ἄρξαντας δεδημευμένους, ὥσπερ που καὶ ὁ κωμικός φησιν· “ἄρξαντος ἀνδρὸς δημόσια τὰ χρήματα.” ὁ δὲ ἀγνοῶν τίς κωμικός, οὐδὲ ἀναγινώσκειν ἄξιός τιν' (...) γραφὴν. οὕτω γοῦν καὶ ὁ Ἑρεννιανὸς τότε τὸν Ἰέρακα τῷ πολλὰ μὲν ὑφελέσθαι, πλείονα δὲ καταβαλεῖν συλλαβὼν ἀπέδειξε δικαίας ἀποτίνοντα τιμωρίας τοῦ κατὰ Φράβιθον φόνου. ὁ δὲ Ἰέραξ καλούμενος ὑπὸ τοῦ πλείονα καταθέντος ὥσπερ αἰετοῦ συνειλημμένος ἀηδῶν ἦν Ἡσιόδειος οὐ δυναμένη πρὸς κρείττονα ἀντιφερίζειν. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ αἰετὸς οὐδὲν διέφερεν ἀηδόνης, πλὴν ὅσα καὶ ἐς τὸν τοῦ μύθου κολοιὸν ἐτέλει, τῶν ἰδίων πτερῶν ὥσπερ ἀλλοτρίων ἐστερημένος. Ὅτι ἐπὶ τῆς αὐτῆς βασιλίδος οὐκ ἦν τινα παρὰ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν μὴ τοῦτο ἀκοῦσαι· “τί δὲ σύ, πάντων ἀνδρῶν θαυμασιώτατε, [πόλε]ων οὐκ ἄρχεις καὶ ἐθνῶν;” καὶ ὁ λόγος ἦν τοῦ κατὰ τὸν μῦθον ἰοῦ τῶν διψάδων δυνατώτερος. [Exc. de sentent. (cod. p. 77, 78) p. 292—295 Mai., 96—99 Niebuhr.] Ὁ δὲ Στελίχων οὐκ ἐφόνευσε τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ζῆν αἰσχροῶς ἠνάγκαζε, πάντα ἀφαιρούμενος, καὶ πρὸς τὸ βαρύτατον, ὡς φησι Μένανδρος, τὴν πενίαν φορτίον. ^[30]

1 271ιαλλεῖ . θ .. οἱ λέγων καὶ συστέλλων. Ὅτι ὕπατον ὅμως διὰ φιλαρχίαν ἡροῦντο αὐτὸν συνάπαντες οἱ χρήματα ἔχοντες ζῆν μᾶλλον ἢ τοὺς ... δεῖν πυρὶ καὶ φόνῳ καὶ σιδήρῳ πάντα δαπανήσασθαι ... τῆς ... χῆς ἐν τῷ διαφαίνεσθαι ὅτι μόνος Στελίχων ὑπὲρ ἀνθρωπίνην ἐν ... [Exc. de sentent. (cod. p. 77) p. 294—295 Mai., 96—99 Niebuhr.] SEDIS INCERTAE. Γυναικῶν δὲ ὕβρις καὶ τὸ ἀτάσθαλον ἐς παῖδας εὔγεγονότας συνεκυρώθη καὶ νόμος εἶναι. [Suidas v.

ἀτάσθαλα. Videntur haec petita esse ex eodem loco, unde de Carino fragmentum 4. Certe eandem ibi sententiam habes eademque pene verba. MÜLLERUS. Rectius ibidem ὕβρεις.] Εἴτε φιλοχρήματος εἴη καὶ δοῦλος τῶν βαλλαντίων· καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκπυθνόμενοι πρὸς ταῦτα διεστρατήγουν τὸν πόλεμον. [Suidas v. βαλλάντιον.] Τοσούτου δὲ οἰδοῦντος καὶ ὑποφουμένου κακοῦ. [Suidas v. οἰδοῦσαν.] Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐπ’ αὐτὸ τοῦτο βιαζομένων ἄπορον αὐτοῖς ἀποδεῖξαι καὶ πλήθος καὶ θέσιν καὶ βέλη καὶ μηχανὰς καὶ μεγέθη ποταμῶν, πρὸς τὸ μὴ ἡττᾶσθαι σφῶν καὶ ὁμολογεῖν εἶναι χεῖροσιν. [Suidas v. θέσεις. Locus mutilus, ut videtur.] “Οὔτοι μὲν ὧδε μένοντες ὑπεμόσχευον τὸν πόλεμον” ἀντὶ τοῦ ὑπέτρεφον, ὑπεφύτευον. [Suidas v. μοσχεύων.] Πέτρα δέ τις ἀπεσπασμένη ἐς τόξου ῥῦμα, τουτέστιν ἔλκυσμα. [Suidas v. ῥῦμα.] Ζεῦγμα, ἡ τοῦ ποταμοῦ διάβασις, ἡ γέφυρα. ^[30]

1 272 [Suidas v. ζεῦγμα.] Τῶν αὐτῶν ἐθῶν (ἐτῶν Kusterus) γυναικὰ τινα στείλας ἐσθῆτι λευκῇ καὶ στέμμασιν, ὡς δὴ μελεδωνὸν οὔσαν τῆς Συρίας οὕτω δὴ καλουμένης θεοῦ. [Suidas v. μελεδωνός.] Καὶ οἱ μὲν αὐτοὺς διέφθειρον σχοινίοις ἀποτραχηλίζοντες. [Suidas v. ἀποτρ.] Καὶ τᾶλλα πάθη κατὰ τὴν ἐκμελῇ λύραν ἐθεραπεύετο. [Suidas v. ἐκμελές.] Πρὸς τὸ ἀφανὲς καὶ ἀόριστον τῆς χώρας ἐκπεσόντες, πρὸς τοὺς φόνους καὶ πρὸς τὴν λείαν ἀπαγορεύοντες. [Suidas v. ἀπαγορεύει.] Οὔτε ἄλλως τὸ μεγαλοπρεπὲς κατὰ τὴν δίκαιαν ἐν ταῖς μάχαις ἐστὶ φιλοκίνδυνον. [Suidas v. μεγαλοπρ.] Τὸν πάντα βίον αὐτοῦ συντεκμηράμενος ἐκ τῶν ἐναργῶν περὶ αὐτὸν συμβόλων τε καὶ σημείων. [Suidas v. συντεκμηράμενος.] Ὡς κατὰ τινὰς διαμέτρους κεραίας κεχῶσθαι τὴν γλῶτταν ταῖς ἀντιτύποις συμβολαῖς τῶν ἀκίδων. [Suidas v. διάμετρος.] Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ὑπὸ τῆς ἀνδρώδους γυναικὸς ἔργον τι κατετολμήθη καὶ συνεπράχθη γενναῖον οὕτω καὶ ἀνδρῶδες ὥστε ἄπιστον εἶναι διενεγκεῖν ἐς τὴν διήγησιν. [Suidas v. διενεγκεῖν.] Καὶ οἱ μὲν παιδιὰν τινα ἐκ τῶν πολεμίων ἡγούμενοι τοσοῦτον ἐδυσχέραινον ὅσον ἡναγκάζοντο βοᾶν καθ’ οὓς ἐμβάλοιν. [Suidas v. παιδιά.] Ὁ δὲ τὰ φρονήματα καὶ τοὺς θυμοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀνιέρειζε, καὶ διαυχενίζεσθαι πρὸς τὸ ἀγέρωχον ταῖς μελέταις ἐξεκάλει καὶ φιλοκίνδυνον. [Suidas v. διαυχενίζεσθαι. Idem: Διηυχενίζετο, ὑψηυχένη· ἕτερα δὲ οὐ πολὺ τι μείω ἀνωρθοῦτο καὶ διηυχενίζετο, ἀλλὰ τούτων βαρύτερα καὶ κεραυνῷ προσεμπερῇ. ^[30]

1 273 ” Quae Eunapio tribuit verbis ἀνωρθοῦτο καὶ διηυχενίζετο uso fr. 76.] Ὁ δὲ τὰ φρονήματα καὶ τοὺς θυμοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀνιέρειζεν. [Suidas v. ἀνιέρειζεν.] Ὁ δὲ τὰς δυνάμεις ἡθροισε, τὸ χρῆμα τῆς διαβάσεως ἐπισπέρχων ἤδη καὶ συμβιαζόμενος καὶ πλὴν ἀγαθῆς ψυχῆς σῶμα οὐκ ἔχων. [Suidas v. χρῆμα.] Εὐνάπιος δὲ λέγει ψιλὸν καὶ [al. δέ] οἶον κοῦφον. [Suidas v. ψιλός. Qui etiam quae addit: ἀυξίλια δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ τέλη ταῦτα προσαγορεύουσι, τὸ τῆς βοηθείας ὄζυ καὶ παρὰ τὰς χρεῖας εὐκίνητον οὕτω προσαγορεύοντες, Eunapii putat Bernhardy.] Ἀνῆψεν, ἀνεκρέμασε θεοῖς. Εὐνάπιος. [Suidas.] Sequuntur fragmenta auctoris nomine non insignita, quae Eunapii esse viri docti censuerunt. Εὐτόκιος ἀπὸ Θράκης ἐλθὼν οὔτε γνώμην ἐπεικῆς τις ἦν οὔτε γένους εὖ ἦκων, ἀλλὰ στρατιώτης μὲν ὁ τυχόν, πολλὰ δὲ χρήματα κοινὰ τοῦ ἰδίου τάγματος ὑποκλέψας ὥχeto φεύγων εἰς τὴν Παλαιστίνην. ἐπεχείρησε μὲν οὖν Ἐλευθεροπολίταις ἑαυτὸν ἐγκαταλέξει, τῆς βουλῆς μετασχὼν ἐπὶ χρήμασι μεγάλοις. καὶ γὰρ ἐγλίχετο τὴν τύχην μεταβαλεῖν εἰς τὸ εὐγενέστερον· καίτοι ἔδει πρότερον μετατίθεσθαι τὴν προαίρεσιν εἰς τὸ κρεῖττον. ἀλλ’ ὅμως οἱ Ἐλευθεροπολίταις τὸ πλῆθος ὑπιδόμενοι τῶν χρημάτων οὐ προσεδέξαντο τὸν Εὐτόκιον. ὁ δὲ μετεχώρησεν ἐς τὴν Ἀσκάλωνα· καὶ ὁ τότε πρωτεύων Κρατερὸς εὐμενῶς αὐτὸν ὑπεδέξατο μετὰ τῶν χρημάτων, πολιτικῆς τε μετέδωκεν ἐλευθερίας. οἱ δὲ Θρᾶκες ὑστέρω χρόνῳ κατὰ πύστιν ἦκοντες ἐπὶ τὸν Εὐτόκιον ἀπῆτουν τὸν Κρατερὸν αὐτόν τε τὸν Εὐτόκιον καὶ τὰ χρήματα· ὁ δὲ οὐ μεθίει τὸν ἄνδρα· τῶν δὲ στρατιωτῶν

ἐπὶ δίκην τὸ πρᾶγμα φερόντων, ὁ Κρατερὸς ὑπεραγωνίζεται τοῦ Εὐτοκίου, καὶ περιγίνεται τῶν Θρακῶν· ἐφ' ᾧ καὶ χρησμὸς ἐξέπεσεν ἔχων ὧδε [Suidas v. ^[5]

- 1 274 Εὐτόκιος. Eunapio tribuit Kusterus. Res tanto incertior, quum de Eutocio illo eiusque aetate non constet. Niebuhrius suspicatur ab hoc Eutocio mathematicum, qui sub Iustiniano scripsit, duxisse genus. MÜLLERUS.] Τὸ κόσμιον καὶ ἡσύχιον μετὰ τοῦ δραστηρίου αὐτῷ ἐτέτακτο καὶ τοῦ ἀνδρώδους· ἐπιεικὴς γὰρ ὢν καὶ πρὸς γ' ἔτι ἀπράγμων, ὅμως εἰς ἀγῶνα πραγμάτων ἐμβεβηκῶς ἐξ ἀνάγκης οὐδενὸς ἐλείπετο τῶν περὶ ταῦτα καλινδουμένων. [Suidas v. δραστήριον. Eunapio tribuit Boissonadus.] Περικαῶς τῆς γυναικὸς ἔχων. [Suidas v. περικαῶς. Haec Eunapio tribuo, adverbio περικαῶς uso in Sophistis p. 111. BOISSON. Idem de eiusdem glossis Ἐμφέρεια, ὁμοιότης. Μεσαιπόλιος, ὠμογέρων, μιζοπόλιος, „haec referri posse ad Eunapium putavi ex hac Zosimi, qui Eunapium saepissime exprimit, sententia I, 51: Ἄνδρα μεσαιπόλιον, ἐμφέρειάν τινα πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ιδέαν δοκοῦντά πως ἔχειν, εὐρών. Sed potuit Suidas ipsa Zosimi verba respicere.“] Alia apud Suidam anonyma fragmenta, quae interpretes incerta pleraque coniectura ad Eunapium retulerant, Bernhardt indicavit in indice p. 1971, cuius etiam conf. annot. ad v. μουσομανία. Vocabula quaedam Eunapiana habet Photius supra p. 207. ^[25]